

32001D0822

L 314/1

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

30.11.2001

DECYZJA RADY
z dnia 27 listopada 2001 r.
w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską
(„Decyzja o Stowarzyszeniu Zamorskim”)

(2001/822/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, zwany dalej Traktatem, w szczególności jego art. 187,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzję Rady 91/482/EWG z dnia 25 lipca 1991 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Europejską Wspólnotą Gospodarczą ⁽¹⁾, stosowało się do dnia 1 grudnia 2001 r. Jej art. 240 ust. 4 stanowi, że Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, uchwała przepisy, które mają zostać ustanowione w celu późniejszego zastosowania zasad określonych w art. 182–186 Traktatu.
- (2) Deklaracja nr 36 w sprawie krajów i terytoriów zamorskich, zwanych dalej „KTZ”, załączona do Aktu Końcowego Konferencji przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich podpisanego w Amsterdamie w 1997 r., zaprasza Radę, stanowiącą zgodnie z art. 187 Traktatu, do dokonania przeglądu porozumień stowarzyszeniowych z KTZ mając na uwadze następujący poczwórny cel:
- bardziej skuteczne promowanie rozwoju społecznego-gospodarczego KTZ;
 - rozwijanie stosunków gospodarczych między KTZ i Unią Europejską;
 - wzięcie pod uwagę w większym stopniu różnorodności i szczególnych cech poszczególnych KTZ, włącznie z aspektami dotyczącymi swobody przedsiębiorczości;
 - oraz zapewnienie poprawy skuteczności instrumentów finansowych.

- (3) Dnia 11 lutego 1999 r., Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie stosunków między KTZ, państwami Azji, Karaibów i Pacyfiku (AKP) i regionami peryferyjnymi Unii Europejskiej ⁽²⁾. Ponadto, dnia 4 października 2001 r. przyjął rezolucję na wniosek Komisji w sprawie decyzji Rady w sprawie stowarzyszenia KTZ ze Wspólnotą Europejską ⁽³⁾.

- (4) W komunikacie z dnia 20 maja 1999 r. zatytułowanym „Status KTZ stowarzyszonych z WE i opcji dla »KTZ 2000«”, Komisja zbadała charakterystykę i rozwój stowarzyszenia KTZ-WE od 1957 r., odnotowała podstawowe zasady i bieżącą sytuację stowarzyszenia i określiła alternatywne scenariusze polityki w tym zakresie na okres rozpoczynający się w dniu 1 marca 2000 r.

- (5) Zgodnie z art. 10 decyzji 91/482/EWG, właściwe władze KTZ powiadomiły Komisję o zmianach lub dodatkowych elementach, jakich życzyłyby sobie w przyszłości, co miało miejsce w szczególności podczas posiedzenia jakie odbyło się w kontekście partnerstwa w dniach 29 i 30 kwietnia 1999 r., z udziałem Komisji, czterech Państw Członkowskich, z którymi powiązane są KTZ oraz 20 zainteresowanych KTZ.

- (6) Pomimo że KTZ nie są państwami trzecimi, nie stanowią one części jednolitego rynku i muszą przestrzegać zobowiązań nałożonych na państwa trzecie w odniesieniu do handlu, w szczególności reguł pochodzenia, norm zdrowotnych i zdrowia roślin oraz środków ochronnych.

- (7) Podejmując środki na mocy art. 187 Traktatu, Rada musi, zgodnie z ogólną regułą, brać pod uwagę zasady ustanowione w Części Czwartej Traktatu i inne zasady prawa wspólnotowego. Powinna ona także brać pod uwagę doświadczenia nabyte w trakcie wykonywania uzgodnień handlowych decyzji 91/482/EWG.

⁽¹⁾ Dz.U. L 263 z 19.9.1991, str. 1. Decyzja ostatnio zmieniona i rozszerzona decyzją 2001/161/WE (Dz.U. L 58 z 28.2.2001, str. 21).

⁽²⁾ PE 228.210 z 1.12.1998.

⁽³⁾ Dotychczas nieopublikowana C5-0070 - 2001/2033 (COS).

- (8) Uzgodnienia te przewidują bezcłowy dostęp dla produktów pochodzących z KTZ i reguły pochodzenia pozwalające na kumulację produktów pochodzących z państw AKP, podlegającymi różnym ustaleniom, lub pochodzącymi ze Wspólnoty. Wywołuje to lub grozi wywołaniem poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu niektórych wspólnych organizacji rynku w ramach wspólnej polityki rolnej, w szczególności rynków ryżu i cukru. W niektórych przypadkach zakłócenia te doprowadziły do przyjęcia środków ochronnych przez Komisję i Radę.
- (9) Ograniczając zakres stosowania kumulacji pochodzenia, zmiany wprowadzone w stosunku do ryżu w średniookresowej ocenie decyzji ⁽¹⁾ pomogły produktom z KTZ uzyskać dostęp do rynku Wspólnoty na warunkach sprzyjających jego równowadze. Dostęp ten powinien się poprawić w odniesieniu do najmniej rozwiniętych KTZ, lecz bez zmiany ogólnej ilości towarów korzystających z kumulacji. Ponieważ tylko dwa inne KTZ kiedykolwiek działały w tym sektorze, pozostała dostępna ilość powinna zostać im przydzielona w interesie przejrzystości.
- (10) Jednakże jeśli chodzi o cukier i mieszanki cukru, wzrost wywozu cukru pochodzenia AKP lub wspólnotowego z KTZ na rynek odznaczający się znaczną nadwyżką podaży doprowadził do większego ograniczenia kwoty przyznanej producentom wspólnotowym, a tym samym do większej straty ich gwarantowanych dochodów.
- (11) Ponadto, z uwagi na niską minimalną wartość dodaną czynności, jakie obecnie wystarczają w sektorze cukru do uzyskania statusu produktów pochodzących z KTZ, wkład tego wywozu do rozwoju terytoriów, może być w najlepszym razie tylko niewielki i niewątpliwie nieproporcjonalny do zakłóceń wywołanych w odnośnych sektorach we Wspólnocie.
- (12) Z powyższych względów należy przyjąć zasady pochodzenia, wykluczające możliwość kumulacji AKP/WE-KTZ dla cukru, gdy zakres przeprowadzonych czynności jest minimalny. Jednakże biorąc pod uwagę inwestycje już przeprowadzone w KTZ na podstawie obowiązujących przepisów od 1991 r., takie wyłączenie powinno wchodzić w życie stopniowo. Dlatego, pod warunkiem przyjęcia niezbędnych przepisów wykonawczych kumulacja powinna być nadal czasowo dozwolona, przy stale malejących limitach ilościowych, które są zgodne z celami wspólnej organizacji rynku cukru Wspólnoty, uwzględniając przy tym uzasadnione interesy podmiotów gospodarczych z KTZ.
- (13) Należy również zapewnić, aby produkty rolne pochodzące ze Wspólnoty i korzystające z refundacji wywozowych nie mogły być ponownie przywożone bez cła do Wspólnoty w ramach procedury kumulacji.
- (14) Ponadto, należy uaktualnić wszystkie reguły pochodzenia KTZ w interesie odnośnych podmiotów gospodarczych i administracji w celu wzięcia pod uwagę postępu technicznego i polityki przyjętej przez Wspólnotę w stosunku do harmonizacji reguł pochodzenia. Podobnie, procedura powinna zostać uproszczona w celu umożliwienia w przyszłości łatwiejszego wprowadzania niezbędnych zmian technicznych do reguł.
- (15) Procedura przeładunku towarów niepochodzących z KTZ, ale znajdujących się w swobodnym obrocie powinna zostać zakończona i wyjaśniona w celu zapewnienia przejrzystości i niezawodnych ram prawnych dla podmiotów gospodarczych i administracji. Należy ją także rozszerzyć na niektóre produkty rybołówstwa o szczególnym znaczeniu dla Grenlandii i Saint-Pierre i Miquelon, pod warunkiem przyjęcia niezbędnych przepisów wykonawczych.
- (16) Przepisy ogólne Traktatu i wynikające z nich ustawodawstwo nie stosuje się automatycznie do KTZ, z wyjątkiem wyraźnych przepisów mających efekt przeciwny. Niemniej jednak produkty KTZ przywożone do Wspólnoty muszą być zgodne z obowiązującymi regułami wspólnotowymi.
- (17) Pomoc finansowa dla KTZ powinna być przydzielana na podstawie jednolitych, przejrzystych i skutecznych kryteriów, biorących pod uwagę potrzeby i wyniki KTZ. Kryteria te powinny w szczególności obejmować gospodarcze i naturalne warunki KTZ, wykorzystanie środków przydzielanych w przeszłości, poszanowanie zasady należytego zarządzania finansami, uczciwej polityki fiskalnej, szacowaną zdolność absorpcji, potrzebę ustanowienia rezerwy w celu finansowania nieprzewidywalnych wydatków i łagodne przejście w celu zapobieżenia nagłym, znacznym trudnościom w przydzielaniu środków dla Nowej Kaledonii, Polinezji Francuskiej i Antyli Niderlandzkich. W interesie efektywności, uproszczenia i uznania zdolności władz KTZ do zarządzania, środki finansowe przyznane KTZ powinny być rozdysponowywane bardziej na zasadzie partnerstwa, stosując procedurę opartą na przepisach obowiązujących w odniesieniu do funduszy strukturalnych.
- (18) W tym celu, procedury delegują główną odpowiedzialność za programowanie i wdrażanie współpracy do poszczególnych KTZ. Współpraca będzie prowadzona przede wszystkim zgodnie z rozporządzeniami terytorialnymi KTZ i będzie ona zwiększała wsparcie dla monitorowania, oceny i audytu zaprogramowanych czynności. Dodatkowo trzeba wyjaśnić, które programy wspólnotowe i linie budżetowe są otwarte dla KTZ, jak również procedury łagodnego przejścia od poprzednich Europejskich Funduszy Rozwoju do Funduszu dziesiątego.
- (19) Globalne zmiany, odzwierciedlone w trwającym procesie liberalizacji handlu, mają szerokie implikacje dla Wspólnoty, głównego partnera handlowego KTZ, jak też dla ich sąsiadów z AKP i innych partnerów gospodarczych. W równym dostępie do rynku, poziom тариф celnych odgrywa coraz mniejszą rolę, zaś handel usługami i dziedziny związane z handlem nabierają coraz większego znaczenia
- ⁽¹⁾ Decyzja Rady 97/803/WE z dnia 29 listopada 1997 r. zmieniająca w trakcie oceny w połowie okresu decyzję 91/482/EWG w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Europejską Wspólnotą Gospodarczą. (Dz.U. L 329 z 29.11.1997, str. 50).

w stosunkach KTZ z ich partnerami handlowymi. Dlatego stosunki te powinny być rozwijane przy jednoczesnym utrzymaniu szerokiego spektrum bieżących umów handlowych i warunków stopniowej integracji z gospodarką regionalną i globalną tych KTZ, które tego pragną, uproszczonych dzięki pomaganiu im w zwiększeniu ich zdolności do zajmowania się wszystkimi tymi nowymi obszarami.

- (20) Środki niezbędne do realizacji niniejszej decyzji powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾. Jednakże jeśli chodzi o Dziewiąty Europejski Fundusz Rozwoju, głosowanie większościowe powinno być takie samo jak ustanowione w art. 21 wewnętrznej Umowy między przedstawicielami rządów Państw Członkowskich zebranych w Radzie w sprawie finansowania i zarządzania pomocą wspólnotową na podstawie Protokołu finansowego Umowy o Partnerstwie między Państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi, podpisanej w Cotonou (Benin) dnia 23 czerwca 2000 r. i rozdysponowania pomocy finansowej dla Krajów i Terytoriów Zamorskich, do których odnosi się Część Czwarta Traktatu⁽²⁾, zwane dalej „Umową wewnętrzną”.

- (21) KTZ są wrażliwymi środowiskami wyspiarskimi wymagającymi właściwej ochrony, włączając w to zarządzanie odpadami. W odniesieniu do odpadów radioaktywnych, jest to zapewnione na mocy art. 198 Traktatu Euratom i ustawodawstwa w nim przyjętego, z wyjątkiem Grenlandii, do której Traktat Euratom nie ma zastosowania. W przypadku pozostałych odpadów należy określić zasady wspólnotowe, jakie mają być stosowane w odniesieniu do KTZ.

- (22) Zasad stowarzyszenia ustanowionych w niniejszej decyzji nie powinno stosować się do Bermudów zgodnie z życzeniem Rządu Bermudów.

- (23) Reakcja Rady na wszystkie wymienione powyżej nowe czynniki powinna być innowacyjna, zarówno konsekwentna, jak i dopasowana do wielu różnych sytuacji. Nowy status stowarzyszenia może zapewnić taką reakcję,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

CZĘŚĆ PIERWSZA

PRZEPISY OGÓLNE DOTYCZĄCE STOWARZYSZENIA KTZ ZE WSPÓLNOTĄ

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Cel, zadania i zasady

1. Stowarzyszenie KTZ ze Wspólnotą, zwane dalej „Stowarzyszeniem KTZ-WE”, ma za swoją podstawę cel określony art. 182 Traktatu, a mianowicie promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ i ustanowienie ścisłych stosunków gospodarczych między nimi a Wspólnotą jako całością.

Realizuje ono cele ustanowione w art. 183 Traktatu zgodnie z zasadami określonymi w art. 184–188 Traktatu poprzez koncentrację na ograniczeniu, zapobieganiu i w końcu zlikwidowaniu ubóstwa oraz na trwałym rozwoju i stopniowej integracji z regionem i gospodarką światową.

2. Stowarzyszenie odnosi się do KTZ wymienionych w załączniku I A.

3. Zgodnie z art. 188 Traktatu, niniejszą decyzję stosuje się do Grenlandii z uwzględnieniem szczególnych przepisów wymienionych w Protokole w sprawie przepisów szczególnych dla Grenlandii załączonych do Traktatu.

Artykuł 2

Podstawowe elementy

1. Stowarzyszenie KTZ-WE opiera się na zasadach wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych

wolności oraz państwa prawnego. Zasady te, na których opiera się Unia zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, są powszechnie obowiązujące dla Państw Członkowskich i związanych z nimi KTZ.

2. Nie ma dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną w dziedzinach współpracy określonych w niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Najmniej rozwinięte KTZ

1. Wspólnota zapewnia szczególne traktowanie najmniej rozwiniętym KTZ i tym, które nie są w stanie odnieść korzyści ze współpracy regionalnej i integracji określonej w art. 16.

2. Aby sprostać tym trudnościom, współpraca finansowa obejmuje m.in. szczególne traktowanie przy ustalaniu wielkości środków finansowych i dołączonych do nich warunków w celu umożliwienia najmniej rozwiniętym KTZ przezwyciężenia strukturalnych i pozostałych przeszkód w ich rozwoju. Zwraca się przy tym szczególną uwagę na poprawę warunków życiowych najuboższych warstw ludności w kontekście złagodzenia problemu ubóstwa.

3. KTZ uznane za najmniej rozwinięte są do celów niniejszej decyzji wymienione w załączniku I B. Wykaz ten jest zmieniany na mocy decyzji Rady, działającej jednomyślnie na wniosek Komisji, w przypadku gdy sytuacja gospodarcza danego KTZ podlega znaczącej i trwałej zmianie, wywołującej konieczność jego umieszczenia w kategorii najmniej rozwiniętych KTZ lub w przypadku gdy jego umieszczenie w kategorii nie jest już uzasadnione.

⁽¹⁾ Dz.U. L 184 z 7.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, str. 355.

Rozdział 2

Podmioty współpracy w KTZ

Artykuł 4

Zasady

1. W ramach partnerstwa ustanowionego w art. 7, władze KTZ przyjmują zasadniczą odpowiedzialność za opracowanie strategii stowarzyszenia i rozwoju oraz ich realizację poprzez przygotowanie, razem z Komisją i Państwami Członkowskimi, z którymi związane są KTZ, jednolitych dokumentów programowych (zwanych dalej JDP) i programów współpracy.

2. Wspólnota uznaje, że lokalne podmioty publiczne lub prywatne odgrywają kluczową rolę w realizacji celów ustanowionych w art. 183 Traktatu.

3. Wprowadzając w życie niniejszą decyzję, strony kierują się zasadami przejrzystości, pomocniczości i potrzebą efektywności.

Artykuł 5

Rodzaje pomiotów

1. Podmioty współpracy KTZ obejmują:

- władze KTZ;
- pozostałe władze regionalne i lokalne w KTZ;
- społeczeństwo obywatelskie, stowarzyszenia społeczne, stowarzyszenia przedsiębiorców związki zawodowe, służbę publiczną oraz lokalne, krajowe lub międzynarodowe organizacje pozarządowe.

Państwa Członkowskie, z którymi powiązane są KTZ powiadają Komisję, w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji, o krajowych władzach regionalnych i lokalnych określonych w różnych artykułach niniejszej decyzji.

2. Uznanie pomiotów pozarządowych zależy od ich zdolności zaspokajania potrzeb lokalnej ludności, ich doświadczenia oraz demokratycznego i odpowiedzialnego modelu ich organizacji i zarządzania.

3. Pomioty pozarządowe ustala się w drodze porozumienia między władzami danego KTZ, Komisją i Państwem Członkowskim, z którym ten KTZ jest związany, biorąc pod uwagę dany podmiot, jego doświadczenie i dziedzinę działalności. W każdym KTZ proces ustalenia podmiotu jest częścią procesu przygotowania programów współpracy określonych w art. 4.

Artykuł 6

Obowiązki podmiotów pozarządowych

Podmioty pozarządowe ustalone na podstawie art. 5 ust. 3 mają do spełnienia rolę w zakresie:

- informowania i konsultowania;
- przygotowywania i wdrażania programów współpracy;

- zdecentralizowanej współpracy w kontekście delegowania obowiązków do celów wspierania inicjatyw dotyczących rozwoju lokalnego.

Rozdział 3

Zasady i procedury partnerstwa KTZ-WE

Artykuł 7

Dialog i partnerstwo

1. W celu umożliwienia KTZ wzięcia pełnego udziału w realizacji stowarzyszenia KTZ-WE, w poszanowaniu sposobu zorganizowania instytucji zainteresowanych Państw Członkowskich, stowarzyszenie stosuje procedurę konsultacji w oparciu o przepisy wymienione poniżej. Zajmuje się ono każdą sprawą, jaka może wyniknąć w stosunkach między KTZ i Wspólnotą.

2. Szeroki dialog powinien umożliwić Wspólnocie, wszystkim KTZ i Państwom Członkowskim, z którymi są one związane, zasięganie wzajemnych opinii na temat zasad, szczegółowych procedur i wyników stowarzyszenia.

Forum dialogu KTZ-EU, zwane dalej „forum KTZ”, zbiera się corocznie na spotkaniu władz KTZ, przedstawicieli Państw Członkowskich i Komisji.

3. W celu umożliwienia praktycznego wdrożenia celów i zasad niniejszej decyzji w szczególności określonych w art. 4 i 19, ustanawia się odrębne partnerstwa między Komisją, Państwem Członkowskim, z którym KTZ jest związany, i każdym KTZ reprezentowanym przez jego władze. Owe trójstronne konsultacje będą dalej zwane „partnerstwem”.

Dla każdego KTZ tworzy się grupy robocze partnerstwa, działające w charakterze doradczym. W ich skład wchodzi trzech wymienieni powyżej partnerzy. Grupy robocze mogą być zwoływane na wniosek Komisji, Państwa Członkowskiego lub KTZ. Na wniosek jednego z partnerów, kilka grup roboczych partnerstwa może organizować wspólne posiedzenia w celu rozważenia spraw będących przedmiotem ich wspólnego zainteresowania lub regionalnych aspektów stowarzyszenia.

4. Konsultacje te są prowadzone w pełnej zgodności z odpowiednimi kompetencjami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi każdego z trzech partnerów.

Komisja przewodniczy grupom roboczym i forum KTZ oraz zapewnia działanie ich sekretariatu.

Przedstawiciel Europejskiego Banku Inwestycyjnego, zwanego dalej EBI, uczestniczy w posiedzeniach, gdy sprawy dotyczące Banku są na porządku dziennym.

5. Stosownie do przypadku, opinie grup roboczych i forum KTZ są przedmiotem decyzji Komisji, w granicach jej uprawnień, lub propozycji Komisji dla Rady w związku z realizacją nowych elementów stowarzyszenia KTZ-WE lub jego zmian na podstawie art. 187 Traktatu.

Artykuł 8

Wspólne Zgromadzenie AKP-UE

Władze KTZ są informowane o porządku dziennym, rezolucjach i zaleceniach wspólnego zgromadzenia AKP-UE.

Państwa Członkowskie i Komisja wspierają każdy wniosek władz KTZ o uczestniczenie w charakterze obserwatorów w posiedzeniach plenarnych wspólnego zgromadzenia AKP-UE, zgodnie z regulaminem wewnętrznym zgromadzenia.

Artykuł 9

Zarządzanie

Bieżące zarządzanie niniejszą decyzją prowadzi Komisja i władze KTZ oraz, jeśli będzie to niezbędne, Państwo Członkowskie, z którym KTZ jest związane, zgodnie z odpowiednimi kompetencjami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi każdego partnera, w szczególności, gdy chodzi o rozwój współpracy finansowej i współpracy w dziedzinie handlu i usług.

CZĘŚĆ DRUGA

DZIEDZINY WSPÓŁPRACY KTZ-WE

Artykuł 10

Obszary współpracy

Wspólnota przyczynia się do współpracy w tych dziedzinach w KTZ wymienionych w niniejszym tytule zgodnie z priorytetami przyjętymi w strategiach rozwoju dla każdego KTZ lub, stosownie do przypadku, w formie środków regionalnych.

Artykuł 11

Sektory produkcyjne

Współpraca wspiera polityki sektorowe i strategie ułatwiające dostęp do działalności produkcyjnej i środków. Są to w szczególności:

- a) Rolnictwo: polityka rolna i rozwój instytucjonalny, zróżnicowanie produkcji, nawadnianie, nasiennictwo, środki ochrony roślin, produkcja nawozów, sprzęt rolniczy, agrop przetwarzanie, hodowla bydła, zootechnika i badania; marketing; składowanie i transport; bezpieczeństwo żywności; kredyty rolne; osadnictwo rolnicze i reforma rolna, przeznaczenie gruntów i polityka rejestracyjna, transfer technologii, infrastruktura nawadniania i osuszania, pozostałe usługi pomocnicze dla rolnictwa.
- b) Leśnictwo: polityka leśna i rozwój instytucjonalny, wykorzystanie drzew do ochrony środowiska naturalnego w walce z erozją i pustynnieniem; zalesianie; gospodarka leśna, w tym racjonalne użytkowanie i kontrola wywozu drewna; kwestie odnoszące się do lasów tropikalnych; badania i szkolenie.
- c) Rybołówstwo: polityka połowów i rozwój instytucjonalny, ochrona zasobów rybnych i racjonalne gospodarowanie zasobami rybnymi; hodowla ryb i rybołówstwo rzemieślnicze; transport ryb; składowanie w chłodni, sprzedaż i konserwowanie ryb.
- d) Rozwój obszarów wiejskich: polityka wiejska i rozwój instytucjonalny, projekty i programy zintegrowanego rozwoju obszarów wiejskich; projekty pomocy dla ludności, produkcja i obrót na obszarach wiejskich; infrastruktura wiejska.

- e) Przemysł: polityka sektorowa i rozwój instytucjonalny; rzemiosło; przetwórstwo rolne i pozostałe sektory przemysłu przetwórczego, przemysł środków transportu; technologiczne badania i rozwój; kontrola jakości; rozwój i ekspansja małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) i mikroprzedsiębiorstw.
- f) Górnictwo: polityka sektorowa i rozwój instytucjonalny technologiczne badania i rozwój; górnictwo na małą skalę itd.
- g) Energetyka: polityka energetyczna i rozwój instytucjonalny; wytwarzanie energii (ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych); efektywne wykorzystanie źródeł energii; badania i szkolenia w zakresie energetyki; zachęcanie sektora prywatnego do zaangażowania w wytwarzanie i dystrybucję energii.
- h) Transport: polityka transportowa i rozwój instytucjonalny; transport drogowy, kolejowy, lotniczy, morski lub śródlądowy oraz pomieszczenia i urządzenia do składowania.
- i) Komunikacja: polityka komunikacyjna i rozwój instytucjonalny; telekomunikacja i media.
- j) Gospodarka wodna: polityka wodna i rozwój instytucjonalny; ochrona zasobów wodnych, zarządzanie ściekami, zaopatrzenie w wodę na obszarach wiejskich i miejskich do użytku domowego, przemysłowego lub rolnego; składowanie, dystrybucja i zarządzanie zasobami wodnymi.
- k) Bankowość, usługi finansowe i obsługa firm: polityka sektora finansowego i rozwój instytucjonalny, obsługa firm; prywatyzacja, udział kapitałowy i marketing; wsparcie dla handlu i stowarzyszeń przedsiębiorców (w tym agencje promujące wywóz); instytucje finansowe i bankowe.
- l) Rozwój i zastosowanie technologii, badania naukowe: polityka i rozwój instytucjonalny; skoordynowane działanie na szczeblu lokalnym, krajowym i/lub regionalnym na rzecz promocji działalności naukowej i technicznej i jej zastosowań w produkcji oraz wspieranie oświaty informatycznej w sektorze publicznym i prywatnym, programy naukowe i wyposażenie badawcze.

Artykuł 12

Rozwój handlu

1. Wspólnota stosuje środki rozwoju handlu we wszystkich fazach wymiany aż do końcowej dystrybucji produktu.

Celem jest zapewnienie uzyskania przez KTZ maksymalnych korzyści z przepisów niniejszej decyzji i uczestnictwa na najkorzystniejszych warunkach we Wspólnocie w rynkach krajowych, subregionalnych, regionalnych międzynarodowych poprzez zróżnicowanie zakresu i zwiększenie wartości i wielkości handlu KTZ towarami i usługami.

2. Poza rozwojem handlu między KTZ i Wspólnotą, szczególną uwagę poświęca się czynnościom mającym na celu podniesienie samowystarczalności KTZ i poprawę współpracy regionalnej w zakresie handlu i usług.

3. W ramach instrumentów przewidzianych w niniejszej decyzji i zgodnie z przepisami ustanowionymi w odniesieniu do tych instrumentów, działania podejmowane są na wniosek władz KTZ, szczególnie w następujących dziedzinach:

- a) wspieranie określenia właściwej polityki makroekonomicznej niezbędnej dla rozwoju handlu;
- b) wspieranie tworzenia lub reformowania właściwych ram prawnych i regulacyjnych oraz dla reformy procedury administracyjnej;
- c) ustanowienie spójnych strategii handlowej;
- d) wspieranie rozwoju wewnętrznych zdolności KTZ, systemów informacyjnych i świadomości roli i wagi handlu dla rozwoju gospodarczego;
- e) wspieranie wzmocnienia infrastruktury związanej z handlem, w szczególności wsparcie dla wysiłków KTZ na rzecz poprawy infrastruktury usług wspomagających, w tym transportu i składowania, w celu zapewnienia ich efektywnego udziału w dystrybucji produktów i usług oraz zwiększenia strumienia wywozu z KTZ;
- f) rozwój zasobów ludzkich i umiejętności zawodowych w dziedzinie handlu i usług, w szczególności w sektorze przetwarzania, sprzedaży, dystrybucji i transportu na rynku Wspólnoty, rynkach regionalnych i rynkach międzynarodowych;
- g) wspieranie rozwoju sektora prywatnego, w szczególności MSP w zakresie identyfikacji i rozwoju produktów, rynków zbytu oraz wspólnych przedsiębiorstw o orientacji proeksportowej;
- h) wspieranie działań KTZ na rzecz zachęcania i przyciągania inwestycji prywatnych i działalności w formie wspólnych przedsiębiorstw;
- i) zakładanie, dostosowywanie i wzmacnianie organizacji w KTZ zajmujących się pracami rozwojowymi w handlu i usługach, ze zwróceniem szczególnej uwagi na specjalne potrzeby organizacji w najmniej rozwiniętych KTZ;
- j) wspieranie KTZ dążących do poprawy jakości swoich produktów, dostosowanie ich do wymagań rynkowych i zróżnicowanie ich rynków zbytu;

k) wspieranie wysiłków KTZ na rzecz bardziej skutecznej penetracji rynków państw trzecich;

l) środki rozwoju rynku obejmujące zwiększenie kontaktów i wymiany informacji między podmiotami gospodarczymi w KTZ, państwach AKP, Państwach Członkowskich i państwach trzecich;

m) wspieranie KTZ w stosowaniu nowoczesnych technik marketingowych w sektorach i programach zorientowanych na produkt, w szczególności w takich dziedzinach jak rozwój obszarów wiejskich i rolnictwa;

n) zakładanie i rozwój instytucji ubezpieczeniowych i kredytowych w dziedzinie rozwoju handlu.

4. Wspieranie udziału KTZ w targach handlowych, wystawach i misjach handlowych odbywa się tylko tam, gdzie imprezy takie stanowią integralną część ogólnego planu rozwoju handlu i rynku.

5. Najmniej rozwinięte KTZ zachęca się do udziału w różnych przedsięwzięciach handlowych poprzez specjalne przepisy, między innymi pokrywanie kosztów podróży personelu i kosztów transportu eksponatów w razie ich uczestnictwa w targach, wystawach i misjach handlowych na szczeblu lokalnym, regionalnym lub szczeblu państw trzecich, włączając w to koszty czasowej budowy i/lub wynajmowania stanowisk i stoisk wystawienniczych. Najmniej rozwiniętym KTZ przyznaje się specjalną pomoc w zakresie przygotowania i/lub zakupu materiałów promocyjnych.

Artykuł 13

Handel usługami

1. Wspólnota zgadza się rozwijać i finansować infrastrukturę i zasoby ludzkie odnośnie do handlu usługami zgodnie z priorytetami ustanowionymi w ramach strategii rozwoju dla każdego KTZ.

2. Wspólnota przyczynia się do rozwoju i wspierania efektywnych pod względem kosztów i wydajnych usług transportu morskiego w KTZ, poprzez:

- a) wspieranie efektywnych przewozów ładunków przy uzasadnionych ekonomicznie stawkach przewozowych;
- b) wprowadzanie dobrej polityki i zasad konkurencji;
- c) ułatwianie większego udziału KTZ w międzynarodowych usługach żeglugi morskiej;
- d) rozwijanie regionalnych programów transportu morskiego i rozwoju handlu;
- e) zwiększenie lokalnego zaangażowania sektora prywatnego w żeglugę morską.

Wspólnota i KTZ zobowiązują się do wspierania bezpieczeństwa żeglugi morskiej, bezpieczeństwa załóg i zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska.

3. Wspólnota intensyfikuje współpracę z KTZ, aby zapewnić stałą poprawę i wzrost ruchu lotniczego.

Czynności te obejmują:

- a) zbadanie wszystkich środków reformowania i modernizowania transportu lotniczego w K TZ;
- b) wspieranie ich handlowej prężności i konkurencyjności;
- c) zachęcanie sektora prywatnego do większego udziału w inwestycjach i wymianie doświadczeń i dobrych praktyk handlowych;
- d) zapewnienie pasażerom i eksporterom we wszystkich K TZ dostępu do globalnej sieci transportu lotniczego.

4. Należy zapewnić bezpieczeństwo sektora transportu lotniczego oraz przyjąć i wdrożyć odpowiednie normy międzynarodowe.

W tym celu, Wspólnota pomaga K TZ poprzez:

- a) wdrażanie systemów bezpieczeństwa nawigacji lotniczej, w tym systemu dozoru i zarządzania ruchem lotniczym (CNS/ATM);
- b) wdrażanie systemów bezpieczeństwa lotnisk i wzmocnienie zdolności organów lotnictwa cywilnego do zarządzania wszystkimi aspektami bezpieczeństwa operacyjnego znajdującego się pod ich kontrolą;
- c) rozwijanie infrastruktury i zasobów ludzkich;
- d) zapewnienie, by wszelkie środki w tej dziedzinie były podejmowane na podstawie porad udzielanych przez właściwe organizacje międzynarodowe oraz że będą one skuteczne i trwałe w długim okresie.

5. Należną uwagę trzeba poświęcić zagadnieniu minimalizacji wpływu transportu lotniczego na środowisko naturalne, szczególnie poprzez odpowiednie badania tego wpływu.

6. W wielu aspektach transportu lotniczego, regionalne rozwiązania mogą przyczynić się do zmniejszenia kosztów i odniesienia korzyści skali. W tym celu, Wspólnota zobowiązuje się wspierać działania na poziomie regionalnym, tam gdzie jest to właściwe.

7. Ponieważ telekomunikacja i aktywny udział w społeczeństwie informacyjnym są warunkami wstępnymi pomyślanej integracji K TZ z gospodarką światową, Wspólnota i K TZ potwierdzają swoje odpowiednie zobowiązania w ramach istniejących porozumień wielostronnych, w szczególności w ramach Porozumienia Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie telekomunikacji podstawowej.

8. Wspólnota wspiera wysiłki K TZ na rzecz zwiększenia ich zdolności w dziedzinie handlu usługami. Współpraca obejmuje, między innymi, następujące dziedziny:

- a) wspieranie konsultacji między właściwymi organami telekomunikacji w K TZ i we Wspólnocie w związku z zachęcaniem rozwoju konkurencyjnego środowiska telekomunikacyjnego, dostosowującego stawki do kosztów;
- b) ustanawianie dialogu w sprawie różnych aspektów społeczeństwa informacyjnego, w tym aspektów regulacyjnych i polityki komunikacyjnej;

c) wymianę informacji i ewentualną pomoc techniczną przy regulacji, standaryzacji, ocenie zgodności i certyfikacji informacji i technologii komunikacyjnych oraz stosowanie częstotliwości;

d) upowszechnianie nowych technologii komunikacyjnych i informacyjnych oraz rozwój nowych instrumentów, szczególnie w stosunku do wzajemnych połączeń sieci i wzajemnego funkcjonowania aplikacji;

e) promowanie i wdrażanie wspólnych badań w dziedzinie nowych technologii odnoszących się do społeczeństwa informacyjnego;

f) opracowywanie i realizację programów i polityk na rzecz zwiększenia świadomości korzyści gospodarczych i społecznych wynikających ze społeczeństwa informacyjnego.

9. Współpraca w szczególności koncentruje się na większej komplementarności i harmonizacji systemu łączności na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym, międzyregionalnym i międzynarodowym oraz ich dostosowaniu do nowych technologii.

10. Wspólnota wspiera środki i działania na rzecz rozwoju i wspierania trwałej turystyki. Środki te należy zastosować na wszystkich szczeblach, poczynając od identyfikacji produktu turystycznego aż do fazy wprowadzenia do obrotu i promocji.

Celem jest wspieranie wysiłków władz K TZ na rzecz osiągnięcia maksymalnych korzyści z turystyki lokalnej, regionalnej i międzynarodowej z uwagi na wpływ turystyki na rozwój gospodarczy i stymulowanie prywatnych przepływów finansowych ze Wspólnoty i innych źródeł na rzecz rozwoju turystyki w K TZ. Szczególną uwagę poświęca się potrzebie zintegrowania turystyki ze społecznym, kulturalnym i gospodarczym życiem ludzi, jak również z poszanowaniem środowiska naturalnego.

Szczególne środki rozwoju turystyki są nakierowane na zdefiniowanie, dostosowanie i rozwój właściwej polityki na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym, międzyregionalnym i międzynarodowym. Plany i programy rozwoju turystyki powinny opierać się na tej polityce uwzględniając następujące cztery składniki:

- a) zasoby ludzkie rozwój instytucjonalny, między innymi:
 - profesjonalne zarządzanie rozwojem szczególnych umiejętności i ustawiczne szkolenie na odpowiednich poziomach w sektorze prywatnym i publicznym dla zapewnienia właściwego planowania i rozwoju;
 - ustanowienie i wzmocnienie ośrodków promujących turystykę;
 - edukacja i kształcenie dla szczególnych warstw ludności i organizacji publicznych i prywatnych działających w sektorze turystyki, w tym dla personelu zaangażowanego w sektor wspierający turystykę;
 - współpraca między poszczególnymi K TZ oraz K TZ-AKP i wymiana w dziedzinie kształcenia, pomocy technicznej oraz rozwoju instytucji.

b) rozwój produktów, w tym między innymi:

- identyfikacja produktu turystyki, rozwój nietradycyjnych i nowych produktów turystyki, adaptacja istniejącego produktu, w tym zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego, aspekty ekologiczne i środowiskowe, zarządzanie, ochrona flory i fauny, naturalne wartości historyczne, społeczne i inne, rozwój usług pomocniczych;
- wspieranie inwestycji prywatnych w przemysł turystyczny K TZ, w tym tworzenie wspólnych przedsiębiorstw;
- produkcja rzemieślniczych wyrobów ludowych do celów rynku turystycznego.

c) rozwój rynku obejmujący, między innymi:

- pomoc przy zdefiniowaniu i realizacji celów i planów rozwoju rynku na poziomie lokalnym, krajowym, regionalnym, między-regionalnym i międzynarodowym;
- wspieranie starań K TZ na rzecz uzyskania dostępu do usług przemysłu turystycznego, takich jak centralnej systemu rezerwacji oraz kontrola ruchu lotniczego i systemu bezpieczeństwa;
- marketing i środki oraz materiały promocyjne w ramach planów i programów rozwoju zintegrowanego rynku w celu lepszej penetracji rynku, nakierowane na głównych animatorów ruchu turystycznego na rynkach tradycyjnych i nietradycyjnych, a także szczególnych działań, takich jak uczestnictwo w wyspecjalizowanych imprezach handlowych jak np. targi, produkcja wysokiej jakości literatury, filmów i pomocy marketingowych;

d) badania naukowe i informacje obejmujące, między innymi:

- poprawę informacji turystycznej oraz zbieranie, analizowanie, upowszechnianie i wykorzystywanie danych statystycznych;
- ocena społeczno-ekonomicznego wpływu turystyki na gospodarkę K TZ ze szczególnym podkreśleniem rozwoju powiązań z innymi sektorami w K TZ i otaczających regionach, takich jak produkcja żywności, budownictwo, technologia i zarządzanie.

Artykuł 14

Dziedziny związane z handlem

1. Wspólnota wzmacnia, w ramach strategii rozwoju dla każdego K TZ, zdolność K TZ do zajmowania się wszystkimi dziedzinami związanymi z handlem, obejmującymi w miarę potrzeby poprawę i wsparcie ram instytucjonalnych.
2. Wspólnota współpracuje z K TZ we wprowadzaniu ogólnych zasad ochrony i wspierania inwestycji.
3. Wspólnota także pomaga wzmocnić współpracę z K TZ w związku z formułowaniem i wspieraniem polityki konkurencji

z udziałem odpowiednich agencji konkurencji, stopniowo zapewniających skuteczne stosowanie zasad konkurencji przez przedsiębiorstwa zarówno prywatne, jak i państwowe. Współpraca w tej dziedzinie obejmuje, w szczególności, pomoc w tworzeniu właściwych ram prawnych i ich administracyjne stosowanie w szczególności w odniesieniu do najmniej rozwiniętych K TZ.

4. Wspólnota nadal sprzyja współpracy K TZ i rozszerza ją w szczególności na następujące dziedziny:

a) przygotowanie przepisów ustawowych i wykonawczych w sprawie ochrony i egzekwowania prawa własności intelektualnej, zapobieganie nadużywaniu tych praw przez ich posiadaczy i naruszanie tych praw przez konkurentów, ustanawianie i wzmacnianie urzędów lokalnych krajowych i regionalnych i innych agencji, w tym wsparcie dla regionalnych organizacji własności intelektualnej zaangażowanych w ochronę i egzekwowanie tych praw, w tym w szkolenie personelu;

b) zawieranie porozumień zmierzających do ochrony znaków towarowych i oznaczeń geograficznych dla produktów cieszących się szczególnym zainteresowaniem.

5. Wspólnota pomaga K TZ w ich wysiłkach w odniesieniu do standaryzacji i certyfikacji w celu promocji zgodnych systemów między Wspólnotą i K TZ. W szczególności współpraca obejmuje następujące elementy:

a) środki na rzecz wspierania szerszego stosowania międzynarodowych przepisów technicznych, norm i procedur oceny zgodności, w tym środków odnoszących się w szczególności do danego sektora zgodnie z poziomem rozwoju ekonomicznego danego K TZ;

b) współpraca w dziedzinie wysokiej jakości zarządzania w wybranych sektorach o dużym znaczeniu dla K TZ;

c) wspieranie inicjatyw K TZ na rzecz rozwijania zdolności w zakresie oceny zgodności, metrologii i standaryzacji;

d) rozwijanie powiązań między K TZ a europejskimi instytucjami ds. oceny zgodności i certyfikacji.

6. Wspólnota pomaga wzmocnić współpracę z K TZ w odniesieniu środków na rzecz zdrowia ludzi, zwierząt i roślin w celu budowy zdolności sektora publicznego i prywatnego w tej dziedzinie.

7. Mając na uwadze Zasady z Rio oraz w celu wzmocnienia wzajemnego wspierania się handlu i polityka ochrony środowiska, Wspólnota pogłębia współpracę z K TZ. Celem współpracy jest w szczególności:

a) ustanawianie spójnych polityk lokalnych, krajowych, regionalnych, i międzynarodowych;

b) wzmocnienie kontroli jakości towarów i usług związanych ze środowiskiem naturalnym;

c) poprawa przyjaznych dla środowiska metod produkcji w odpowiednich sektorach.

8. Wspólnota współpracuje z KTZ w odniesieniu do norm pracy. Współpraca w tej dziedzinie składa się głównie z:

- a) wymiany informacji o odnośnych przepisach ustawowych i wykonawczych dotyczących pracy;
- b) pomocy w formułowaniu prawa pracy i wzmacnianiu obowiązującego ustawodawstwa;
- c) programów edukacyjnych i podnoszących świadomość, nastawionych na zniesienie pracy dzieci;
- d) stosowanie przepisów ustawowych i wykonawczych dotyczących pracy;

9. Wspólnota współpracuje z KTZ w dziedzinie polityki ochrony konsumentów i ochrony zdrowia konsumenta poprzez:

- a) poprawę zdolności instytucjonalnej i technicznej w tej dziedzinie;
- b) ustanowienie systemów szybkiego alarmowania i wzajemnego informowania o niebezpiecznych produktach;
- c) wymianę informacji i doświadczeń w sprawie ustanawiania i obsługi systemu nadzoru produktów wprowadzonych na rynek i bezpieczeństwa produktów;
- d) poprawę informowania konsumentów o cenach, i charakterystyce oferowanych produktów i usług;
- e) zachęcanie rozwoju prywatnych stowarzyszeń konsumentskich i kontaktów między rzecznikami interesów konsumentskich;
- f) poprawa zgodności polityki i systemów dotyczących konsumenta;
- g) informowanie o wejściu w życie przepisów prawnych i wspieranie współpracy w prowadzeniu śledztw w sprawie szkodliwych lub nieuczciwych praktyk handlowych;
- h) wprowadzanie zakazów wywozu w handlu towarami i usługami, obrót którymi został zakazany w kraju ich wytworzenia.

10. Wspólnota wspiera wysiłki podejmowane przez instytucje publiczne lub prywatne w KTZ w zakresie technologii informatycznych i telekomunikacji w celu:

- a) modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej, usług przesyłania danych, aplikacji zdalnego przetwarzania i projektów zastosowań telematycznych (TAP);
- b) rozwoju i poprawy usług i umiejętności potrzebnych do zbudowania społeczeństwa informacyjnego oraz zintegrowania tych usług w możliwie najlepszy sposób w kontekście regionalnym;
- c) poprawy świadomości co do możliwości gospodarczych i wymiany doświadczeń oraz know-how;
- d) dostarczania lepszej informacji użytkownikom tych zasobów;
- e) wykorzystania potencjału tego sektora w sposób optymalny i trwały;
- f) zwiększenia zastosowania technologii komunikacyjnych i informacyjnych w dziedzinie edukacji, w tym kształcenia na odległość;

g) zwiększania zakresu handlu elektronicznego i współpracy gospodarczej;

h) poprawy i modernizacji sieci usług służby zdrowia poprzez rozwój powiązań między szpitalami, stosowania diagnozy na odległość i tworzenia wspólnych baz danych;

i) rozwój multimedialnego dostępu do kultury i zasobów turystycznych;

j) poprawy i zwiększenia zastosowania technologii komunikacyjnych i informatycznych w przemyśle i w celu innowacji.

Artykuł 15

Sektory społeczne

Wspólnota dostarcza, w ramach strategii rozwoju każdego KTZ, środków dla rozwoju czynnika ludzkiego i społecznego. Współpraca mogłaby w szczególności wspierać programy w następujących sektorach:

a) Polityka edukacyjna i rozwój instytucjonalny (budynki i materiały); kształcenie językowe i kształcenie nauczycieli; szkolnictwo podstawowe, szkolnictwo średnie i kształcenie zawodowe; szkolnictwo wyższe (w tym działalność edukacyjna charakterystyczna dla danego sektora, np. szkolnictwo rolnicze).

W szkolnictwie należy się skoncentrować na zwiększeniu dostępności i poprawy jakości szkolnictwa podstawowego poprzez budowanie większej liczby szkół, poprawę stanu istniejących pomieszczeń i zapewnienie materiałów edukacyjnych, kształcenia, nauczycieli i stypendiów dla uboższych studentów;

b) Reformowanie działalności sektora ochrony zdrowia, polityka zdrowotna i rozwój instytucjonalny; edukacja medyczna, kształcenie i badania, infrastruktura zdrowotna; HIV/AIDS.

W sektorze zdrowia realizacja projektów powinna zapewnić podstawę i profilaktyczne usługi medyczne, w szczególności planowanie rodziny i opiekę nad matką i dzieckiem;

c) Polityka ludnościowa i planowanie rodziny; opieka nad matką i dzieckiem, w tym wsparcie dla projektów dotyczących wyżywienia i rozwoju następnego pokolenia.

d) Zwiększenie efektywności polityk zapobiegania produkcji, dystrybucji i przemyciowi wszystkich rodzajów narkotyków, środków odurzających i substancji psychotropowych, zapobieganie i zmniejszenie nadużywania narkotyków, uwzględniając w tym kontekście pracę wykonaną przez organy międzynarodowe.

Współpraca obejmuje następujące elementy:

i) kształcenie, edukację, promocję zdrowia i rehabilitację osób uzależnionych, włącznie z projektami ponownej integracji osób uzależnionych w środowisku społecznym i środowisku pracy;

ii) środki mające na celu wsparcie alternatywnych możliwości ekonomicznych, np. programów alternatywnego rozwoju obszarów nielegalnej produkcji roślin wykorzystywanych w produkcji narkotyków, związane ze skutecznymi środkami ich wdrożenia;

- iii) pomoc techniczną, finansową i administracyjną odnoszącą się do monitorowania handlu prekursorami i ustanawiania norm równoważnych przyjętych przez Wspólnotę i odnośne władze międzynarodowe;
- iv) pomoc techniczna, finansowa i administracyjna odnosząca się do zapobiegania, leczenia i zmniejszenia narkomanii;
- v) pomoc techniczna i szkoleniowa oraz ustanawianie norm zapobiegania praniu brudnych pieniędzy równoważne przyjętym przez Wspólnotę i inne organy międzynarodowe, w szczególności grupę roboczą działań finansowych ds. prania brudnych pieniędzy;
- vi) wymiana istotnych informacji w sprawie wykonywania przepisów lit. a)–d).
- e) Polityka wodna i rozwój instytucjonalny; ochrona zasobów wodnych; zarządzanie odpadami (woda dla rolnictwa lub energetyki będzie objęta działaniami odpowiedniego sektora).

W sektorze zaopatrzenia w wodę i ochrony sanitarnej otoczenia, celem jest świadczenie usług na terenach zaniedbanych. Finansowanie wspierające poprawę dostępu do zaopatrzenia w wodę pitną i usługi sanitarne przyczynia się bezpośrednio do rozwoju zasobów ludzkich poprzez poprawę stanu zdrowia, a tym samym zwiększenie wydajności pracy osób, które nie mają jeszcze dostępu do tych usług; ciągła potrzeba rozszerzenia podstawowych usług zaopatrzenia w wodę, usług sanitarnych i usług transportowych dla ludności zarówno miejskiej, jak i wiejskiej musi być zaspokajana w zrównoważony sposób pod względem środowiska naturalnego.

- f) Wspólnota współpracuje z KTZ w zakresie ochrony, stałego wykorzystania swojej różnorodności biologicznej i stałego nią zarządzania, uwzględniając wspólnotowy plan działań w sprawie różnorodności biologicznej.

Współpraca w tej dziedzinie może obejmować, w szczególności:

- i) wspieranie opracowania, uaktualniania i wdrażania narodowych strategii i planów działań dotyczących różnorodności biologicznej;
- ii) ułatwianie ustanawiania lokalnych, regionalnych i subregionalnych mechanizmów wymiany informacji oraz monitorowania i oceny postępu we wdrażaniu Konwencji o różnorodności biologicznej⁽¹⁾;
- iii) opracowywanie i uaktualnianie baz danych o różnorodności biologicznej KTZ;
- iv) wprowadzania właściwych środków odnoszących się do dostępu do zasobów genetycznych;
- v) wspieranie zawierania z sektorem prywatnym umów w sprawie użytkowania zasobów genetycznych kraju, aby społeczności lokalne mogły efektywnie korzystać z przychodu uzyskiwanego z takich umów i aby użytkowanie zasobów genetycznych nie zaszkodziło ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej;

- vi) wspomaganie KTZ w aktywnym uczestnictwie w procesie ustalania polityki i negocjacji na warunkach Konwencji o różnorodności biologicznej.

- g) Budownictwo mieszkaniowe i zintegrowane projekty i programy urbanizacji.

W przypadku rozwoju urbanizacji wysiłki koncentrują się na budowie lub naprawie dróg i innej infrastruktury podstawowej, włącznie z tanim budownictwem.

Artykuł 16

Współpraca i integracja regionalna

Współpraca ma zapewnić udzielanie skutecznej pomocy w celu realizacji celów i priorytetów określonych przez odpowiednie władze KTZ w ramach współpracy i integracji regionalnej i subregionalnej:

1. Współpraca regionalna obejmuje czynności uzgodnione między:
 - a) dwoma lub więcej KTZ;
 - b) jednym lub więcej KTZ i jednym lub więcej sąsiadującymi państwami AKP lub niebędącymi państwami AKP;
 - c) jednym lub więcej KTZ i jednym lub więcej państwami AKP lub jednym lub więcej najbardziej peryferyjnych regionów określonych w art. 299 ust. 2 Traktatu (Gwadelupa, Gujana, Martynika, Reunion, Wyspy Kanaryjskie, Azory i Madera);
 - d) dwoma lub więcej ugrupowaniami regionalnymi, których członkami są KTZ;
 - e) jednym lub więcej KTZ i ugrupowaniami regionalnymi, których członkami są KTZ, państwa AKP lub jeden lub więcej najbardziej peryferyjnymi regionami.
2. Celami współpracy w tym kontekście są:
 - a) dążenie do stopniowej integracji KTZ z gospodarką światową;
 - b) przyspieszenie współpracy gospodarczej i rozwoju w obrębie regionów KTZ i pomiędzy nimi i regionami państw AKP;
 - c) wspieranie swobodnego przepływu osób, towarów, usług, kapitału, siły roboczej i technologii;
 - d) przyspieszenie gospodarczego zróżnicowania oraz koordynacji i harmonizacji polityk współpracy regionalnej i subregionalnej;
 - e) wspieranie i promowanie handlu wewnątrz i między KTZ oraz handlu z najbardziej peryferyjnymi regionami, państwami AKP lub państwami trzecimi.
3. W kontekście integracji regionalnej, celem współpracy jest:
 - a) budowanie i wzmacnianie zdolności organizacji i instytucji współpracy regionalnej i integracji dla wspierania współpracy i integracji regionalnej;
 - b) zachęcanie najmniej rozwiniętych KTZ do brania udziału w rozwoju rynków regionalnych i odnoszenia stąd korzyści;

⁽¹⁾ Decyzja Rady 93/626/EWG z dnia 25 października 1993 r. dotycząca zawarcia Konwencji o różnorodności biologicznej (Dz.U. L 309 z 13.12.1993, str. 1).

- c) wdrażanie polityki reform strukturalnych na poziomie regionalnym;
 - d) liberalizacja handlu i płatności;
 - e) stymulowanie inwestycji zagranicznych i krajowych oraz innych inicjatyw regionalnej i subregionalnej integracji gospodarczej;
 - f) uwzględnienie przejściowych kosztów netto integracji regionalnej w dochodach budżetowych i bilansie płatniczym.
4. Współpraca, w dziedzinie współpracy regionalnej, obejmuje szeroki zakres dziedzin funkcjonalnych i tematycznych, w szczególności dotyczących wspólnych problemów i pozwalających wykorzystać oszczędności skali, w tym:
- a) infrastrukturę, zwłaszcza transport i komunikację oraz związane z tym problemy bezpieczeństwa, energetykę;
 - b) środowisko naturalne, zarządzanie zasobami wodnymi;
 - c) ochronę zdrowia, edukację i szkolenie;
 - d) badania i współpracę naukowo-techniczną;
 - e) inicjatywy regionalne dotyczące przygotowania na wypadek katastrof i łagodzenia ich skutków;
 - f) inne dziedziny, np. kontrolę zbrojeń, walkę z narkomanią, przestępczością zorganizowaną, praniem pieniędzy, nadużyciami finansowymi i korupcją.

5. Współpraca wspiera także programy i inicjatywy współpracy międzyregionalnej, między KTZ i między państwami AKP.

Artykuł 17

Współpraca kulturalna i społeczna

Współpraca przyczynia się do autonomicznego rozwoju KTZ, będącego procesem, który koncentruje się na samych narodach i jest zakorzeniony w kulturze każdego z nich. Wymiar ludzki i kulturowy obejmuje wszystkie dziedziny i znajduje odzwierciedlenie we wszystkich programach i projektach rozwoju. Współpraca wspomaga politykę i środki przyjęte przez właściwe władze KTZ w celu wzmocnienia ich zasobów ludzkich, podniesienia ich własnych zdolności twórczych i wspierania ich tożsamości kulturowej. Sprzyja ona udziałowi ludności w procesie rozwoju.

Współpraca kulturalna i społeczna odbywa się poprzez:

- uwzględnianie wymiaru kulturowego i społecznego;
- wspieranie tożsamości kulturowej i dialogu międzykulturowego, w szczególności w odniesieniu do zachowania dziedzictwa kulturowego, wytwarzania i upowszechniania dóbr kultury, wydarzeń kulturalnych oraz informacji i komunikacji;
- działania dotyczące rozwoju zasobów ludzkich, zwłaszcza obejmujące edukację i szkolenie, współpracę naukowo-techniczną, rolę kobiet w rozwoju, ochronę zdrowia i zwalczanie narkomanii, zaludnienie i demografię.

CZĘŚĆ TRZECIA

INSTRUMENTY WSPÓŁPRACY KTZ-WE

TYTUŁ I

WSPÓŁPRACA NA RZECZ FINANSOWANIA ROZWOJU

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 18

Cele

Współpraca na rzecz finansowania rozwoju, poprzez zapewnienie wystarczających środków finansowych i odpowiedniej pomocy technicznej, ma na celu:

- a) wspieranie i wspomaganie starań KTZ mających na celu osiągnięcie trwałego rozwoju społecznego, kulturowego i gospodarczego w oparciu o wspólny interes i w duchu współzależności;
- b) pomoc w podniesieniu poziomu życia narodów KTZ;
- c) wspomaganie środków mogących mobilizować zdolność do przejawiania inicjatywy przez społeczności, grupy, stowarzyszenia i osoby prywatne i ich uczestnictwo w tworzeniu i realizacji programów rozwojowych;

- d) przyczynienie się do pełnego uczestnictwa ludności w korzyściach z rozwoju w interesie zwalczania ubóstwa;
- e) przyczynianie się do rozwoju zdolności KTZ do przystosowania i przekształcania lokalnych technologii i wprowadzania do nich innowacji oraz do opanowania odpowiednich nowych technologii;
- f) wsparcie starań KTZ zmierzających do gospodarczego zróżnicowania, między innymi poprzez przyczynianie się do stałego poszukiwania, ochrony, przetwarzania i wykorzystania ich zasobów naturalnych;
- g) wspieranie i wspomaganie optymalnego rozwoju zasobów ludzkich w KTZ;
- h) ułatwienie wzrostu przepływów finansowych do KTZ, które odpowiadają zmiennym potrzebom KTZ i wsparcie ich wysiłków w celu harmonizacji współpracy międzynarodowej na rzecz ich rozwoju poprzez współfinansowanie działań z innymi instytucjami finansowymi lub stronami trzecimi;
- i) wspieranie bezpośrednich inwestycji prywatnych w KTZ, wspomaganie rozwoju zdrowego, zasobnego i dynamicznego sektora prywatnego w KTZ i wspieranie przepływu lokalnych, krajowych i zagranicznych inwestycji prywatnych do sektorów produkcyjnych w KTZ;

- j) zachęcanie do współpracy regionalnej, solidarności i integracji między KTZ oraz między KTZ a państwami AKP;
- k) zezwalanie na ustanowienie bardziej zrównoważonych stosunków gospodarczych i społecznych i lepszego zrozumienia między KTZ, państwami AKP, Państwami Członkowskimi a resztą świata, w celu wsparcia integracji KTZ z gospodarką światową;
- l) umożliwienie skorzystania z pomocy w sytuacjach wyjątkowych tym KTZ, które zmagają się z poważnymi trudnościami gospodarczymi i społecznymi o wyjątkowym charakterze, wynikającymi z klęsk żywiołowych lub wyjątkowych okoliczności o porównywalnych skutkach;
- m) pomaganie najmniej rozwiniętym KTZ pokonać szczególne przeszkody hamujące ich wysiłki na rzecz rozwoju.

Artykuł 19

Zasady

1. Współpraca na rzecz finansowania rozwoju opiera się na zasadach partnerstwa, komplementarności i pomocniczości oraz:

- a) jest realizowana zgodnie ze strategiami stowarzyszenia i rozwoju przyjętymi zgodnie z art. 4, z należyтым uwzględnieniem geograficznych, społecznych i kulturowych cech KTZ oraz ich charakterystycznego potencjału;
- b) zapewnia, by napływ środków odbywał się w sposób regularny i przewidywalny;
- c) jest elastyczna i dostosowana do sytuacji każdego KTZ.

2. Państwa Członkowskie współpracują z Komisją w celu zapewnienia należytego zarządzania finansami przy wykorzystywaniu funduszy wspólnotowych.

3. Na zasadzie podejścia partnerskiego, decyzje o działalności wspólnotowej są podejmowane w ścisłej konsultacji między Komisją, władzami zainteresowanego KTZ i Państwem Członkowskim, z którym ten KTZ jest związany. Partnerstwo takie jest prowadzone w całkowitej zgodności z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi każdego z partnerów.

4. Bez uszczerbku dla art. 25 ust. 1 akapit drugi, wpłaty dokonywane przez Wspólnotę i Państwa Członkowskie są komplementarne.

5. Zgodnie z zasadą pomocniczości, za wdrażanie czynności są odpowiedzialne władze zainteresowanego KTZ, bez uszczerbku dla uprawnień Komisji mających na celu zapewnienie należytego zarządzania finansami przy wykorzystywaniu funduszy wspólnotowych.

Artykuł 20

Jednolite dokumenty programowe

1. Zgodnie z art. 4, władze KTZ, Komisja oraz Państwo Członkowskie, z którym ten KTZ jest związany ustalają, w ramach

partnerstwa, strategię i cele priorytetowe, na których opiera się JDP.

2. Władze KTZ są odpowiedzialne za:

- a) ustanowienie priorytetów, na których powinna opierać się strategia współpracy;
- b) w ramach planowania sektorowego, identyfikację projektów i programów oraz ustanowienie środków wspomagających w celu zapewnienia trwałości i skuteczności proponowanych rozwiązań;
- c) przygotowanie dokumentacji projektów i programów;
- d) przygotowanie, negocjowanie i zawieranie umów;
- e) realizację projektów i programów oraz zarządzanie nimi;
- f) obsługę projektów i programów oraz zapewnienie ich trwałości.

3. Właściwe organy KTZ i Komisji są wspólnie odpowiedzialne za:

- a) przyjęcie JDP;
- b) zapewnienie równości warunków udziału w zaproszeniach do składania ofert i zamówieniach;
- c) monitorowanie i ocena skutków i wyników projektów i programów;
- d) zapewnienie właściwej, szybkiej i skutecznej realizacji projektów i programów.

4. Komisja jest odpowiedzialna za podejmowanie decyzji w sprawie finansowania ogólnego przydziału środków związanych z JDP, zgodnie z procedurą określoną w art. 24.

5. O ile niniejsza decyzja nie stanowi inaczej, wszystkie decyzje wymagające zatwierdzenia przez jedną ze stron stowarzyszenia są zatwierdzone lub uznane za zatwierdzone, w ciągu sześciu miesięcy od momentu notyfikacji drugiej stronie.

Artykuł 21

Zakres finansowania

W ramach strategii i priorytetów ustalonych przez odnośny KTZ na poziomie lokalnym lub regionalnym, wsparcie finansowe może zostać przyznane na czynności przyczyniające się do realizacji celów wymienionych w niniejszej decyzji.

W jej zakres wchodzi następujące czynności:

- a) polityki i reformy sektorowe oraz spójne z nimi projekty;
- b) rozwój instytucjonalny, zwiększanie zdolności oraz integracja aspektów środowiskowych;

- c) pogramy współpracy technicznej;
- d) pomoc humanitarna oraz pomoc w sytuacjach wyjątkowych;
- e) dodatkowe wsparcie w wypadku wahań poziomu wpływów z wywozu towarów i usług.

Artykuł 22

Kwalifikowanie do finansowania

1. Następujące podmioty i organy kwalifikują się do uzyskiwania finansowego wsparcia na mocy niniejszej decyzji:

- a) KTZ;
 - b) regionalne lub międzypaństwowe organy, do których należy jeden lub więcej KTZ i będące do tego upoważnione przez odpowiednie organy;
 - c) wspólne organy tworzone przez Wspólnotę i KTZ w celu realizacji pewnych celów specjalnych.
2. Za zgodą władz odnośnego KTZ, do uzyskiwania wsparcia mogą być uprawnione:
- a) lokalne, krajowe i/lub regionalne publiczne lub pół-publiczne agencje, służby lub władze lokalne KTZ, w szczególności ich instytucje finansowe i banki rozwoju;
 - b) spółki i przedsiębiorstwa KTZ i ugrupowania regionalne;
 - c) przedsiębiorstwa Państw Członkowskich, aby umożliwić im, z towarzyszeniem ich własnego wkładu, podjęcie prac produkcyjnych na terytorium KTZ;
 - d) pośrednicy finansowi KTZ lub Wspólnoty promujący i finansujący inwestycje prywatne w KTZ;
 - e) podmioty zdecentralizowanej współpracy i inne podmioty niepaństwowe z KTZ i ze Wspólnoty w celu umożliwienia im podjęcia projektów i programów gospodarczych, kulturalnych, społecznych i projektów edukacyjnych w KTZ w ramach zdecentralizowanej współpracy, określone w art. 29.

Artykuł 23

Programowanie i wykonanie

W ciągu 12 miesięcy od jej wejścia w życie niniejszej decyzji, Komisja przyjmuje przepisy wykonawcze do tej części i do załączników II A–D, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 24 i we współpracy z KTZ zgodnie z art. 7.

Wspiera ona pełne wykorzystanie przez KTZ instrumentów ustanowionych w niniejszej decyzji, w szczególności przepisów handlowych i finansowych, poprzez udzielanie odpowiednich wytycznych i informacji w ciągu 12 miesięcy od wejścia decyzji w życie.

Przepisy obejmują w szczególności:

- a) procedurę przygotowywania jednolitego dokumentu programowego i jego zasadniczych elementów;

- b) procedury i kryteria kontroli, audytu, ocen *ex-ante*, w połowie okresu i *ex-post*, oraz przeglądu i wykonania jednolitego dokumentu programowego, w tym odnoszące się do udziału Komisji w tych działaniach;
- c) przygotowanie sprawozdań okresowych lub innych sprawozdań;
- d) szczegółowe zasady korekt finansowych określone w art. 32.

Procedury finansowe i księgowe są ustanowione w rozporządzeniu finansowym dziewiątego Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR).

Artykuł 24

Komitet EFR-KTZ

1. W miarę potrzeb Komisję wspomaga Komitet utworzony w drodze wewnętrznej umowy, zwany dalej w niniejszym artykule „Komitetem”.

2. Wykonując uprawnienia powierzone mu na mocy niniejszej decyzji, Komitet znany jest jako „Komitet EFR-KTZ”. Regulamin wewnętrzny Komitetu, przyjęty na mocy umowy wewnętrznej ma zastosowanie do Komitetu EFR-KTZ.

3. Prace Komitetu koncentrują się na zasadniczych problemach współpracy na rzecz rozwoju na poziomie KTZ i regionalnym. W interesie spójności, koordynacji i komplementarności, monitoruje on wykonywanie JDP.

4. Komitet wydaje opinie w sprawie:

- a) projektów JDP i ich zmian;
- b) przepisów wykonawczych do niniejszej części decyzji i do załączników II A–D.

5. Przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje opinię w sprawie projektu w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego. Opinia jest wydawana przez większość ustanowioną w art. 21 ust. 4 umowy wewnętrznej. Głosy przedstawicieli Państw Członkowskich w Komitecie są wazone w sposób określony w ust. 3 wyżej wymienionego artykułu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.

6. Komisja przyjmuje środki, które stosuje się niezwłocznie. Jednakże jeżeli środki te nie są zgodne z opinią Komitetu, Komisja niezwłocznie przekazuje je Radzie. W takim wypadku Komisja może odroczyć stosowanie wyznaczonych przez nią środków na okres nie dłuższy niż trzy miesiące od dnia takiego powiadomienia.

7. Rada, stanowiąc większością głosów i zgodnie z metodą ich ważenia określoną w ust. 5, może podjąć inną decyzję w terminie przewidzianym w ust. 6.

8. Komisja informuje Komitet o powtórny ogłoszeniu, ocenie i audycie JDP.

Rozdział 2

Środki udostępniane KTZ

Artykuł 25

Pomoc finansowa

1. Całkowita kwota wspólnotowej pomocy finansowej do celów rozdziału 1, jej podział, warunki i zasady finansowania oraz wykorzystanie pomocy w latach 2000–2007 są podane w załącznikach II A-D i w rozdziale 3, bez uszczerbku dla przepisów przyjętych przez Komisję w sposób ustanowiony w art. 24.

Pomoc finansowa na mocy niniejszej decyzji może zostać użyta do pokrycia całkowitego kosztu zarówno lokalnych, jak i zagranicznych wydatków na projekty i programy, w tym na finansowanie kosztów powtarzających się.

2. KTZ kwalifikują się też do finansowania na rzecz krajów rozwijających się, wymienionych w załączniku II E na mocy obowiązującego ustawodawstwa oraz do programów wspólnotowych wymienionych w załączniku II F.

Rozdział 3

Wsparcie inwestycji sektora prywatnego

Artykuł 26

Popieranie inwestycji

Władze KTZ, Państw Członkowskich i Wspólnoty, uznając wagę inwestycji prywatnych w celu wsparcia współpracy na rzecz rozwoju oraz uznając potrzebę podjęcia działań w celu wsparcia takich inwestycji, postanawiają:

- a) stosować środki mające na celu zachęcenie inwestorów prywatnych, działających zgodnie z celami i priorytetami współpracy na rzecz rozwoju KTZ-WE i zgodnie właściwymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi, do udziału w ich staraniach na rzecz rozwoju;
- b) zapewnić takim inwestorom sprawiedliwe i równe traktowanie;
- c) podejmować środki i działania przyczyniające się do stworzenia i utrzymania przewidywalnego i bezpiecznego klimatu dla inwestycji oraz rozpocząć negocjacje w sprawie umów, które poprawią ten klimat;
- d) wspierać efektywną współpracę między podmiotami gospodarczymi z KTZ oraz między nimi a podmiotami Wspólnotowymi w celu zwiększenia przepływu kapitału, umiejętności zarządzania, technologii i innych form know-how;
- e) starać się o większy przepływ środków prywatnych między Wspólnotą a KTZ poprzez, między innymi, usunięcie przeszkód utrudniających podmiotom gospodarczym z KTZ dostęp do międzynarodowych rynków kapitałowych, w tym rynków Wspólnoty;
- f) stworzyć warunki sprzyjające rozwojowi instytucji finansowych i mobilizacji środków o istotnym znaczeniu dla akumulacji kapitału i wzrostu przedsiębiorczości;

- g) wspierać rozwój przedsiębiorczości poprzez podejmowanie niezbędnych działań mających na celu poprawę środowiska biznesu, w szczególności tworzenie ram prawnych i administracyjnych oraz bodźców sprzyjających powstawaniu i rozwojowi dynamicznych przedsiębiorstw sektora prywatnego, włącznie z przedsiębiorstwami zakładanymi od podstaw;
- h) wzmocnić zdolność lokalnych instytucji w KTZ do zapewnienia szeregu usług zachęcających podmioty lokalne do udziału w większym zakresie w działalności przemysłowej i gospodarczej.

Artykuł 27

Wsparcie i finansowanie inwestycji

Współpraca będzie zapewniała długoterminowe finansowanie w celu wspierania wzrostu sektora prywatnego i mobilizowała w tym celu kapitał krajowy i zagraniczny. W tym celu, współpraca zapewni w szczególności:

- a) dotacje do pomocy technicznej i finansowej wspierającej rozwój zasobów ludzkich, tworzenie zdolności instytucjonalnej i innych form pomocy instytucjonalnej związanej z konkretnymi inwestycjami; środki zmierzające do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw i rozwijania zdolności prywatnych pośredników finansowych i niefinansowych; środki mające ułatwić i wspierać inwestycje oraz czynności w celu poprawy konkurencyjności;
- b) usługi doradczo-konsultacyjne w celu stworzenia klimatu przyjaznego dla inwestycji i zasobów informacyjnych, aby pomóc ukierunkowaniu i stymulowaniu przepływów kapitałowych;
- c) dotacje finansowane przez instrument inwestycyjny określony w załączniku II C;
- d) pożyczki ze środków własnych EBI.

Warunki mające zastosowanie do instrumentu inwestycyjnego i pożyczek wymienionych powyżej zostały ustanowione odpowiednio w załącznikach II B i C.

Rozdział 4

Dodatkowe wsparcie w przypadku wahań przychodów z wywozu

Artykuł 28

Dodatkowe wsparcie

1. W celu złagodzenia negatywnych skutków krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu, zwłaszcza produktów sektora rolnictwa i górnictwa, które mogłyby zagrozić realizacji celów rozwoju KTZ, ustanawia się system dodatkowej pomocy w ramach przydziału finansowego określonego w załączniku II A.
2. Celem pomocy w przypadku krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu jest ochrona polityki i reform makroekonomicznych i sektorowych zagrożonych w wyniku spadku wpływów oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom niestabilności przychodów z wywozu, w szczególności produktów rolnych i górnictwa.

3. Zależność gospodarek KTZ od wywozu, zwłaszcza produktów w sektorze rolnictwa i górnictwa, bierze się pod uwagę przy rozdzielaniu środków określonych w załączniku II D. W tym kontekście, najmniej rozwinięte KTZ są bardziej korzystnie traktowane.

4. Dodatkowe środki dostarcza się zgodnie ze szczegółowymi procedurami mechanizmu wsparcia wymienionymi w załączniku II D.

5. Wspólnota wspiera także rynkowe programy ubezpieczeń przeznaczone dla KTZ zmierzające do zabezpieczenia tych krajów przed ryzykiem wahań przychodów z wywozu.

Rozdział 5

Wsparcie pozostałych podmiotów współpracy

Artykuł 29

Cele i finansowanie

1. W celu ustosunkowania się do potrzeb społeczności lokalnych w zakresie rozwoju i zachęcanie wszystkich podmiotów zdecentralizowanej współpracy, mogących przyczynić się do autonomicznego rozwoju KTZ do zgłaszania i realizowania inicjatyw, współpraca KTZ-WE wspiera takie czynności na rzecz rozwoju w granicach przewidzianych przez zainteresowane KTZ i przez Państwa Członkowskie, z którymi te KTZ są związane, oraz w ramach przepisów jednolitego dokumentu programowego.

2. W tym kontekście, wsparcia finansowego udziela się następującym zdecentralizowanym projektom i mikroprojektom:

- a) Partnerami współpracy uprawnionymi do wsparcia finansowego w ramach niniejszego rozdziału są zdecentralizowane podmioty współpracy we Wspólnocie, KTZ lub innych krajach rozwijających się, mianowicie: władze lokalne, organizacje pozarządowe, lokalne stowarzyszenia zawodowe i lokalne grupy obywateli, spółdzielnie, związki zawodowe, organizacje kobiece i młodzieżowe, instytucje oświatowe i badawcze, kościoły i wszelkie stowarzyszenia pozarządowe, jakie mogą przyczynić się do rozwoju.

Ta forma współpracy umożliwia aktywizację zdolności, innowacyjnych sposobów działania, metod i środków podmiotów zdecentralizowanej współpracy, na rzecz rozwoju KTZ. Wsparcie będzie dotyczyć w szczególności wspólnych działań między Wspólnotą, KTZ i innymi krajami rozwijającymi się;

- b) Lokalne mikroprojekty mają gospodarczy i społeczny wpływ na życie ludzi, zaspokajają zaobserwowane i stwierdzone podstawowe potrzeby oraz podejmowane są z inicjatywy i z aktywnym udziałem społeczności lokalnych, które z nich będą korzystać.

3. Projekty lub programy w ramach tej formy współpracy mogą być sposobem osiągnięcia poszczególnych celów jednolitego dokumentu programowego lub wynikiem inicjatyw społeczności lokalnych lub podmiotów zdecentralizowanych.

4. Wsparcie udzielane w ramach niniejszego rozdziału jest elementem dodatkowym lub, w razie potrzeby, komplementarnym w odniesieniu do przepisów załącznika II E.

5. Wkład w finansowanie mikroprojektów i współpracy zdecentralizowanej pochodzi z dotacji, w którym to przypadku wkład zwykle nie przekracza trzech czwartych całkowitego kosztu każdego projektu. Pozostała część zostaje sfinansowana:

- a) w przypadku mikroprojektów, przez zainteresowaną społeczność lokalną, w formie niepieniężnej lub w formie usług lub w gotówce w zależności od jej możliwości wniesienia wkładu;
- b) w przypadku współpracy zdecentralizowanej, przez podmioty współpracy zdecentralizowanej, pod warunkiem że środki finansowe, techniczne, materialne i inne środki udostępnione przez te podmioty stanowią, jako ogólna zasada, mniej niż 25 % szacowanego kosztu projektu/programu;
- c) w wyjątkowych przypadkach, gdy mają miejsce zarówno mikroprojekty, jak i współpraca zdecentralizowana, przez władze KTZ, w formie wkładów finansowych albo poprzez udostępnienie publicznego sprzętu lub świadczenie usług.

Procedury stosowane w odniesieniu do projektów programów finansowanych w kontekście mikroprojektów, jak i współpracy zdecentralizowanej są wymienione w niniejszej decyzji, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów wykonawczych jednolitego dokumentu programowego.

Rozdział 6

Wsparcie pomocy humanitarnej i pomocy w sytuacjach wyjątkowych

Artykuł 30

Cele i środki

1. Pomoc humanitarna i pomoc w sytuacjach wyjątkowych jest udzielana KTZ przeżywającym poważne trudności gospodarcze i społeczne o wyjątkowym charakterze wynikające z klęsk żywiołowych lub wyjątkowych okoliczności powodujących porównywalny skutek. Pomoc humanitarną i pomoc w sytuacjach wyjątkowych kontynuuje się tak długo jak potrzeba, aby można było sprostać pilnym problemom, jakie powstają w takich sytuacjach.

Pomoc humanitarna i pomoc w sytuacjach wyjątkowych jest udzielana wyłącznie na podstawie potrzeb i interesów ofiar katastrof.

2. Celem pomocy humanitarnej i pomocy w sytuacjach wyjątkowych jest:

- a) ratowanie ludzkiego życia w sytuacji kryzysowych i pokrzyśowych spowodowanych klęskami żywiołowymi lub wyjątkowymi okolicznościami o porównywalnym skutku;
- b) udział w sfinansowaniu transportu pomocy i wysiłki w celu zapewnienia, z wykorzystaniem wszelkich dostępnych środków logistycznych, by pomoc dotarła do tych, dla których jest przeznaczona;

- c) prowadzenie krótkoterminowych akcji odbudowy i przywracania poprzedniego stanu, aby jak najszybciej stworzyć tym ludziom warunki do integracji lub reintegracji;
- d) ustosunkowanie się do potrzeb wynikających z przemieszczeń ludności, jak np. uchodźców, wysiedleńców i powracających w następstwie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, w celu zaspokojenia, tak długo jak to konieczne, wszelkich potrzeb uchodźców i wysiedleńców bez względu gdzie się znajdują, oraz ułatwienia ich dobrowolnego ponownego osiedlenia się;
- e) pomoc KTZ w rozwoju lub doskonaleniu systemów zapobiegania katastrofom i postępowania w razie ich zaistnienia, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, w celu ograniczenia następstw katastrof.

3. Pomoc może także zostać przyznana KTZ przyjmującym uchodźców lub osoby powracające w celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb nieobjętych pomocą w sytuacjach wyjątkowych.

4. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule jest finansowana z budżetu Wspólnoty. Jednakże może być ona wyjątkowo finansowana z wpłat ustanowionych w załączniku II A, w uzupełnieniu finansowania danej pozycji budżetu.

5. Działania związane z pomocą humanitarną i pomocą w sytuacjach wyjątkowych podejmuje się na wniosek KTZ dotkniętego katastrofą, Komisji, Państwa Członkowskiego, z którym ten KTZ jest związany, organizacji międzynarodowych lub lokalnych albo międzynarodowych organizacji pozarządowych. Pomoc taka jest zarządzana i udzielana w ramach procedur ułatwiających szybkie, elastyczne i skuteczne działania.

Rozdział 7

Procedury wykonawcze

Artykuł 31

Pomoc techniczna

1. Z inicjatywy lub w imieniu Komisji, środki w ramach badań lub pomocy technicznej mogą być finansowane w celu zapewnienia przygotowania, monitorowania, oceny i nadzoru niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji.

Takie środki w ramach badań lub pomocy technicznej są finansowane z całkowitego przydziału dotacji.

2. Z inicjatywy KTZ, środki w ramach badań lub pomocy technicznej mogą być finansowane w stosunku do wykonywania czynności ujętych w jednolitym dokumencie programowym, uzależnionych od opinii Komisji.

Środki takie w ramach badań lub pomocy technicznej są finansowane ze środków przydzielonych odnośnemu KTZ.

Artykuł 32

Kontrola finansowa

1. Odnośne KTZ biorą na siebie podstawową odpowiedzialność za nadzór finansowy nad interwencją. W miarę potrzeb jest on wykonywany w koordynacji z Państwem Członkowskim, z którym ten KTZ jest związany, zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

2. Komisja jest odpowiedzialna za:

a) zapewnienie, że system zarządzania i kontroli istnieje i działa prawidłowo w odnośnym KTZ, aby środki wspólnotowe, były wydawane prawidłowo i efektywnie;

b) wysłanie, w przypadku nieprawidłowości, zaleceń lub wniosków o środki korygujące w celu wyeliminowania tych nieprawidłowości i usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w zarządzaniu.

3. Komisja, KTZ, a gdzie sytuacja tego wymaga, Państwo Członkowskie, z którymi ten KTZ jest związany, współpracują na podstawie uzgodnień administracyjnych przyjętych na spotkaniach organizowanych raz lub dwa razy w roku w celu koordynacji programów, metodologii i wdrażania kontroli.

4. W odniesieniu do korekt finansowych:

a) KTZ jest w pierwszej kolejności odpowiedzialny za wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości finansowych;

b) jednakże w przypadku uchybień ze strony odnośnego KTZ, Komisja podejmuje działanie, o ile KTZ nie jest w stanie zaradzić zaistniałej sytuacji a próby polubownego załatwienia sprawy nie przynoszą efektu, w kierunku zmniejszenia lub wycofania salda ogólnej sumy przyznanych środków zgodnie z decyzją o finansowaniu jednolitego dokumentu programowego.

Rozdział 8

Przejście od poprzedniego Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) do dziewiątego EFR

Artykuł 33

Wykonywanie poprzednich EFR i faza przejściowa

1. Zobowiązania podjęte w ramach szóstego, siódmego i ósmego EFR przed wejściem w życie niniejszej decyzji są w dalszym ciągu realizowane zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do tych EFR.

Środki z szóstego, siódmego i ósmego EFR, które były przydzielone KTZ przed wejściem w życie niniejszej decyzji wciąż pozostają im przydzielone. Środki te są nadal wykorzystywane zgodnie z przepisami decyzji 91/482/EWG, która nadal ma zastosowanie do tych celów, do czasu wejścia w życie umowy wewnętrznej ustanawiającej dziewiąty EFR.

Do czasu wejścia w życie umowy wewnętrznej ustanawiającej dziewiąty EFR, urzędnicy odpowiedzialni za zarządzanie środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju, mianowicie główny urzędnik zatwierdzający EFR, lokalny urzędnik zatwierdzający KTZ i przewodniczący delegacji Komisji, pozostają odpowiedzialni za zadania z zakresu zarządzania i wdrażania powierzone im na mocy decyzji Rady 91/482/WE.

2. Wszelkie salda pozostałe z poprzednich EFR w dniu wejścia w życie wewnętrznej umowy ustanawiającej dziewiąty EFR, jak również wszystkie kwoty z realizowanych projektów w ramach tych Funduszy podlegające wyłączeniu ze zobowiązania finansowego w okresie późniejszym, powinny zostać przekazane do dziewiątego EFR i rozdzielone zgodnie z warunkami ustanowionymi w niniejszej decyzji.

Wszystkie środki przekazane w ten sposób do dziewiątego EFR, które poprzednio zostały przydzielone do programu indykatywnego KTZ lub regionu, pozostają przydzielone temu KTZ lub współpracy regionalnej.

Wszystkie pozostałe salda nieprzydzielone do programu indykatywnego zostają przeniesione do kwoty nieprzeznaczonej na żaden cel dziewiątego EFR. Całkowita kwota w ramach niniejszej decyzji, uzupełniona o salda z poprzednich EDF, obejmuje lata 2000–2007. Niniejszy ustęp stosuje się w szczególności do wszystkich pozostałych sald ogólnych kwot określonych w art. 118 i 142 decyzji 91/482/EWG dotyczącej, odpowiednio, stabilizacji przychodów z wywozu produktów rolnych (Stabex) i specjalnego instrumentu finansowania (Sysmin).

TYTUŁ II

WSPÓŁPRACA GOSPODARCZA I HANDLOWA

Artykuł 34

Cel

1. Celem współpracy gospodarczej i handlowej jest wspieranie rozwoju gospodarczego-społecznego KTZ, w szczególności poprzez ustanowienie ścisłych stosunków gospodarczych pomiędzy nimi i Wspólnotą jako całością.

Realizacja takiej współpracy musi być zgodna z celami pozostałych wspólnych polityk.

2. Ponadto, Wspólnota zobowiązuje się wspierać skutecznie integrację KTZ z globalną gospodarką i rozwijać ich handel towarami usługami na rynkach regionalnych i światowych.

Rozdział 1

Uzgodnienia dotyczące obrotu towarowego

Artykuł 35

Swobodny dostęp produktów pochodzących

1. Produkty pochodzące z KTZ są w przywożone do Wspólnoty bez cel przywozowych.

2. Pojęcie „produkty pochodzące” i metody współpracy administracyjnej odnoszące się do niej są ustanowione w załączniku III.

Artykuł 36

Przeładunek produktów niepochodzących znajdujących się w swobodnym obrocie w KTZ

1. Produkty niepochodzące z KTZ ale będące przedmiotem swobodnego obrotu w KTZ i jako takie powrotnie wywożone do Wspólnoty są w przypadku przywozu do Wspólnoty wolne od należności celnych i podatków o skutku równoważnym, pod warunkiem że:

- w odnośnym KTZ, zapłacono za nie cło lub podatki o skutku równoważnym na poziomie równym lub wyższym niż poziom należności celnych stosowanych w przywozie do Wspólnoty tych samych produktów z państw trzecich, korzystających z klauzuli największego uprzywilejowania;
- nie były przedmiotem zwolnienia z należności celnych lub podatków o skutku równoważnym, albo przedmiotem zwrotu całości lub części należności celnych lub podatków, bez uszczerbku dla ust. 2;
- są zaopatrzone w świadectwo wywozowe.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, Komisja może, po otrzymaniu właściwie umotywowanego wniosku od władz odnośnego KTZ i w świetle celów niniejszej decyzji, przyznać KTZ publiczną pomoc finansową na potrzeby obsługi procedury przeładunku.

We wniosku wskazuje się w szczególności rodzaj i oczekiwaną wielkość handlu, który ma być objęty pomocą.

Pomoc ta musi mieć formę pomocy w odniesieniu do przewozu towarów wprowadzonych do swobodnego obrotu, włączając w to uzasadnione wydatki bieżące związane z zarządzaniem procedurą przeładunku. Pomoc ta nie powoduje poważnych zaburzeń ani trudności mogących wynikać z pogorszenia w sektorze gospodarki Wspólnoty lub jednego lub więcej Państw Członkowskich.

Władze KTZ mogą składać oświadczenia do Komisji w celu dostarczenia dalszych informacji uzasadniających ich pisemny wniosek.

Na wniosek władz KTZ, zwołuje się grupę roboczą partnerstwa określoną w art. 7 ust. 3 w celu podjęcia decyzji we wszystkich sprawach wynikających z zarządzania procedurą przeładunku.

3. Ustępów 1 i 2 nie stosuje się do:

a) produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ani do produktów objętych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3448/93 z dnia 6 grudnia 1993 r. ustanawiającym zasady handlu mające zastosowanie do niektórych towarów pochodzących z przetwórstwa produktów rolnych⁽¹⁾ z wyjątkiem, od dnia 1 lutego 2002 i pod warunkiem przyjęcia przez Komisję niezbędnych przepisów wykonawczych, do produktów rybołówstwa:

A) objętych kodami CN 0303 31 10 00, 0304 20 95 10 i 0306 13 10 przeładowanych na Grenlandii w stosunku do rocznej ilości wynoszącej 10 000 ton, oraz

⁽¹⁾ Dz.U. L 318 z 20.12.1993, str. 18. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2580/2000 (Dz.U. L 298 z 25.11.2000, str. 5).

- B) objętych kodami CN 0302 21 10, 0303 31 10, 0305 49 10, 0306 12 10, 0306 12 90, 0306 22 91, 0306 22 99, 0306 13 10, 0306 13 30, 0306 13 40, 0306 13 50, 0306 13 80, 0306 23 10, 0306 23 31, 0306 23 39, 0306 23 90 przeładowanych na Saint-Pierre i Miquelon w stosunku do rocznej ilości wynoszącej 2 000 ton;
- b) produkty, podlegające przy przywozie do Wspólnoty restrykcjom lub ograniczeniom ilościowym lub cłom antydumpingowym.
4. Warunki wprowadzania do Wspólnoty produktów niepocho-
dzących z KTZ, lecz znajdujących się w swobodnym obrocie
w KTZ, oraz metody współpracy administracyjnej odnoszące się
do nich są ustanowione w załączniku IV.

Artykuł 37

Sposób postępowania komitetu

1. W sprawach objętych art. 36, Komisja jest wspomagana przez Komitet.
2. Artykułów 3 i 7 decyzji 1999/468/WE stosuje się do procedur Komitetu.
3. Komitet uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 38

Ograniczenia ilościowe i środki o skutku równoważnym

1. Wspólnota nie stosuje w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z KTZ żadnych ograniczeń ilościowych ani środków o skutku równoważnym.
2. Przepisy ust. 1 nie stanowią przeszkód w stosowaniu zakazów lub ograniczeń przywozowych, wywozowych lub tranzytu towarów uzasadnionych względami moralności publicznej, porządku publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin, ochrony narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej, zachowaniem nieodnawialnych zasobów naturalnych, bądź ochrony własności przemysłowej i handlowej.

Takie zakazy lub ograniczenia w żadnym przypadku nie powinny stanowić arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji, lub ogólnie, ukrytego ograniczenia w handlu.

Artykuł 39

Odpady

1. Przewóz odpadów między Państwami Członkowskimi a KTZ podlega kontroli zgodnie z prawem międzynarodowym i prawem wspólnotowym. Wspólnota wspiera ustanawianie i rozwój skutecznej współpracy międzynarodowa w tej dziedzinie w celu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia publicznego.
2. Wspólnota zakazuje wszelkiego wywozu bezpośredniego lub pośredniego odpadów do KTZ, z wyjątkiem wywozu odpadów niebędących niebezpiecznymi, przeznaczonych do odzysku, podczas gdy władze KTZ zakazują bezpośredniego lub pośredniego przywozu do ich krajów takich odpadów ze Wspólnoty lub dowolnego innego kraju, bez uszczerbku dla szczególnych międzynarodowych zobowiązań dotyczących tych dziedzin, które zostały podjęte, lub mogą zostać podjęte w przyszłości na właściwych forach międzynarodowych.

3. W odniesieniu do Wspólnoty stosuje się rozporządzenie Rady (EWG) nr 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar ⁽¹⁾.

4. W odniesieniu do tych KTZ, które, ze względu na swój status konstytucyjny, nie są stroną Konwencji bazylejskiej, ich odpowiednie organy przyspieszają przyjęcie niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wykonania postanowień Konwencji bazylejskiej ⁽²⁾.

5. Dodatkowo, zainteresowane Państwa Członkowskie wspierają przyjęcie przez KTZ niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wykonania:

- a) rozporządzenia (EWG) nr 259/93 jak następuje:
 - i) artykuł 13 w zakresie wysyłki odpadów wewnątrz KTZ,
 - ii) artykuł 18 w zakresie wywozu odpadów do państw AKP z KTZ;
- b) rozporządzenia (WE) nr 1420/1999 ⁽³⁾;
- c) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1547/1999 ⁽⁴⁾;
- d) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/59/WE, z zastrzeżeniem terminów transpozycji, ustanowionych w jej art. 16 ⁽⁵⁾.

6. W odniesieniu do przywozu do Wspólnoty z KTZ odpadów niebezpiecznych i odpadów niebędących niebezpiecznymi, przeznaczonych do ostatecznej utylizacji, stosuje się art. 1–12 i 25–39 rozporządzenia (EWG) nr 259/93 i decyzję Komisji 94/774/EC ⁽⁶⁾.

7. Jeden lub więcej KTZ i Państwo Członkowskie, z którym te KTZ są związane, mogą stosować krajowe procedury wywozu odpadów z KTZ do tego Państwa Członkowskiego.

- ⁽¹⁾ Dz.U. L 30 z 6.2.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione decyzją Komisji 1999/816/WE (Dz.U. L 316 z 10.12.1999, str. 45).
- ⁽²⁾ Decyzja Rady 93/98/EWG z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie zawarcia, w imieniu Wspólnoty, Konwencji o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych. (Konwencji bazylejskiej) (Dz.U. L 39 z 16.2.1993, str. 1).
- ⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1420/1999 z dnia 29 kwietnia 1999 r. ustanawiające wspólne zasady i procedury stosowane do wysyłki niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów nienależących do OECD (Dz.U. L 166 z 1.7.1999, str. 6). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1800/2001 (Dz.U. L 244 z 14.9.2001, str. 19).
- ⁽⁴⁾ Rozporządzenie Komisji nr 1547/1999/WE z dnia 12 lipca 1999 r. określające procedury kontrolne, na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 259/93 mające zastosowanie do wysyłek niektórych rodzajów odpadów do niektórych krajów, do których nie ma zastosowania decyzja OECD C(92)39 (Dz.U. L 185 z 17.7.1999, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1800/2001.
- ⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2000/59/WE z dnia 27 listopada 2000 r. w sprawie portowych urządzeń do odbioru odpadów wytwarzanych przez statki i pozostałości ładunku (Dz.U. L 332 z 28.12.2000, str. 81).
- ⁽⁶⁾ Decyzja Komisji 94/774/WE z dnia 24 listopada 1994 r. dotycząca standardowego listu przewozowego określonego w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 259/93 w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar (Dz.U. L 310 z 3.12.1994, str. 70).

W tym przypadku zainteresowane Państwo Członkowskie notyfikuje Komisji obowiązujące ustawodawstwo w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji lub każde przyszłe stosowne ustawodawstwo krajowe, włącznie z jego zmianami.

Artykuł 40

Środki przyjęte przez KTZ

1. Z uwagi na obecne potrzeby rozwojowe KTZ, władze KTZ mogą utrzymać lub wprowadzić w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących ze Wspólnoty, należności celne lub ograniczenia ilościowe, jakie uznają za konieczne.
2. a) Zasady handlu stosowane wobec Wspólnoty przez KTZ nie mogą spowodować żadnej dyskryminacji między Państwami Członkowskimi ani być mniej korzystne niż klauzula największego uprzywilejowania.
b) Bez względu na przepisy szczególne niniejszej decyzji, Wspólnota nie stosuje w dziedzinie handlu dyskryminacji między KTZ.
c) Przepisy lit. a) nie stanowią przeszkody, żeby kraj lub terytorium zapewniło niektórym innym KTZ lub innym krajom rozwijającym się bardziej korzystnego traktowania niż przyznane Wspólnocie.
3. Władze KTZ przekazują Komisji, w okresie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji, taryfy celne i wykazy ograniczeń ilościowych, które stosują.

Przekazą one także Komisji informację zarówno o następnych zmianach takich środków oraz kiedy i w jakim zakresie zostały one przyjęte.

Artykuł 41

Klauzula nadzoru

1. Produkty pochodzące z KTZ określone w art. 35 lub produkty niepochodzące z KTZ określone w art. 36 mogą podlegać specjalnemu nadzorowi. Komisja decyduje, w konsultacji z władzami KTZ i Państwem Członkowskim, z którym ten KTZ jest związany, do których produktów stosuje się nadzór.
2. Stosuje się art. 308d rozporządzenia Komisji nr 2454/93 ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny ⁽¹⁾.
3. Komisja i właściwe władze KTZ zapewniają skuteczność środków nadzoru wprowadzając metody współpracy administracyjnej wymienione w załącznikach III i IV.

⁽¹⁾ Dz.U. L 253 z 11.10.1993, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 993/2001 (Dz.U. L 141 z 28.5.2001, str. 1).

Artykuł 42

Środki ochronne

1. Jeżeli w wyniku zastosowania niniejszej decyzji wystąpią poważne zaburzenia w sektorze gospodarki Wspólnoty lub jednego albo więcej jej Państw Członkowskich, lub zagrożona będzie ich zewnętrzna stabilność finansowa, lub jeśli wystąpią trudności mogące doprowadzić do pogorszenia w sektorze działalności Wspólnoty lub w regionie Wspólnoty, Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego lub więcej Państw Członkowskich oraz po konsultacji z Komitetem określonym w art. 43 podjąć środki ochronne lub upoważnić zainteresowane Państwa Członkowskie do podjęcia niezbędnych środków ochronnych, zgodnie z poniższymi ustępami.

2. Do celów stosowania ust. 1, pierwszeństwo należy dać tym środkom, które w najmniejszym stopniu mogłyby zakłócić funkcjonowanie stowarzyszenia i Wspólnoty. Środki te nie przekraczają zakresu środków absolutnie niezbędnych do wyeliminowania powstałych trudności. Nie mogą one przekraczać zakresu wycofania traktowania preferencyjnego przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

3. Gdy środki ochronne są podejmowane lub modyfikowane, szczególną uwagę zwraca się na interesy najmniej rozwiniętych KTZ.

4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla praw i obowiązków Wspólnoty w ramach reguł WTO, włączając w to reguły zawarte w Porozumieniu WTO w sprawie środków ochronnych ⁽²⁾. Nie stanowi on także przeszkody dla stosowania przepisów ustanawiających wspólną organizację rynków rolnych, lub administracyjnych przepisów wspólnotowych lub krajowych z nich wynikających, albo szczególnych reguł przyjętych na mocy art. 235 Traktatu w odniesieniu do przetworzonych produktów rolnych.

5. a) Jeżeli Państwo Członkowskie kieruje wniosek do Komisji o zastosowanie środków ochronnych, Komisja informuje odpowiednio Radę, Państwa Członkowskie i władze KTZ w ciągu trzech dni roboczych od daty otrzymania wniosku Państwa Członkowskiego i zaprasza władze KTZ do przekazania jakichkolwiek informacji uznanych przez nie za ważne dla zaistniałej sytuacji.

b) Gdy Komisja działa z własnej inicjatywy, informuje ona o tym zainteresowany KTZ i Państwa Członkowskie w jak najwcześniejszej fazie.

c) Jeżeli władze KTZ wystąpią z takim wnioskiem i bez uszczerbku dla nieprzekraczalnych terminów określonych w niniejszym artykule, zwołuje się grupę roboczą partnerstwa określoną w art. 7 ust. 3. Wynik działania grupy roboczej przekazuje się komitetowi doradczemu. W takim przypadku nieprzekraczalny termin określony w ust. 9 niniejszego artykułu zostaje przedłużony o dziesięć dni roboczych. W tym samym czasie Państwa Członkowskie zostają zaproszone na posiedzenie komitetu określonego w art. 43.

Państwa Członkowskie i KTZ przekazują Komisji wszystkie informacje konieczne do uzasadnienia ich wniosków o stosowanie lub niestosowanie środków ochronnych.

⁽²⁾ Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 184.

6. Komisja niezwłocznie powiadamia Radę, Państwa Członkowskie i władze KTZ o decyzji o podjęciu niezbędnych środków ochronnych. Decyzję stosuje się ze skutkiem natychmiastowym.

7. Każde Państwo Członkowskie może przedstawić decyzję Komisji, określoną w ust. 6, Radzie w ciągu 10 dni roboczych od otrzymania notyfikacji o decyzji.

8. Jeżeli Komisja nie przyjmie decyzji w ciągu 21 dni roboczych lub jeżeli odrzuci wniosek, lub jeżeli Komisja zadecyduje o niepodjęciu środków ochronnych, każde Państwo Członkowskie, które skierowało sprawę do Komisji może przedstawić ją Radzie.

9. W przypadkach określonych w ust. 7 i 8, Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może przyjąć inną decyzję w ciągu 21 dni roboczych.

Artykuł 43

Procedura komitetu

1. W sprawach objętych art. 42 Komisja jest wspomagana przez Komitet.

2. Artykuły 3 i 7 decyzji 1999/468/WE stosuje się do procedur Komitetu.

3. Komitet uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Rozdział 2

Handel usługami i zasady zakładania przedsiębiorstw

Artykuł 44

Cel ogólny

Celem długoterminowym w tej dziedzinie jest stopniowa liberalizacja handlu usługami, z należytyim poszanowaniem celów polityki lokalnej KTZ i z odpowiednim uwzględnieniem poziomu rozwoju KTZ i zobowiązań podjętych przez Wspólnotę, Państwa Członkowskie lub KTZ w ramach WTO.

Artykuł 45

Zasady ogólne zakładania przedsiębiorstw i świadczenia usług

1. Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

a) „spółki lub przedsiębiorstwa”: spółki prawa cywilnego lub handlowego, także spółki publiczne lub inne, spółdzielnie, oraz wszystkie inne osoby prawne lub stowarzyszenia prawa publicznego lub prywatnego, z wyjątkiem spółek, które zmierzają do osiągnięcia zysku.

„Spółki lub przedsiębiorstwa Państwa Członkowskiego” to spółki lub przedsiębiorstwa utworzone zgodnie z ustawodawstwem Państwa Członkowskiego, których siedziba statutowa, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności znajduje

się w Państwie Członkowskim. Jednakże spółka lub przedsiębiorstwo mające tylko swoją siedzibę statutową w Państwie Członkowskim musi być zaangażowane w działalność mającą rzeczywisty i ciągły związek z gospodarką tego Państwa Członkowskiego.

„Spółki lub przedsiębiorstwa KTZ” to spółki lub przedsiębiorstwa utworzone zgodnie z prawem danego KTZ, których siedziba statutowa, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności znajduje się w tym KTZ. Jednakże spółka lub przedsiębiorstwo mające tylko swoją siedzibę statutową w tym kraju lub terytorium, musi być zaangażowane w działalność mającą rzeczywisty i ciągły związek z gospodarką tego kraju lub terytorium;

b) „mieszkańcy KTZ”: osoby będące normalnie rezydentami KTZ, będące obywatelami Państwa Członkowskiego lub posiadające status prawny szczególnie dla KTZ. Definicja ta podostaje bez uszczerbku dla praw przyznanych przez obywatelstwo Unii w rozumieniu Traktatu.

2. Jeśli chodzi o przepisy stosowane do zakładania przedsiębiorstw i świadczenia usług, zgodnie z art. 183 ust. 5 Traktatu i poniższym ust. 3:

a) Wspólnota stosuje wobec KTZ zobowiązania podjęte w ramach Układu Ogólnego w sprawie Handlu Usługami (GATS) na warunkach określonych w tym Układzie i zgodnie z niniejszą decyzją; stosując te zobowiązania, Państwa Członkowskie nie dyskryminują mieszkańców, spółek lub przedsiębiorstw KTZ;

b) władze KTZ zapewniają obywatelom, spółkom i przedsiębiorstwom Państw Członkowskich traktowanie, które nie jest gorsze od zapewnionego obywatelom, spółkom lub przedsiębiorstwom państw trzecich i nie dyskryminują obywateli, spółek lub przedsiębiorstw Państw Członkowskich.

3. Władze KTZ mogą, w związku z popieraniem lub wspieraniem lokalnego zatrudnienia, przyjąć przepisy na rzecz ich mieszkańców i działań lokalnych.

W takim przypadku władze KTZ powiadamiają Komisję o przyjętych przepisach, aby mogła ona o tym poinformować Państwa Członkowskie.

4. W odniesieniu do zawodów lekarza, stomatologa, położnej, pielęgniarki farmaceuty i lekarza weterynarii, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, przyjmuje wykaz kwalifikacji zawodowych szczególnych dla mieszkańców KTZ, które mają być uznane przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 46

Transport morski

Celem współpracy w tej dziedzinie jest zapewnienie harmonijnego rozwoju skutecznych i niezawodnych usług żeglugi morskiej na ekonomicznie zadowalających warunkach, poprzez ułatwianie aktywnego uczestnictwa wszystkich stron zgodnie z zasadą nieograniczonego dostępu do handlu na zasadach komercyjnych.

Niniejszy przepis nie ma zastosowania do Grenlandii.

Rozdział 3

Obszary związane z handlem

Artykuł 47

Płatności bieżące i przepływ kapitału

1. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2:

- a) Państwa Członkowskie i władze KTZ nie nakładają ograniczeń na jakiegokolwiek płatności w pełni wymienialnej walucie na rachunku bieżącym bilansu płatniczego, między rezydentami Wspólnoty i KTZ;
- b) w odniesieniu do transakcji na rachunku obrotów bieżących w bilansie płatniczym, Państwa Członkowskie i władze KTZ nie nakładają żadnych ograniczeń na swobodny przepływ kapitału na inwestycje bezpośrednie w spółkach utworzonych zgodnie z prawem przyjmującego Państwa Członkowskiego, kraju lub terytorium oraz zapewniają, by aktywa z takiej inwestycji i wszelkie zyski z niej wynikające mogły być realizowane i wywożone.

2. Wspólnota, Państwa Członkowskie i KTZ są uprawnione do podjęcia środków określonych *mutatis mutandis* w art. 57, 58, 59, 60 i 301 Traktatu zgodnie z warunkami tam ustanowionymi. W ten sam sposób, w przypadku gdy jeden lub więcej KTZ lub jedno lub więcej Państw Członkowskich ma poważne trudności w zrównoważeniu bilansu płatniczego, lub jest nimi zagrożone, władze KTZ, Państwa Członkowskie lub Wspólnota mogą, zgodnie z warunkami uchwalonymi w ramach GATT, GATS i art. VIII i XIV Artykułów Umowy Międzynarodowego Funduszu Walutowego, przyjąć ograniczenia w transakcjach, których okres obowiązywania jest ograniczony, i które nie mogą wykraczać poza to, co jest niezbędne dla poprawy sytuacji w bilansie płatniczym. Stosując takie środki, władze KTZ, Państwa Członkowskie lub Wspólnota informują się nawzajem bezzwłocznie i przedkładają sobie wzajemnie jak najszybciej harmonogram zniesienia odnośnych środków.

Artykuł 48

Polityka konkurencji

1. Wprowadzenie i stosowanie skutecznej i rzetelnej polityki i reguł konkurencji ma decydujące znaczenie dla poprawy i zapewnienia przyjaznego klimatu dla inwestycji, trwałego procesu uprzemysłowienia i przejrzystości dostępu do rynku.

2. W celu zapewnienia zniesienia zakłóceń konkurencji i należyście uwzględniając różne poziomy rozwoju i potrzeb gospodarczych każdego KTZ, Wspólnota i KTZ zobowiązują się stosować

lokalne, krajowe i regionalne reguły i polityki konkurencji, w tym jej kontrolę oraz pod niektórymi warunkami, zakaz porozumień między przedsiębiorstwami, decyzji związków przedsiębiorstw i praktyk uzgodnionych między przedsiębiorstwami, których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczanie lub zakłócenie konkurencji. Powyższy zakaz odnosi się także do nadużywania przez jedno lub więcej przedsiębiorstw pozycji dominującej na terytorium Wspólnoty lub KTZ.

Artykuł 49

Ochrona praw własności intelektualnej

1. Wystarczający i skuteczny poziom ochrony praw własności intelektualnej, przemysłowej i handlowej, obejmujący środki egzekwowania tych praw jest zapewniony zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi standardami w celu zmniejszenia zakłóceń i przeszkód w handlu dwustronnym.

2. Prawa własności intelektualnej obejmują prawa autorskie, w tym w szczególności prawa autorskie do programów komputerowych i prawa pokrewne, modele użytkowe, patenty obejmujące wynalazki biotechnologiczne, projekty przemysłowe, oznaczenia geograficzne, w tym określenia pochodzenia, znaki handlowe towarów lub usług, topografie układów scalonych, ochronę prawną baz danych i ochronę przed nieuczciwą konkurencją określoną w art. 10 Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej oraz ochronę nieujawnionej informacji o know-how.

Artykuł 50

Standaryzacja i certyfikacja

Ścisła współpraca prowadzona jest w zakresie standaryzacji, certyfikacji i zapewnienia jakości w celu usunięcia zbędnych barier technicznych i zmniejszenia różnic w tych dziedzinach, aby ułatwić handel.

Artykuł 51

Handel a środowisko naturalne

Należy promować taki rozwój handlu międzynarodowego, aby zapewnić trwałe i prawidłowe zarządzanie środowiskiem naturalnym, zgodnie z odpowiednimi umowami międzynarodowymi i zobowiązaniami oraz z należyтым poszanowaniem odpowiednich poziomów rozwoju KTZ. Szczególne potrzeby i wymagania KTZ muszą być wzięte pod uwagę w czasie projektowania i stosowania środków środowiskowych.

Mając na uwadze Zasady z Rio, współpraca dąży do zapewnienia wzajemnego wspomagania się handlu i polityk ochrony środowiska, w szczególności poprzez wzmocnienie kontroli jakości towarów i usług związanych ze środowiskiem naturalnym i poprawę metod produkcji przyjaznych dla środowiska.

Artykuł 52

Handel a normy pracy

Podstawowe normy pracy uznane na szczeblu międzynarodowym i krajowym muszą być przestrzegane szczególnie jeśli chodzi o wolność zrzeszania się i ochronę prawa do organizowania się, stosowanie prawa do organizowania się i zbiorowego negocjowania, zniesienie pracy przymusowej, likwidację najgorszych form pracy dzieci, minimalny wiek uprawniający do zatrudnienia i brak dyskryminacji w odniesieniu do zatrudnienia.

Artykuł 53

Polityka ochrony konsumentów i ochrona zdrowia konsumentów

Prowadzi się współpracę w dziedzinie polityki ochrony konsumentów i ochrony zdrowia konsumentów, z należytym poszanowaniem obowiązującego ustawodawstwa w KTZ i we Wspólnocie w celu uniknięcia barier w handlu.

Artykuł 54

Zakaz stosowania ukrytych środków protekcyjnych

Przepisy niniejszego rozdziału nie mogą być stosowane jako środek arbitralnej dyskryminacji lub ukrytych ograniczeń w handlu.

Rozdział 4

Kwestie pieniężne i podatkowe

Artykuł 55

Klauzula wyłączenia podatkowego

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 56, klauzula największego uprzywilejowania przyznana zgodnie a przepisami niniejszej decyzji nie ma zastosowania do korzyści podatkowych, jakie Państwa Członkowskie lub władze KTZ udzielają lub mogą udzielić w przyszłości na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ustaleń podatkowych lub obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego.

2. Żadnych przepisów niniejszej decyzji nie można interpretować jako stanowiących przeszkody w stosowaniu jakichkolwiek środków mających na celu zapobieganie uchylania się od płacenia podatków lub oszustwom podatkowych na mocy postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ustaleń podatkowych, lub obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego.

3. Żadnych przepisów niniejszej decyzji nie można interpretować jako stanowiących przeszkody dla właściwych organów w odróżnianiu, przy stosowaniu odpowiednich przepisów ich

ustawodawstwa podatkowego, podatników niebędących w takiej samej sytuacji, zwłaszcza w odniesieniu do ich miejsca zamieszkania, lub w odniesieniu do miejsca, w którym zainwestowali oni swój kapitał.

Artykuł 56

Ustalenia podatkowe i celne dotyczące zamówień finansowanych przez Wspólnotę

1. KTZ stosują do zamówień finansowanych przez Wspólnotę, nie mniej korzystne regulacje podatkowe i celne niż te, które stosują wobec krajów korzystających z klauzuli największego uprzywilejowania lub międzynarodowych organizacji rozwoju, z którymi utrzymują one stosunki. Do celów określenia klauzuli największego uprzywilejowania, należy wziąć pod uwagę regulacje stosowane przez odpowiednie władze kraju lub terytorium dotyczące innych krajów rozwijających się.

2. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, do zamówień finansowanych przez Wspólnotę stosuje się następujące ustalenia:

- a) zamówienie nie podlega w KTZ będącym beneficjentem opłatom skarbowym lub rejestracyjnym, albo opłatom fiskalnym o skutku równoważnym, niezależnie od tego czy opłaty takie już istnieją czy też będą ustanowione w przyszłości; jednakże zamówienia takie rejestruje się zgodnie z prawem obowiązującym w KTZ, zaś opłata odnosząca się do wykonanej usługi może zostać za nią pobrana;
- b) zyski i/lub dochody wynikające z wykonania zamówienia podlegają opodatkowaniu zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami fiskalnymi dotyczącymi odnośnych KTZ, pod warunkiem że osoby fizyczne lub prawne osiągające taki zysk i/lub dochód mają swoją stałą siedzibę firmy w tym KTZ lub że wykonanie zamówienia wymaga więcej niż sześć miesięcy;
- c) przedsiębiorstwa, które muszą dokonywać przywozu sprzętu w celu wykonania zamówień na roboty budowlane mogą, jeżeli złożą wniosek, korzystać z systemu odprawy czasowej, jak przewidziano w ustawodawstwie KTZ będącego beneficjentem w odniesieniu do tego sprzętu;
- d) profesjonalny sprzęt niezbędny do wykonywania obowiązków określonych w zamówieniu na usługi podlega systemowi odprawy czasowej w KTZ będącym beneficjentem zgodnie z ustawodawstwem tego KTZ i nie podlega opłatom fiskalnym, celnym i innym opłatom o skutku równoważnym w przypadku gdy te cła i opłaty nie stanowią wynagrodzenia za wykonane usługi;
- e) przywóz w ramach zamówienia na dostawę jest zwolniony w KTZ będącym beneficjentem z należności celnych, należności celnych przywozowych, podatków lub opłat fiskalnych o skutku równoważnym. Zamówienie na dostawę pochodzące z danego kraju lub terytorium jest wykonywane na podstawie ceny ex-works dostaw, do której może być dodana wartość wewnętrznych opłat skarbowych, jakie można stosować do tych dostaw w kraju lub terytorium;
- f) paliwa, smary i spoiwa węglowodorowe oraz, ogółem, wszystkie materiały używane przy wykonywaniu zamówień na roboty budowlane uważa się za zakupione na rynku lokalnym i podlegają one zasadom fiskalnym mającym zastosowanie w ramach ustawodawstwa obowiązującego w KTZ będącym beneficjentem;

g) rzeczy osobistego użytkowania i majątek ruchomy gospodarstwa domowego przywiezione przez osoby fizyczne, inne niż pracowników miejscowych, zaangażowane w wykonywanie zadań określonych w zamówieniu na usługi oraz przedmioty członków ich rodzin, są zwolnione z opłat celnych, należności celnych przywozowych, podatków lub opłat fiskalnych o skutku równoważnym, w granicach ustawodawstwa obowiązującego w krajach KTZ będących beneficjentem.

3. Wszystkie sprawy nieobjęte ust. 1 i 2 podlegają przepisom ustawodawstwa obowiązującego w odnośnym KTZ.

4. Urzędnicy Komisji, z wyłączeniem pracowników miejscowych, są zwolnieni ze wszelkich podatków nakładanych w kraju lub terytorium, w którym są oni zatrudnieni.

Rozdział 5

Kształcenie zawodowe, uprawnienie do korzystania z programów wspólnotowych i pozostałe przepisy

Artykuł 57

Kształcenie zawodowe

Osoby z KTZ, mające obywatelstwo Państwa Członkowskiego są uprawnione do kształcenia zawodowego we Wspólnocie na tych samych warunkach co obywatele odnośnego Państwa Członkowskiego, jeżeli są oni w stanie spełnić warunki wymagane od tych obywateli, w tym warunki stałego miejsca zamieszkania we Wspólnocie lub EOG.

Artykuł 58

Programy dostępne dla KTZ

Osoby z KTZ i, w odpowiednim przypadku, odpowiednie organizacje publiczne i/lub organizacje prywatne i instytucje

w KTZ mogą być uprawnione do programów wspólnotowych wymienionych w załączniku II F i wszelkich programów następujących po nich, w zależności od przepisów regulujących te programy i uzgodnień mających zastosowanie do Państwa Członkowskiego, z którym są one związane.

Komisja może zmodyfikować tę listę na wniosek KTZ lub Państwa Członkowskiego, albo ze swej własnej inicjatywy.

Artykuł 59

Centra Korespondencyjne Euro Info (CKEI)

Na wniosek władz KTZ i zgodnie z procedurą określoną w części trzeciej tytułu I Centrum Korespondencyjne Euro Info, zwane dalej „CKEI”, może być ustanowione w KTZ. Współfinansowanie może być przyznane strukturze gospodarza CKEI z dotacji dostępnej w ramach jednolitego dokumentu programowego lub współpracy regionalnej.

Zadania CKEI, narzędzia i usługi im udostępniane, procedury podejmowania działalności i kryteria wyboru struktury gospodarza CKEI są wymienione w załączniku V.

Artykuł 60

CRP i TCRP

Na wniosek swoich władz, KTZ mogą być uprawnione do usług z Centrum Rozwoju Przedsiębiorstw (CRP) oraz z Technicznego Centrum Rozwoju Rolnictwa (TCRP) określonych w art. 1 załącznika III do Umowy o Partnerstwie AKP/WE.

Wszelkie koszty wynikające z usług świadczonych przez CRP lub TCRP na rzecz KTZ są finansowane z funduszy przewidzianych w załączniku II A.

CZEŚĆ CZWARTA

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 61

Zmiana statusu

Jeżeli KTZ uzyska niepodległość:

- uzgodnienia przewidziane w niniejszej decyzji mogą nadal tymczasowo obowiązywać w tym kraju lub terytorium zgodnie z warunkami ustalonymi przez Radę;
- Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, decyduje o każdym niezbędnym dostosowaniu do niniejszej decyzji, w szczególności do kwot określonych w załączniku II A.

Artykuł 62

Przegląd

Przed dniem 31 grudnia 2011 r., Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, ustanawia przepisy, które należy przyjąć

w celu późniejszego stosowania zasad określonych w art. 182–186 Traktatu. W tym kontekście, Rada przyjmie w szczególności niezbędne środki, w przypadku gdy KTZ zdecyduje się zgodnie z własnymi procedurami konstytucyjnymi na przystąpienie do specjalnych ustaleń preferencyjnych między Wspólnotą a różnymi partnerami w regionie, do którego należy. W związku z tym Rada w szczególności bierze pod uwagę zobowiązania międzynarodowe podjęte przez Wspólnotę, jej Państwa Członkowskie lub KTZ, ze zobowiązaniami w ramach WTO włącznie.

Artykuł 63

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie dnia 2 grudnia 2001 r. Stosuje się ją do dnia 31 grudnia 2011 r.

*Artykuł 64***Publikacja**

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Sporządzono w Brukseli, dnia 27 listopada 2001 r.

W imieniu Rady
A. NEYTS-UYTTEBROECK
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I A

WYKAZ KRAJÓW I TERYTORIÓW (KTZ) OKREŚLONYCH W ART. 1

- Grenlandia,
 - Nowa Kaledonia i terytoria zależne,
 - Polinezja Francuska,
 - Francuskie Terytoria Południowe i Antarktyczne,
 - Wyspy Wallis i Futuna,
 - Mayotte,
 - Saint-Pierre i Miquelon,
 - Aruba,
 - Antyle Niderlandzkie
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Saint Eustasius,
 - Saint Martin (Saint Maarten),
 - Anguilla,
 - Kajmany,
 - Falklandy,
 - Georgia Południowa i Wyspy Sandwich Południowy,
 - Montserrat,
 - Pitcairn,
 - Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia, Tristan da Cunha,
 - Brytyjskie Terytorium Antarktyczne,
 - Brytyjskie Terytorium Oceanu Indyjskiego,
 - Wyspy Turks i Caicos,
 - Brytyjskie Wyspy Dziewicze,
-

ZAŁĄCZNIK I B

**WYKAZ KTZ UWAŻANYCH ZA NAJMNIJ ROZWINIĘTE, DO CELÓW NINIEJSZEJ DECYZJI
OKREŚLONYCH W ART. 3 UST. 3**

- Anguilla,
 - Mayotte,
 - Montserrat,
 - Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia, Tristan da Cunha,
 - Wyspy Turks i Caicos,
 - Wyspy Wallis i Futuna,
 - Saint-Pierre i Miquelon
-

ZAŁĄCZNIK II A

WSPÓLNOTOWA POMOC FINANSOWA: DZIEWIĄTY EFR

Artykuł 1

Rozdzielenie między różnymi instrumentami

1. Do celów określonych w niniejszej decyzji, w okresie pięcioletnim trwającym od dnia 1 marca 2000 r. do dnia 28 lutego 2005 r., ogólna kwota wspólnotowej pomocy finansowej w wysokości 175 milionów EUR w ramach dziewiątego Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) ustalona w umowach wewnętrznych zostaje rozdzielona w następujący sposób:

- a) 153 mln EUR w formie dotacji, obejmujących:
 - i) 145 milionów EUR dla programowalnego wsparcia długoterminowego rozwoju, pomocy humanitarnej, pomocy w sytuacjach wyjątkowych, pomocy dla uchodźców i dodatkowego wsparcia w przypadku wahań poziomu przychodów z wywozu. Kwota ta jest w szczególności przeznaczona na finansowanie inicjatyw określonych w jednolitych dokumentach programowych (JDP);
 - ii) 8 milionów EUR na wsparcie współpracy regionalnej i integracji, w tym działań na rzecz dialogu i partnerstwa ustanowionych w art. 7;
- b) 20 milionów EUR jest przeznaczonych na finansowanie instrumentu inwestycyjnego KTZ określonego w załączniku II C.
- c) 2 miliony EUR są przeznaczone na badania lub środki pomocy technicznej z inicjatywy lub w imieniu Komisji, zwłaszcza na ogólną ocenę decyzji, jaka ma zostać dokonana najpóźniej na dwa lata przed terminem jej wygaśnięcia.

2. Dodatkowo, ogólna kwota pomocy finansowej w ramach dziewiątego EFR, plus wszystkie salda przeniesione do dziewiątego EFR z poprzednich Funduszy na mocy Umowy wewnętrznej obejmuje lata 2000–2007. Przed wygaśnięciem dziewiątego EDF, Państwa Członkowskie oceniają stopień realizacji zobowiązań i wykorzystania środków. Zapotrzebowanie na nowe środki na wsparcie współpracy finansowej jest wyznaczone w zależności od tej oceny i odpowiednio bierze pod uwagę środki nieprzydzielone i niewydatkowane w ramach dziewiątego EFR.

3. Przed wygaśnięciem dziewiątego EFR, Państwa Członkowskie ustalają datę, po której środki dziewiątego EFR nie mogą już zostać przydzielone.

4. Jeżeli fundusze przewidziane w ust. 1 zostały wyczerpane przed wygaśnięciem niniejszej decyzji, Rada zastosuje właściwe środki.

Artykuł 2

Zarządzanie środkami

EBI zarządza pożyczkami udzielonymi ze środków własnych, oraz działaniami finansowanymi w ramach instrumentu inwestycyjnego KTZ. Wszystkimi pozostałymi środkami finansowymi w ramach niniejszej decyzji zarządza Komisja.

Artykuł 3

Rozdzielenie środków między KTZ

1. Kwota 145 milionów EUR wymieniona w art. 1 ust. 1 i) zostaje przydzielona na podstawie potrzeb i wyników KTZ zgodnie z następującymi kryteriami:

- a) Kwota A w wysokości 66,1 milionów EUR jest przeznaczona dla KTZ, których rozwój gospodarczy jest najmniej zaawansowany, mianowicie tych, których produkt narodowy brutto na jednego mieszkańca (GNP) nie przekracza 75 % GNP Wspólnoty, według dostępnych danych statystycznych.
- b) Kwota B w wysokości 61 milionów EUR jest przeznaczona dla KTZ, których GNP na jednego mieszkańca nie przekracza poziomu GNP Wspólnoty w celu sfinansowania działań priorytetowych rozwoju społecznego i ochrony środowiska naturalnego, w ramach walki z ubóstwem.
- c) Przydzielając kwoty A i B, uwzględnia się wielkość zaludnienia, poziom PNB, wykorzystanie poprzednich EFR, poszanowanie zasad właściwego zarządzania finansami i podatkami międzynarodowymi, ograniczenia wynikające z warunków geograficznych, szacowaną zdolność absorpcji i łagodne przejście w celu zapobiegania nagłemu załamaniu się kwot przeznaczonych dla Nowej Kaledonii, Polinezji Francuskiej i Antyli Niderlandzkich. Każdy przydział środków zapewnia skuteczność wykorzystania. Powinien on zostać dokonany zgodnie z zasadą pomocniczości.

2. Sprawa możliwego przydziału środków dla Grenlandii zostanie zbadana w świetle oceny przewidzianej w art. 14 Protokołu w sprawie warunków połowów w latach 2001–2006 ⁽¹⁾.

3. Nieprzydzielona rezerwa C w wysokości 17,9 milionów EUR zostaje odłożona w celu:

- a) finansowania pomocy humanitarnej, pomocy w sytuacjach wyjątkowych i pomocy dla uchodźców dla wszystkich KTZ oraz, jeżeli jest taka potrzeba dodatkowego wspierania w przypadku wahań poziomu przychodów z wywozu zgodnie z załącznikiem II D;
- b) dokonania nowych przydziałów środków zgodnie ze wzrostem potrzeb i wynikami KTZ.

Wyniki ocenia się w sposób obiektywny i przejrzysty, uwzględniając wykorzystanie przydzielonych środków, skutek wykonywania bieżących czynności, złagodzenie lub zmniejszenie ubóstwa oraz przyjęte środki trwałego rozwoju;

- c) Podjęcia, w odpowiednim przypadku, niezbędnych środków w następstwie oceny określonej w ust. 2;
- d) Maksymalna kwota w wysokości 1 miliona EUR jest zarezerwowana na finansowanie dotacji na spłatę oprocentowania działań, które mają być finansowane przez bank ze środków własnych, zgodnie z załącznikiem II B, lub w ramach instrumentu inwestycyjnego KTZ.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1575/2001 z dnia 25 czerwca 2001 r. w sprawie zawarcia czwartego Protokołu ustanawiającego warunki połowów przewidzianych w Umowie w sprawie rybołówstwa zawartej między Europejską Wspólnotą Gospodarczą z jednej strony i Rządem Danii oraz Rządem Lokalnym Grenlandii z drugiej strony (Dz. U. L 209 z 2.8.2001, str. 1).

4. Zgodnie z powyższymi ustępami i bez uszczerbku dla przeniesienia niewydatkowanych sald z wcześniejszych EFR, kwoty indykatywne przydzielone w ramach dziewiątego EFR są następujące:

(w mln EUR)

KTZW	stępny indykatywny podział w ramach dziewiątego EFR		
	A	B	Suma
Nowa Kaledonia		13,75	13,75
Polinezja Francuska		13,25	13,25
Wallis i Futuna	8	3,5	11,5
Mayotte	9,9	5,3	15,2
Saint-Pierre i Miquelon	5,6	6,8	12,4
Antyle Niderlandzkie	11,7	8,3	20,0
Wyspy Falklandzkie		3	3
Wyspy Turks i Caicos	8,2	0,2	8,4
Anguilla	7,9	0,1	8
Montserrat	5,3	5,7	11,0
Święta Helena i terytoria zależne (Wyspa Wniebowstąpienia, Tristan da Cunha)	7,5	1,1	8,6
Pitcairn	2		2
Suma	127,1 mln EUR		
Nie przydzielona rezerwa C	17,9 mln EUR		

5. Komisja, po dokonaniu oceny w połowie okresu, może zdecydować o innym przydziale środków z nierozdysponowanych sald funduszy wymienionych w niniejszym artykule. Procedury tej oceny i decyzja w sprawie nowych przydziałów środków zostają przyjęte zgodnie z art. 24 niniejszej decyzji.

ZAŁĄCZNIK II B

WSPÓLNOTOWA POMOC FINANSOWA: POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO**Artykuł 1****Kwota**

Kwota w wysokości do 20 milionów EUR, ustanowiona w art. 5 umowy wewnętrznej jest udostępniana przez EBI w formie pożyczek ze środków własnych zgodnie z warunkami przewidzianymi w jego statucie i w niniejszym załączniku.

Artykuł 2**Europejski Bank Inwestycyjny****1. EBI:**

- a) przyczynia się, za pośrednictwem środków, którymi zarządza, do rozwoju gospodarczego i przemysłowego KTZ na postawie terytorialnej i regionalnej; w tym celu finansuje, jako priorytet, projekty i programy produkcyjne lub inne inwestycje mające za zadanie wspierać sektor prywatny we wszystkich sektorach gospodarki;
- b) nawiązuje ścisłą współpracę z krajowymi i regionalnymi bankami rozwoju oraz z instytucjami bankowymi i finansowymi KTZ i Wspólnoty;
- c) w porozumieniu z zainteresowanym KTZ, dostosowuje ustalenia i procedury wykonania współpracy na rzecz finansowania rozwoju, w sposób określony w niniejszej decyzji, biorąc pod uwagę, w razie potrzeby, charakter projektów i programów i działając zgodnie z celami niniejszej decyzji, w ramach procedury przewidzianej w swoim statucie.

2. Pożyczki ze środków własnych EBI są udzielane na następujących warunkach:

- a) referencyjna stopa procentowa jest stopą stosowaną przez EBI do pożyczek na tych samych warunkach co dotyczące waluty i okresu spłaty, podpisania umowy lub w dniu rozchodu środków pieniężnych;
- b) jednakże:
 - i) projekty sektora publicznego mogą z zasady być uprawnione do dotacji na spłatę oprocentowania w wysokości 3 %;
 - ii) w przypadku projektów sektora prywatnego obejmujących działania restrukturyzacyjne w ramach prywatyzacji lub projektów mogących przynieść wyraźne korzyści społeczne lub korzyści dla środowiska naturalnego, pożyczki mogą być udzielone z dotacją na spłatę oprocentowania, której wielkość i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech charakterystycznych projektu. Jednakże dotacja na spłatę oprocentowania nie jest wyższa niż 3 %.

Ostateczna wysokość stopy procentowej w każdym przypadku nie jest niższa niż 50 % stopy referencyjnej;

- c) kwotę dotacji na spłatę oprocentowania wyliczoną w kategoriach jej wartości w dniu rozchodu środków pieniężnych pobiera się ze środków przydzielonych na tę dotację, ustanowionych w załączniku II A art. 3 ust. 3 lit. d), i wpłaca bezpośrednio do EBI;

Dotacje na spłatę oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji wspierających pomoc techniczną związaną z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych KTZ;

- d) okres spłaty pożyczek udzielonych przez EBI ze środków własnych ustala się na podstawie charakterystyki ekonomiczno-finansowej projektu, ale nie może on przekroczyć 25 lat. Pożyczki te są zwykle objęte okresem karencji ustalonym poprzez odniesienie do okresu realizacji projektu.

3. W przypadku inwestycji finansowanych przez EBI ze środków własnych w spółkach sektora publicznego, od zainteresowanych KTZ mogą być wymagane szczególne gwarancje lub zobowiązania związane z projektem.

Artykuł 3**Warunki transferu wartości dewizowych**

Zainteresowane KTZ, w odniesieniu do czynności objętych niniejszą decyzją i w odniesieniu do których wyrazili zgodę na piśmie:

- a) zwalniają ze wszystkich opłat krajowych i lokalnych, opłat skarbowych od odsetek, należnych prowizji i amortyzacji pożyczek zgodnie z ustawą lub ustawami zainteresowanego KTZ;
- b) przekazują do dyspozycji beneficjentów walutę niezbędną do spłaty odsetek, należnych prowizji i amortyzacji pożyczek zgodnie z umowami o finansowaniu zawartymi w celu realizacji projektów i programów na ich terytorium;
- c) udostępniają EBI walutę obcą niezbędną do transferu wszystkich kwot uzyskanych w walucie krajowej po kursie stosowanym między EUR lub innymi walutami transferu a walutą krajową w dniu transferu. Obejmują one wszystkie formy wynagrodzenia, takie jak odsetki, dywidendy, prowizje i opłaty oraz amortyzacja pożyczek i wpływy pieniężne ze sprzedaży udziałów wymaganych zgodnie z warunkami umów o finansowaniu zawartych w celu realizacji projektów i programów na ich terytorium.

ZAŁĄCZNIK II C

WSPÓLNOTOWA POMOC FINANSOWA: INSTRUMENT INWESTYCYJNY KTZ

Artykuł 1

Cel

Ustanawia się instrument inwestycyjny KTZ (zwany dalej „instrumentem”) w celu wspierania rentownych przedsiębiorstw, głównie w sektorze prywatnym, lecz także przedsiębiorstw w sektorze publicznym wspierających rozwój sektora prywatnego.

Warunki finansowania w zakresie funkcjonowania instrumentu i pożyczek ze środków własnych EBI ustanawia się w niniejszym załączniku, załączniku II B i art. 29 i 30 umowy wewnętrznej. Środki te mogą być skierowane do uprawnionych przedsiębiorstw, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez uprawnione fundusze inwestycyjne i/lub pośredników finansowych.

Artykuł 2

Środki w ramach instrumentu

1. Środki w ramach instrumentu mogą zostać wykorzystane, między innymi, na:

a) zapewnienie kapitału ryzyka w formie:

- i) przejęcia udziału w przedsiębiorstwach KTZ, włącznie z instytucjami finansowymi;
- ii) quasi-kapitałowej pomocy dla przedsiębiorstw KTZ, włącznie z instytucjami finansowymi;
- iii) poręczeń i innych instrumentów polepszenia jakości kredytów, które mogą być użyte w celu zabezpieczenia przed ryzykiem politycznym i innymi rodzajami ryzyka inwestycyjnego, zarówno dla inwestorów zagranicznych, jak i lokalnych oraz kredytodawców.

b) udzielanie zwykłych pożyczek.

2. Przejęcie udziału obejmuje zwykle mniejszościowe, niekontrolne udziały w kapitale i jest dokonywane na podstawie wyników odnośnego projektu.

3. Pomoc quasi-kapitałowa może składać się z zaliczek akcyjnych, obligacji zamiennych, warunkowych pożyczek przyporządkowanych i partycypacyjnych lub innych podobnych form pomocy. W szczególności pomoc ta może składać się z:

a) pożyczek warunkowych, których obsługa i termin spłaty są uzależnione od spełnienia niektórych warunków w odniesieniu do wyników projektu; w konkretnym przypadku pożyczek warunkowych na badania przedinwestycyjne lub inną pomoc techniczną związaną z projektem, można zrezygnować z obsługi pożyczki, jeżeli inwestycja nie jest dokonywana;

b) pożyczek partycypacyjnych, których obsługa i termin są związane z efektami finansowymi projektu;

c) pożyczek przyporządkowanych, które są spłacane dopiero po zaspokojeniu innych roszczeń.

4. Wynagrodzenie każdej czynności ustala się przy udzielaniu pożyczki.

Jednakże:

a) w przypadku pożyczek warunkowych i partycypacyjnych, wynagrodzenie zwykle obejmuje stałą stopę procentową w wysokości nie więcej niż 3 % i zmienny składnik uzależniony od wyników projektu;

b) w przypadku pożyczek przyporządkowanych, stopa procentowa jest uzależniona od czynników rynkowych.

5. Gwarancje są wyceniane, aby odzwierciedlały one ubezpieczone ryzyko i cechy szczególne działań.

6. Stopa procentowa od pożyczek zwykłych obejmuje stopę referencyjną stosowaną przez EBI w odniesieniu do porównywalnych pożyczek udzielanych na takich samych warunkach co do okresów karencji i spłaty oraz z narzutu ustalonego przez EBI.

7. Pożyczki zwykle mogą być przedłużone na warunkach koncesyjnych w następujących przypadkach:

a) w przypadku projektów infrastrukturalnych w najmniej rozwiniętych KTZ, będących warunkiem wstępnym dla rozwoju sektora prywatnego. W takich przypadkach, stopę procentową pożyczki obniża się o 3 %;

b) w przypadku projektów sektora prywatnego obejmujących działania restrukturyzacyjne w ramach prywatyzacji lub projektów mogących przynieść wyraźne korzyści społeczne lub korzyści dla środowiska naturalnego, pożyczki mogą być udzielone z dotacją na spłatę oprocentowania, której wielkość i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech projektu. Jednakże dotacja na spłatę oprocentowania nie jest wyższa niż 3 %.

Ostateczna wysokość stopy procentowej w każdym przypadku nie jest niższa niż 50 % stopy referencyjnej.

8. Środki, które mają być przyznane na wymienione cele objęte obniżką są udostępniane z instrumentu i nie przekraczają 5 % ogólnej kwoty przeznaczonej na finansowanie inwestycji z instrumentu i środków własnych EBI.

9. Dotacje na spłatę oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji wspierających pomoc techniczną związaną z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych KTZ.

Artykuł 3

Funkcjonowanie instrumentu

1. Instrument funkcjonuje we wszystkich sektorach gospodarki i inwestycjach wspierających jednostki prywatne i jednostki sektora publicznego działające na zasadach komercyjnych, włączając w to infrastrukturę ekonomiczną i technologiczną przynoszącą dochody, mająca szczególne znaczenie dla sektora prywatnego. Instrument ten:

- a) jest zarządzany jako odnawialny fundusz i dąży do trwałości finansowej. Jego działania są prowadzone na warunkach rynkowych i unikają stwarzania zakłóceń na rynkach lokalnych i przemieszczeń prywatnych źródeł finansowania;
- b) dąży do efektu katalizatora poprzez zachęcanie do aktywizacji długookresowych środków lokalnych i przyciągania zagranicznych inwestycji prywatnych oraz kredytodawców do projektów w KTZ.

2. Po wygaśnięciu niniejszej decyzji i przy braku szczególnej decyzji Rada, skumulowany ponowny przepływ środków netto do instrumentu będzie przekazany do następnego instrumentu finansowego KTZ.

Artykuł 4

Warunki ryzyka związanego ze zmianami kursów walutowych

W celu zminimalizowania skutków wahań kursu walutowego, problemami ryzyka walutowego należy zająć się w sposób następujący:

- a) w przypadku przejęcia udziału w celu wzmocnienia funduszy własnych przedsiębiorstwa, ryzyko walutowe jest, jako ogólna zasada, ponoszone przez instrument;
- b) w przypadku finansowania kapitału ryzyka dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), ryzyko walutowe jest, jako ogólna zasada, dzielone między Wspólnotą z jednej strony, a pozostałymi zainteresowanymi stronami, z drugiej strony. Przeciętnie, ryzyko kursowe jest dzielone jednakowo;
- c) w przypadku gdy jest to wykonalne i właściwe, szczególnie w krajach odznaczających się stabilnością makroekonomiczną i finansową, Instrument podejmuje się udzielania pożyczek w lokalnych walutach KTZ, tym samym podejmując ryzyko walutowe.

ZAŁĄCZNIK II D

**WSPÓLNOTOWA POMOC FINANSOWA: DODATKOWE WSPARCIE W PRZYPADKU
KRÓTKOTERMINOWYCH WAHAŃ PRZYCHODÓW Z WYWOZU****Artykuł 1****Zasady**

1. Stopień zależności gospodarki KTZ od wywozu towarów, a w szczególności produktów rolnych i górnictwa jest kryterium ustalania przydziału środków na długookresowy rozwój.

2. W celu osłabienia negatywnych skutków niestabilności przychodów z wywozu i zapewnienia bezpieczeństwa programowi rozwoju zagrożonemu spadkiem przychodów, można uruchomić dodatkowe finansowe wsparcie ze środków programowalnych dla długoterminowego rozwoju kraju na podstawie art. 2 i 3.

Artykuł 2**Kryteria kwalifikujące**

1. Uprawnienie do dodatkowych środków ustala się na poziomie:

— 10 % lub, w przypadku krajów najmniej rozwiniętych, 2 % straty przychodów z wywozu towarów w porównaniu ze średnią arytmetyczną przychodów w pierwszych trzech latach czteroletniego okresu poprzedzającego rok złożenia wniosku;

lub

— 10 % lub, w przypadku krajów najmniej rozwiniętych, 2 % straty przychodów z wywozu produktów rolnych lub mineralnych w porównaniu ze średnią arytmetyczną przychodów w pierwszych trzech latach czteroletniego okresu poprzedzającego rok złożenia wniosku w przypadku krajów, w których wywóz produktów rolnych lub mineralnych stanowi ponad 40 % całkowitych dochodów z wywozu towarów.

2. Uprawnienie do dodatkowego wsparcia ogranicza się do czterech kolejnych lat.

3. Dodatkowe środki znajdują odzwierciedlenie w rachunkowości zainteresowanego kraju. Są one wykorzystywane zgodnie z przepisami wykonawczymi ustanowionymi na podstawie art. 23 niniejszej decyzji. W drodze uzgodnienia między Stronami, środki można wykorzystywać na finansowanie programów zawartych w budżecie krajowym. Jednakże część dodatkowych środków można także przekazać poszczególnym sektorom.

Artykuł 3**Zaliczki**

System przydziału dodatkowych środków uwzględnia zaliczki na wypadek opóźnień w uzyskaniu skonsolidowanej statystyki handlowej oraz w celu zapewnienia, aby odnośne środki zostały ujęte w budżecie na rok następujący po roku złożenia wniosku. Zaliczki uruchamia się na podstawie wstępnych statystyk sporządzonych przez władze KTZ i przekazane Komisji przed oficjalnymi ostatecznymi skonsolidowanymi statystykami. Maksymalna wysokość zaliczki wynosi 80 % przewidywanej kwoty dodatkowych środków w roku składania wniosku. Kwoty uruchomione w ten sposób zostają skorygowane w drodze umów między Komisją a władzami KTZ w świetle ostatecznych statystyk dotyczących wywozu i ostatecznej wysokości deficytu publicznego.

Artykuł 4**Zmiany**

Przepisy niniejszego załącznika podlegają przeglądowi najpóźniej dwa lata od wejścia w życie przepisów wykonawczych określonych w art. 23 niniejszej decyzji, a następnie na wniosek Komisji, Państwa Członkowskiego lub KTZ.

ZAŁĄCZNIK II E

WSPÓLNOTOWA POMOC FINANSOWA: POMOC BUDŻETOWA DLA KRAJÓW ROZWIJAJĄCYCH SIĘ

Bez uszczerbku dla przyszłych zmian przepisów budżetowych, KTZ korzystają z następujących pozycji budżetowych przewidzianych dla krajów rozwijających się w ogólnym budżecie Unii Europejskiej. Z wyjątkiem wyraźnie zaznaczonych wyłączeń, KTZ mogą korzystać z funduszy wypłacanych z ogólnego budżetu dla krajów rozwijających się.

1. **Pomoc żywnościowa i humanitarna** (tytuł B7-2 1)
 - Decyzja Rady 1999/576/WE z dnia 29 czerwca 1999 r. w sprawie podpisania i notyfikacji tymczasowego stosowania Konwencji o Pomocy Żywnościowej z 1999 r. w imieniu Wspólnoty Europejskiej ⁽¹⁾.
 - Decyzja Rady 2000/421/WE z dnia 13 czerwca 2000 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Konwencji o Pomocy Żywnościowej z 1999 r. ⁽²⁾.
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1292/96 z dnia 27 czerwca 1996 r. w sprawie polityki pomocy żywnościowej i zarządzania pomocą żywnościową oraz działań specjalnych w celu wspierania bezpieczeństwa żywnościowego ⁽³⁾.
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1257/96 z dnia 20 czerwca 1996 r. dotyczące pomocy humanitarnej ⁽⁴⁾.
2. **Środki wspólnotowe wspierające organizacje pozarządowe** (Rozdział B7.60)
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 1992 r. w sprawie roli organizacji pozarządowych we współpracy na rzecz rozwoju ⁽⁵⁾.
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1658/98 z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie współfinansowania działań wraz z europejskimi pozarządowymi organizacjami ds. rozwoju w dziedzinach dotyczących krajów rozwijających się ⁽⁶⁾.
3. **Kształcenie i zwiększanie świadomości w sprawach rozwoju** (Rozdział B7.61)
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 2836/98 z dnia 22 grudnia 1998 r. w sprawie włączenia spraw płci we współpracę na rzecz rozwoju ⁽⁷⁾.
4. **Środowisko naturalne** (Rozdział B7.62)
 - Rozporządzenia (WE) nr 2493/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 listopada 2000 r. w sprawie środków mających na celu wspieranie pełnej integracji wymiaru środowiskowego w procesie rozwoju krajów rozwijających się ⁽⁸⁾.
 - Rozporządzenie (WE) nr 2494/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 listopada 2000 r. w sprawie środków promocji ochrony i trwałej gospodarki lasami tropikalnymi i innymi lasami w krajach rozwijających się ⁽⁹⁾.
5. **Ochrona zdrowia i walka z narkomanią, zaludnienie i demografia w krajach rozwijających się** (Rozdział B7.63)
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 2046/97 z dnia 13 października 1997 r. w sprawie współpracy północ-południe w kampanii przeciwko narkotykom i narkomanii ⁽¹⁰⁾.
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 550/97 z dnia 24 marca 1997 r. w sprawie działań związanych z HIV/AIDS w krajach rozwijających się ⁽¹¹⁾.
6. **Specjalne programy pomocy w dziedzinie rozwoju** (Rozdział B7.64)
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 2258/96 z dnia 22 listopada 1996 r. w sprawie działań na rzecz rehabilitacji i odbudowy krajów rozwijających się ⁽¹²⁾.
 - Rozporządzenie Rady (WE) nr 1659/98 z dnia 17 lipca 1998 r. w sprawie współpracy zdecentralizowanej ⁽¹³⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 222 z 24.8.1999, str. 38.

⁽²⁾ Dz.U. L 163 z 4.7.2000, str. 37.

⁽³⁾ Dz.U. L 166 z 5.7.1996, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 163 z 2.7.1996, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 150 z 15.6.1992, str. 273.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1726/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 234 z 1.9.2001, str. 10).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 354 z 30.12.1998, str. 5.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 288 z 15.11.2000, str. 1.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 288 z 15.11.2000, str. 6.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 287 z 21.10.1997, str. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 85 z 27.3.1997, str. 1.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 306 z 28.11.1996, str. 1.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 213 z 30.7.1998, str. 6.

7. **Kampania przeciwko turystyce seksualnej w państwach trzecich** (Rozdział B7 626)

- Realizacja działań przewidzianych w kampanii przeciwko turystyce wykorzystującej seksualnie dzieci będzie kontynuowana na podstawie komunikatu Komisji z dnia 26 maja 1999 r. i wniosków Rady z dnia 21 grudnia 1999 r.

ZAŁĄCZNIK II F

POZOSTAŁA POMOC WSPÓLNOTOWA: UCZESTNICTWO W PROGRAMACH WSPÓLNOTOWYCH

Następujące programy i wszystkie programy, które po nich następują, stosuje się do obywateli KTZ w ramach kwoty dla Państwa Członkowskiego, z którym dany(-e) KTZ jest związany(-e):

1. **Programy w zakresie edukacji i kształcenia:**
 - a) program Leonardo da Vinci, druga faza programu działania Wspólnoty w dziedzinie szkolenia zawodowego, ustanowiony decyzją Rady 1999/382/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. ⁽¹⁾,
 - b) Wspieranie aktywizacji zawodowej w Europie poprzez szkolenia w miejscu pracy, w tym praktyk zawodowych, ustanowione na mocy decyzji Rady 1999/51/WE z dnia 21 grudnia 1998 r. ⁽²⁾,
 - c) Program SOCRATES, druga faza programu działania Wspólnoty w dziedzinie edukacji, ustanowiony na mocy decyzji 253/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 stycznia 2000 r. ⁽³⁾,
 - d) „Youth” program wspólnotowych działań, ustanowiony na mocy decyzji 1031/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 kwietnia 2000 r. ⁽⁴⁾.
2. **Programy wspierania przedsiębiorstw:**
 - a) Wieloletnie programy dla przedsiębiorstw i przedsiębiorczości (2001–2005), ustanowione na mocy decyzji Rady 2000/819/WE z dnia 20 grudnia 2000 r. ⁽⁵⁾,
 - b) Artisanat, przewidziany w programie określonym w lit. a),
 - c) Euromanagement, przewidziany w programie określonym w lit. a),
 - d) „Seed Capital”, zgodnie z trzecim wieloletnim programem dla MŚP, ustanowiony na mocy decyzji Rady 97/15/WE z dnia 9 grudnia 1996 r. ⁽⁶⁾.
3. **Programy badań, prac rozwojowych i innowacji wchodzące w skład piątego programu ramowego:**
 - 3.1. *Programy tematyczne:*
 - a) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie jakości życia i zarządzania żywymi zasobami (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽⁷⁾,
 - b) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie społeczeństwa informacyjnego przyjaznego dla użytkownika (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽⁸⁾,
 - c) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie w dziedzinie zrównoważonego rozwoju opartego na konkurencji (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽⁹⁾,
 - d) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie energii, środowiska i stałego rozwoju (od 1998 r. do 2002 r.), ustanowiony na mocy decyzji Rady 1999/171/WE z dnia 25 stycznia 1999 r. ⁽¹⁰⁾.
 - 3.2. *Programy horyzontalne:*
 - a) Szczególny program potwierdzenia międzynarodowej roli badań Wspólnoty (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽¹¹⁾.
 - b) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie promocji, innowacji oraz aktywizacji małych i średnich przedsiębiorstw (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽¹²⁾.
 - c) Szczególny program badań, rozwoju technologicznego i demonstracji w dziedzinie poprawy ludzkiego potencjału badawczego i bazy wiedzy socjoekonomicznej (od 1998 r. do 2002 r.) ⁽¹³⁾.
4. **Programy kulturalne i audio-wizualne:**
 - a) Program w celu wsparcia rozwoju, rozpowszechnienia i promocji europejskiej twórczości audio-wizualnej (MEDIA Plus – Rozwój, Rozpowszechnianie i Promocja) na okres od 2001 r. do 2005 r., ustanowiony na mocy decyzji Rady 2000/821/WE z dnia 20 grudnia 2000 r.
 - b) Kultura 2000 (2000–2004), ustanowiony na mocy decyzji 508/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 lutego 2000 r. ⁽¹⁴⁾.
5. Program H RTP Japan (Human Resources Training Programme in Japan) oraz misje tematyczne, ustanowiony na mocy decyzji Rady 92/278/EWG z dnia 18 maja 1992 r. ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 146 z 11.6.1999, str. 33.

⁽²⁾ Dz.U. L 17 z 22.1.1999, str. 45.

⁽³⁾ Dz.U. L 28 z 3.2.2000, str. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 117 z 18.5.2000, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 333 z 29.12.2000, str. 84.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 6 z 10.1.1997, str. 25.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 20.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 40.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 58.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 78.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 91.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 64 z 12.3.1999, str. 105.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 63 z 10.3.2000, str. 1.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 144 z 26.5.1992, str. 19.

ZAŁĄCZNIK III

DOTYCZĄCY DEFINICJI POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” I METOD WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I	PRZEPISY OGÓLNE
— Artykuł 1	Definicje
TYTUŁ II	DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”
— Artykuł 2	Wymogi ogólne
— Artykuł 3	Produkty całkowicie uzyskane
— Artykuł 4	Produkty poddane wystarczającej obróbce lub wystarczająco przetworzone
— Artykuł 5	Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie
— Artykuł 6	Kumulacja pochodzenia
— Artykuł 7	Jednostka kwalifikacyjna
— Artykuł 8	Akcesoria, części zamienne i narzędzia
— Artykuł 9	Komplety
— Artykuł 10	Elementy neutralne
TYTUŁ III	WYMOGI TERYTORIALNE
— Artykuł 11	Zasada terytorialności
— Artykuł 12	Transport bezpośredni
— Artykuł 13	Wystawy
TYTUŁ IV	DOWÓD POCHODZENIA
— Artykuł 14	Wymogi ogólne
— Artykuł 15	Procedura wystawienia świadectwa przewozowego EUR1
— Artykuł 16	Świadectwa przewozowe EUR1 wystawiane z mocą wsteczną
— Artykuł 17	Wystawianie duplikatu świadectwa przewozowego EUR1
— Artykuł 18	Wystawienie świadectw przewozowych EUR1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio
— Artykuł 19	Warunki sporządzenia deklaracji na fakturze
— Artykuł 20	Upoważniony eksporter
— Artykuł 21	Termin ważności dowodu pochodzenia
— Artykuł 22	Procedura tranzytowa
— Artykuł 23	Przedkładanie dowodu pochodzenia
— Artykuł 24	Przywóz przesyłek partiami
— Artykuł 25	Zwolnienia z dowodu pochodzenia
— Artykuł 26	Procedura informacyjna do celów kumulacji
— Artykuł 27	Dokumenty uzupełniające
— Artykuł 28	Przechowywanie dowodów pochodzenia i dokumentów uzupełniających
— Artykuł 29	Niezgodności i pomyłki formalne
— Artykuł 30	Kwoty wyrażone w EUR
TYTUŁ V	PRZEPISY O WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ
— Artykuł 31	Przekazywanie informacji o pieczęciach i adresach
— Artykuł 32	Weryfikacja dowodów pochodzenia
— Artykuł 33	Weryfikacja deklaracji dostawców
— Artykuł 34	Rozstrzyganie sporów
— Artykuł 35	Kary
— Artykuł 36	Strefy wolnocłowe
— Artykuł 37	Odstępstwa

TYTUŁ VI	CEUTA I MELILLA
— Artykuł 38	Warunki specjalne
TYTUŁ VII	PRZEPISY KOŃCOWE
— Artykuł 39	Zmiana reguł pochodzenia
— Artykuł 40	Dodatki
— Artykuł 41	Stosowanie załącznika
— Artykuł 42	Okres przejściowy dotyczący sporządzania formularzy EUR2

Dodatki

— Dodatek 1	Uwagi wprowadzające do wykazu zamieszczonego w dodatku 2.
— Dodatek 2	Wykaz procesów obróbki lub przetworzenia, które muszą być dokonane na materiałach nie-pochodzących, aby wytworzone produkty uzyskały status pochodzenia
— Dodatek 3	Świadectwo przewozowe EUR1
— Dodatek 4	Deklaracja na fakturze.
— Dodatek 5A	Deklaracja dostawcy produktów mających status preferencyjnego pochodzenia.
— Dodatek 5B	Deklaracja dostawcy produktów niemających statusu preferencyjnego pochodzenia.
— Dodatek 6	Świadectwo informacyjne.
— Dodatek 7	Formularz wniosku o odstępstwo.

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego załącznika:

- a) „wytwarzanie” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetworzenia łącznie z montażem lub operacjami szczególnymi;
- b) „materiał” oznacza każdy składnik, surowiec, komponent lub część itp. użyte do wytworzenia produktu;
- c) „produkt” oznacza wytwarzany produkt, nawet jeśli jest on przeznaczony do użycia w innym procesie wytwarzania;
- d) „towary” oznaczają zarówno materiały, jak i produkty;
- e) „wartość celna” oznacza wartość ustaloną zgodnie z Porozumieniem w sprawie stosowania art. VII Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu z 1994 r. (Porozumienie WTO w sprawie ustalania wartości celnej);
- f) „cena ex works” oznacza cenę zapłaconą za produkt ex works producentowi, który dokonuje w swoim przedsiębiorstwie ostatniej obróbki lub przetworzenia, pod warunkiem że cena ta zawiera wartość wszystkich wykorzystanych surowców z wyłączeniem wszystkich podatków wewnętrznych, które są lub mogą być zwrócone, w momencie wywozu produktu;
- g) „wartość materiałów” oznacza wartość celną w momencie przywozu wykorzystanych materiałów nie pochodzących lub, jeśli nie jest znana i może być ustalona, pierwszą możliwą do ustalenia cenę zapłaconą za materiały na danym terytorium;
- h) „wartość materiałów pochodzących” oznacza wartość takich materiałów jak zdefiniowano w lit. g) stosowanej *mutatis mutandis*;
- i) „wartość dodana” otrzymywana jest po odjęciu od ceny ex works wartości celnej materiału pochodzącego z państwa trzeciego przywożonego do Wspólnoty, Państw AKP lub KTZ;

j) „działy” i „pozycje” oznaczają działy i pozycje (kody czterocyfrowe) stosowane w nomenklaturze, która tworzy Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów, zwany w niniejszym załączniku „Zharmonizowanym Systemem” lub „HS”;

k) „klasyfikowany” odnosi się do klasyfikacji produktu lub materiału do poszczególnych pozycji;

l) „przesyłka” oznacza produkty, które są albo wysłane od jednego eksportera do jednego odbiorcy albo objęte jednym dokumentem przewozowym obejmującym ich transport od eksportera do odbiorcy, albo, w przypadku braku takiego dokumentu, jedną fakturą;

m) „terytoria” obejmują wody terytorialne.

TYTUŁ II

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”

Artykuł 2

Wymogi ogólne

1. Do celów wprowadzenia w życie przepisów decyzji odnoszących się do współpracy handlowej, następujące produkty uważa się za pochodzące z KTZ:

- a) produkty całkowicie uzyskane w KTZ w rozumieniu art. 3 niniejszego załącznika;
- b) produkty uzyskane w KTZ, zawierające materiały, które nie zostały w pełni tam uzyskane, pod warunkiem że materiały te zostały poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w KTZ w rozumieniu art. 4 niniejszego załącznika.

2. Do celów wprowadzenia w życie ust. 1, terytoria KTZ uważa się za jedno terytorium.

3. Produkty pochodzące wykonane z materiałów całkowicie uzyskanych lub poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w dwóch lub więcej KTZ uważa się za produkty pochodzące z KTZ, w których przeszły one proces ostatniej obróbki lub przetworzenia pod warunkiem że ta obróbka lub przetworzenie wykracza poza zakres czynności określony w art. 5 niniejszego załącznika.

Artykuł 3

Produkty całkowicie uzyskane

1. Następujące produkty uważa się za całkowicie uzyskane w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP:

- a) produkty mineralne wydobyte na ich terytorium z ziemi lub z dna morskiego;
- b) produkty roślinne tam zebrane;
- c) żywe zwierzęta tam urodzone i wyhodowane;
- d) produkty uzyskane od żywych zwierząt, które zostały tam wyhodowane;
- e) produkty uzyskane przez polowanie lub połowy tam przeprowadzone;
- f) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza poza wodami terytorialnymi przez ich statki;
- g) produkty wytworzone na pokładzie ich statków-przetwórnicy wyłącznie z produktów określonych w lit. f);
- h) używane artykuły tam zebrane, nadające się tylko do odzyskiwania surowców, włączając w to opony nadające się wyłącznie do bieżnikowania lub do wykorzystania jako odpady;
- i) odpady i złom powstający w wyniku działalności wytwórczej tam przeprowadzonej;
- j) produkty wydobyte z ziemi dna morskiego lub spod ziemi dna morskiego poza ich wodami terytorialnymi, pod warunkiem że mają wyłączne prawa do użytkowania tych terenów;
- k) towary wytworzone tam wyłącznie z produktów wymienionych w lit. a) - j).

2. Określenia „ich statki” i „ich statki - przetwórnicy” w lit. f) i g) odnoszą się tylko do statków lub statków - przetwórnicy:

- a) które są wpisane do rejestru lub zarejestrowane w KTZ, w Państwie Członkowskim lub w Państwie AKP;
- b) które pływają pod banderą KTZ, Państwa Członkowskiego lub Państwa AKP;
- c) które w części wynoszącej co najmniej 50 % są własnością obywateli KTZ, Państwa Członkowskiego lub Państwa AKP lub spółki z siedzibą zarządu mieszczącą się w KTZ lub w jednym z tych państw, której dyrektorem lub dyrektorami, przewodniczącymi zarządu lub rady nadzorczej i większością członków tych zarządów są obywatele KTZ, Państwa Członkowskiego lub Państwa AKP i w których, ponadto, w przypadku spółek lub spółek z ograniczoną odpowiedzialnością przynajmniej połowa kapitału należy do Państw Członkowskich lub Państw AKP lub do ich organizacji publicznych albo do obywateli wymienionych państw lub KTZ;

d) w których co najmniej 50 % członków załogi, włączając w to kapitana i oficerów, jest obywatelami KTZ, Państwa Członkowskiego lub Państwa AKP.

3. Bez względu na przepisy ust. 2, w przypadku gdy KTZ oferuje Wspólnocie możliwość negocjacji umowy w dziedzinie rybołówstwa, a Wspólnota nie przyjmuje tej oferty, zainteresowany KTZ może wyczerperować wynajęte lub wypożyczone statki państwa trzeciego w celu podjęcia działalności z zakresu rybołówstwa w jego wyłącznej strefie ekonomicznej oraz zażądać aby takie statki były traktowane jako „ich statki” pod następującymi warunkami:

- KTZ zaoferował Wspólnocie możliwość negocjacji umowy w dziedzinie rybołówstwa, a Wspólnota nie przyjęła tej oferty;
- co najmniej 50 % załogi, włącznie z kapitanem i oficerami, jest obywatelami KTZ, Państwa Członkowskiego lub Państwa AKP;
- umowa czarteru, najmu lub dzierżawy została przyjęta przez Komisję, jako stwarzająca odpowiednie możliwości rozwoju zdolności połowowych zainteresowanego KTZ na jego własny rachunek, a w szczególności dla nałożenia na zainteresowanego KTZ obowiązków zarządzania żegluga i działalnością handlową statku znajdującego się w jego dyspozycji przez dłuższy okres.

Artykuł 4

Produkty poddane wystarczającej obróbce lub wystarczająco przetworzone

1. Do celów niniejszego załącznika produkty, które nie są całkowicie uzyskane, są uważane za poddane wystarczającej obróbce lub wystarczająco przetworzone w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP, jeżeli spełniają warunki określone w wykazie w dodatku 2.

Warunki określone wyżej, określają, dla wszystkich produktów objętych niniejszą decyzją, obróbkę lub przetworzenie, które musi być dokonane na materiałach nie pochodzących użytych w procesie produkcji, i odnoszą się tylko do tych materiałów. I odpowiednio, jeśli produkt, który uzyskał status pochodzącego poprzez spełnienie warunków wymienionych w wykazie, jest użyty do wytworzenia innego produktu, warunki odnoszące się do produktu, do którego wytworzenia został użyty, nie odnoszą się do niego i nie bierze się pod uwagę materiałów nie pochodzących, których użyto w procesie jego produkcji.

2. Bez względu na przepisy ust. 1, materiały nie pochodzące, które zgodnie z warunkami określonymi w wykazie nie powinny być użyte do wytworzenia danego produktu, mogą jednakże zostać użyte pod warunkiem że:

- a) ich łączna wartość nie przekracza 15 % ceny ex works produktu;
- b) żaden z udziałów procentowych określonych w wykazie jako maksymalna wartość materiałów nie pochodzących nie został przekroczony przy zastosowaniu tego ustępu.

3. ust. 1 i 2 stosuje się z wyjątkiem przewidzianym w art. 5.

Artykuł 5

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Bez uszczerbku dla ust. 2, następujące operacje są uważane za niewystarczającą obróbkę lub przetworzenie dla nadania produktom statusu produktów pochodzących, niezależnie od tego, czy wymogi art. 4 zostały spełnione:

- a) czynności mające na celu zapewnienie zachowania produktów w dobrym stanie podczas transportu i składowania;
- b) rozdzielanie lub łączenie paczek;
- c) mycie, czyszczenie, usuwanie kurzu, nalotów, oleju, farby i innych substancji pokrywających;
- d) prasowanie lub maglowanie wyrobów włókienniczych;
- e) proste czynności polegające na malowaniu i polerowaniu;
- f) łuskanie, mielenie częściowe lub całkowite, polerowanie i szklwienie zbóż i ryżu;
- g) czynności barwienia cukru lub kształtowania kostek cukru; mielenie częściowe lub całkowite cukru;
- h) obieranie ze skórki lub łupiny i drylowanie owoców, orzechów i warzyw;
- i) ostrzenie, proste szlifowanie i proste cięcie;
- j) odsianie lub przesiewanie, sortowanie, klasyfikowanie, dobieranie (łącznie z kompletowaniem zestawów artykułów);
- k) zwykle umieszczanie w butelkach, puszkach, kolbach, workach, skrzynkach, pudełkach, umocowanie na kartach lub planszach itp.; oraz wszystkie inne proste czynności związane z pakowaniem;
- l) umieszczanie znaków, etykiet, metek i innych podobnych wyróżniających oznakowań na towarach lub na innych opakowaniach;
- m) proste mieszanie produktów, również różnych rodzajów, gdy jeden lub więcej składników mieszaniny nie spełnia warunków ustalonych w niniejszym załączniku, umożliwiających uznanie ich za pochodzące z KTZ, Wspólnoty lub Państwa AKP;
- n) prosty montaż części dla otrzymania kompletnego wyrobu lub rozbieranie produktów na części;
- o) połączenie dwóch lub więcej operacji wymienionych w lit. a) - n);
- p) ubój zwierząt.

2. Wszystkie operacje przeprowadzane w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP na danym produkcie są rozważane łącznie do celów określenia, czy obróbka lub przetworzenie tego produktu mają być uważane za niewystarczające w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 6

Kumulacja pochodzenia

1. Materiały pochodzące ze Wspólnoty lub Państw AKP są uznawane za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli zostały włączone do produktu tam uzyskanego. Nie jest konieczne poddanie ich wystarczającej obróbce lub przetworzeniu, pod warunkiem że zostały one poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającemu poza zakres czynności określonych w art. 5.

2. Obróbka lub przetwarzanie przeprowadzone we Wspólnocie lub w Państwach AKP są uznawane za przeprowadzone w KTZ, gdy materiały przechodzą następnie obróbkę lub przetworzenie w KTZ.

3. Produkty, które uzyskały status pochodzących na mocy ust. 2 są nadal uważane za pochodzące z KTZ tylko wtedy, kiedy obróbka lub przetworzenie przeprowadzone w KTZ wykracza poza zakres czynności określony w art. 5.

4. ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do produktów objętych działami 1 - 24 Systemu Zharmonizowanego, jeżeli użyte materiały pochodzą ze Wspólnoty i są objęte systemem refundacji wywozowych dla produktów rolnych, chyba że zostaną przedstawione dowody na to że refundacje wywozowe nie były stosowane do użytych materiałów.

W odniesieniu do produktów objętych działem 17 HS i pozycjami taryfowymi HS 1806 10 30 i 1806 10 90, kumulacja pochodzenia AKP/WE-KTZ jest dozwolona dopiero od dnia 1 lutego 2002 r. w ramach rocznej kwoty w wysokości 28 000 ton do dnia 31 grudnia 2007 r. Wspomniana kwota będzie następnie co roku zmniejszana aż do zera w sposób następujący:

21 000 ton dnia 1 stycznia 2008 r.;

14 000 ton dnia 1 stycznia 2009 r.;

7 000 ton dnia 1 stycznia 2010 r.;

zero ton dnia 1 stycznia 2011 r.

Wspomnianych rocznych ilości nie można przenosić na następny rok.

W celu wprowadzenia w życie przepisów dotyczących kumulacji pochodzenia, kształtowanie kostek cukru oraz mielenie cukru uznaje się za wystarczające do przyznania statusu pochodzenia z KTZ.

Komisja przyjmuje niezbędne procedury wykonawcze.

5. W odniesieniu do produktów objętych pozycją HS 1006 i bez uszczerbku dla ewentualnego wzrostu określonego w akapicie czwartym i piątym, kumulacja pochodzenia produktów z AKP-KTZ jest dozwolona dopiero od dnia 1 lutego 2002 r. w ramach rocznej ilości w wysokości 160 000 ton wyrażonej jako ekwiwalent ryżu łuskanego, zawierający kontyngent taryfowy dla ryżu pochodzącego z Państw AKP przewidziany w porozumieniu o partnerstwie pomiędzy AKP a WE.

Wstępne wydawanie pozwoleń na przywóz na ilość wynoszącą 35 000 ton wyrażonej jako ekwiwalent ryżu łuskanego jest przyznawane KTZ corocznie, w ramach tej ilości wydaje się pozwolenia na przywóz 10 000 ton wyrażonych jako ekwiwalent ryżu łuskanego dla najmniej rozwiniętych KTZ wymienionych w załączniku I B. Wszystkie pozostałe pozwolenia na przywóz wydaje się dla Antyli Niderlandzkich i Aruby. Przywóz do KTZ może osiągnąć poziom 160 000 ton wskazany w akapicie pierwszym, obejmujący wspomniane powyżej 35 000 ton, bez uszczerbku dla jakiegokolwiek podniesienia kwot określonych w ust. 4 i 5, o ile Państwa AKP w rzeczywistości nie wykorzystują swoich możliwości eksportowych w ramach kwoty określonej w akapicie pierwszym.

Wydawanie pozwoleń na przywóz jest rozłożone na przestrzeni roku na kilka okresów ustanowionych w celu zapewnienia zrównoważonego zarządzania rynkiem.

Zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 22 rozporządzenia (WE) nr 3072/95, Komisja może zwiększyć ilość określoną w akapicie pierwszym o maksymalnie 20 000 ton, wyrażoną jako ekwiwalent ryżu łuskanego, jeżeli w kwietniu, mając dokładne rozpoznanie bieżącego wspólnotowego roku gospodarczego, uzna ona, że zwiększenie to nie zakłóci rynku wspólnotowego.

Jeżeli po dniu 1 sierpnia Komisja uzna, że istnieje stwierdzone ryzyko braku ryżu odmiany indica na rynku wspólnotowym, może ona podnieść powyższe kwoty, w drodze odstępstwa od powyższych akapitów i zgodnie ze stosowanymi procedurami.

Do celów stosowania niniejszego ustępu i bez względu na przepisy art. 5 ust. 1 lit. f), czynności całkowitego lub połowicznego mielenia uznaje się za wystarczające do przyznania statusu produktów pochodzących z KTZ.

Zgodnie z tą samą procedurą Komisja przyjmuje niezbędne przepisy wykonawcze.

Kwot wymienionych w niniejszym ustępie nie można przenosić na rok następny.

Artykuł 7

Jednostka kwalifikacyjna

1. Jednostką kwalifikacyjną do celów stosowania przepisów niniejszego załącznika jest poszczególny produkt, który uważa się za jednostkę podstawową dla klasyfikacji w nomenklaturze Zharmonizowanego Systemu.

Odpowiednio, jak następuje:

- a) jeżeli produkt składający się z grupy lub zestawu artykułów klasyfikowany jest w oparciu o System Zharmonizowany w jednej pozycji, to całość stanowi jednostkę kwalifikacyjną;
- b) jeżeli przesyłka składa się z kilku identycznych produktów klasyfikowanych w tej samej pozycji HS, to każdy produkt musi być traktowany indywidualnie do celów stosowania przepisów niniejszego załącznika.

2. Jeżeli przy zastosowaniu zasady ogólnej 5 Systemu Zharmonizowanego opakowania klasyfikowane są wraz z produktem, który zawierają, to do celów określania pochodzenia należy traktować je jako całość z tym produktem.

Artykuł 8

Akcesoria, części zamienne, i narzędzia

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia dostarczone ze sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem, które są częścią typowego wyposażenia i są wliczone w ich cenę, lub które nie są ujęte na oddzielnych fakturach, uważane są za stanowiące całość z tym sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem.

Artykuł 9

Komplety

Komplety w rozumieniu zasady ogólnej 3 Systemu Zharmonizowanego, uważane są za pochodzące, jeżeli wszystkie elementy zestawu są produktami pochodzącymi. Jednakże gdy komplet składa się z produktów pochodzących i nie pochodzących, to będzie on jako całość uważany za pochodzący, pod warunkiem że wartość produktów nie pochodzących nie przekracza 15 % ceny ex works kompletu.

Artykuł 10

Elementy neutralne

Aby ustalić, czy produkt jest pochodzący, nie jest konieczne ustalenie pochodzenia następujących składników, które mogły zostać użyte w procesie produkcji:

- a) energia i paliwo;
- b) fabryka i wyposażenie;
- c) maszyny i narzędzia;
- d) towary, które nie wchodzą i które nie są planowane do wejścia w końcowy skład produktu.

TYTUŁ III

WYMOGI TERYTORIALNE

Artykuł 11

Zasada terytorialności

1. Warunki określone w tytule II dotyczące nabycia statusu pochodzenia muszą być nieprzerwanie spełniane w KTZ, z wyjątkiem sytuacji przewidzianych w art. 6.

2. Jeżeli towary pochodzące, które są wywożone z KTZ, Wspólnoty lub Państwa AKP do innego kraju zostaną zwrócone, to muszą być one uznane za niepochodzące, jeżeli nie będzie można wykazać, zgodnie z wymaganiami organów celnych, że:

- a) towary powracające są tymi samymi towarami, które zostały wywiezione;
- b) nie podlegały one żadnym operacjom wykraczającym poza czynności konieczne do utrzymania w dobrym stanie, gdy znajdowały się w tamtym kraju lub podczas wywozu.

Artykuł 12

Transport bezpośredni

1. Traktowanie preferencyjne przewidziane w przepisach decyzji dotyczących współpracy handlowej dotyczy tylko produktów, spełniających wymogi niniejszego załącznika, które są transportowane bezpośrednio między terytoriami KTZ i Wspólnoty i Państw AKP, bez wjeżdżania na jakiegokolwiek inne terytorium. Jednakże towary tworzące jedną przesyłkę mogą być transportowane przez inne terytoria, mogą być również przeładowywane lub czasowo składowane na tym terytorium pod warunkiem że pozostają pod dozorem organów celnych w państwie tranzytu lub składowania i że nie zostały one poddane innym czynnościom niż wyładunek, ponowny załadunek lub jakiegokolwiek czynności wymaganej dla utrzymania ich w dobrym stanie.

Produkty pochodzące mogą być transportowane za pomocą rurociągów przez terytorium inne niż terytorium KTZ, Wspólnoty lub Państwa AKP.

2. Dowody, że warunki wymienione w ust. 1 zostały spełnione dostarcza się organom celnym kraju przywozu poprzez okazanie:

- a) jednolitego dokumentu przewozowego obejmującego przewóz z kraju lub terytorium wywozu przez kraj tranzytu; lub
- b) świadectwa wystawionego przez organy celne kraju tranzytu:
 - i) podającego dokładny opis produktów;
 - ii) wskazującego datę wyładunku i ponownego załadunku produktów lub, jeśli ma to zastosowanie, nazwy użytych statków lub innych środków transportu; oraz
 - iii) potwierdzającego warunki, na jakich towary pozostawały w kraju tranzytu lub

- c) w przypadku braku tych dokumentów, jakiegokolwiek dokumentu poświadczającego.

Artykuł 13

Wystawy

1. Produkty pochodzące, wysłane z KTZ na wystawę do kraju innego niż KTZ, Państwo Członkowskie lub Państwo AKP i sprzedane po wystawie w celu przywozu do Wspólnoty, korzystają przy przywozie z przepisów decyzji pod warunkiem że organom celnym zostaną dostarczone wystarczające dowody na to, że:

- a) eksporter wysłał te produkty z KTZ do kraju, w którym odbywa się wystawa i zostały one tam wystawione;
- b) produkty zostały sprzedane lub zbyte w inny sposób przez eksportera osobie we Wspólnocie;
- c) produkty zostały wysłane podczas wystawy lub bezpośrednio potem w stanie, w którym zostały przysłane na wystawę;
- d) produkty nie były, od momentu ich wysyłki na wystawę, używane do celów innych niż prezentacja na wystawie.

2. Dowód pochodzenia musi zostać wystawiony lub sporządzony zgodnie z przepisami tytułu IV i przedstawiony organom celnym kraju importera w normalnym trybie. Musi być w nim podana nazwa i adres wystawy. W miarę potrzeb, może być wymagana dodatkowa dokumentacja potwierdzająca warunki, na podstawie których produkty były wystawione.

3. ust. 1 stosuje się do wszelkich handlowych, przemysłowych, rolnych czy rzemieślniczych wystaw, targów lub podobnych pokazów publicznych, które nie są zorganizowane do celów prywatnych w sklepach czy lokalach, w których prowadzona jest działalność gospodarcza z zamiarem sprzedaży produktów zagranicznych, i podczas których produkty pozostają pod dozorem celnym.

TYTUŁ IV

DOWÓD POCHODZENIA

Artykuł 14

Wymogi ogólne

1. Produkty pochodzące z KTZ korzystają w przywozie do Wspólnoty z przepisów niniejszej decyzji pod warunkiem przedłożenia:

- a) świadectwa przewozowego EUR 1, którego wzór jest zamieszczony w dodatku 3; lub
- b) w przypadkach, określonych w art. 19 ust. 1 deklaracji, której tekst jest zamieszczony w dodatku 4, złożonej przez eksportera na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, który opisuje produkty, o których mowa, w sposób wystarczający do ich identyfikacji (zwanej dalej „deklaracją na fakturze”).

2. Bez względu na ust. 1, produkty pochodzące w rozumieniu niniejszego załącznika w przypadkach podanych w art. 25 korzystają z niniejszej decyzji bez konieczności przedłożenia jakiegokolwiek z dokumentów określonych powyżej.

Artykuł 15

Procedura wystawienia świadectwa przewozowego EUR 1

1. Świadectwo przewozowe EUR1 wystawiają organy celne KTZ wywozu na pisemny wniosek eksportera lub jego odpowiedzialność na wniosek upoważnionego przez niego przedstawiciela.

2. W tym celu eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel wypełnia świadectwo przewozowe EUR1, oraz wniosek, których wzory zostały zamieszczone w dodatku 3. Formularze te wypełnia się zgodnie z przepisami niniejszego załącznika. Jeżeli sporządzane są odręcznie, wypełnia się je atramentem, drukowanymi literami. Opis produktów musi być podany w polu do tego przeznaczonym, bez pozostawienia żadnych wolnych wierszy. W przypadku gdy pole nie zostało całkowicie wypełnione, pod ostatnią pozycją opisu należy narysować poziomą linię, przekreślając puste miejsce.

3. Eksporter występujący z wnioskiem o wydanie świadectwa przewozowego EUR1 jest zobowiązany do przedłożenia na każde żądanie organów celnych kraju wywozu, w którym wystawione zostało świadectwo przewozowe EUR1, wszystkich odpowiednich dokumentów potwierdzających status pochodzenia danych produktów, a także do wypełnienia pozostałych wymogów niniejszego załącznika.

4. Świadectwo przewozowe EUR 1 wystawiają organy celne KTZ wywozu, jeżeli dane produkty można uznać za produkty pochodzące z KTZ, ze Wspólnoty lub z Państw AKP i spełniają one pozostałe wymogi niniejszego załącznika.

5. Organy celne wystawiające świadectwo podejmują wszelkie kroki niezbędne do zweryfikowania pochodzenia produktów i wypełnienia innych wymogów niniejszego załącznika. W tym celu mają prawo do wezwania do przedstawienia wszelkich dowodów oraz przeprowadzenia kontroli ksiąg rachunkowych eksportera bądź każdej innej kontroli, jaką uznają za właściwą. Organy celne wystawiające świadectwo zapewniają, by formularze określone w ust. 2 były należycie wypełnione. W szczególności sprawdzają, czy rubryka przeznaczona na opis produktów została wypełniona w taki sposób, żeby wykluczyć jakąkolwiek możliwość wprowadzenia fałszywych informacji.

6. Data wystawienia świadectwa przewozowego EUR1 jest wskazana w rubryce 11 świadectwa.

7. Świadectwo przewozowe EUR1 wystawiają organy celne i udostępniają eksporterowi, gdy tylko rzeczywisty wywóz został dokonany lub zagwarantowany.

Artykuł 16

Świadectwo przewozowe EUR1 wystawione z mocą wsteczną

1. Bez względu na przepisy art. 15 ust. 7, świadectwo przewozowe EUR1 może być wyjątkowo wystawione po wywozie produktów, do których się odnosi jeśli:

- a) nie zostało ono wystawione w momencie dokonywania wywozu z powodu błędów lub niezamierzonych pominąć lub specjalnych okoliczności; lub
- b) organy celne zostały w sposób wystarczający zapewnione, że świadectwo przewozowe EUR1 zostało wystawione, ale nie zostało przyjęte przy przywozie z przyczyn technicznych.

2. Do celów zastosowania przepisów ust. 1, eksporter musi podać w swoim wniosku miejsce i datę wywozu produktów, do których odnosi się świadectwo przewozowe EUR1, i podać powody swojego wystąpienia z wnioskiem.

3. Organy celne mogą wystawić świadectwo przewozowe EUR 1 z mocą wsteczną tylko po sprawdzeniu, czy informacje podane we wniosku eksportera są zgodne z informacjami zawartymi w odpowiedniej dokumentacji.

4. Świadectwa przewozowe EUR1 wystawione z mocą wsteczną muszą być potwierdzone jednym z następujących wyrażeń w rubryce „Uwagi” (rubryka 7) świadectwa przewozowego EUR1.

„EXPEDIDO A POSTERIORI”, „UDSTEDT EFTERFØLGENDE”, „NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”, „ΕΚΔΟΘΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ”, „ISSUED RETROSPECTIVELY”, „DÉLIVRÉ A POSTERIORI”, „RILASCIATO A POSTERIORI”, „AFGEGEVEN A POSTERIORI”, „EMITIDO A POSTERIORI”, „ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”, „UTFÄRDAT I EFTERHAND”.

5. Potwierdzenie określone w ust. 4 umieszcza się w rubryce „Uwagi” świadectwa przewozowego EUR1.

Artykuł 17

Wystawianie duplikatu świadectwa przewozowego EUR1

1. W przypadku kradzieży, zgubienia lub zniszczenia świadectwa przewozowego EUR1, eksporter może wystąpić do organów celnych, które je wystawiły, o wydanie duplikatu na podstawie dokumentów eksportowych znajdujących się w ich posiadaniu.

2. Duplikat wystawiony w ten sposób musi w rubryce „Uwagi” (rubryka 7) musi być potwierdzony jednym z następujących wyrazów:

„DUPLICADO”, „DUPLIKAT”, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, „DUPLICATE”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „SEGUNDA VIA”, „KAKSOISKAPPALE”.

3. Potwierdzenie określone w ust. 2 umieszcza się w rubryce „Uwagi” duplikatu świadectwa przewozowego EUR1.

4. Duplikat, który musi być opatrzony datą wystawienia oryginalnego świadectwa przewozowego EUR1, jest ważny od tej daty.

Artykuł 18

Wystawienie świadectw przewozowych EUR1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio

Jeżeli produkty pochodzące znajdują się pod kontrolą urzędu celnego we Wspólnocie lub w KTZ, możliwe jest zastąpienie oryginalnego dowodu pochodzenia przez jeden lub kilka świadectw przewozowych EUR1 w celu wysłania wszystkich lub niektórych z tych produktów do innego miejsca we Wspólnocie lub w obrębie KTZ. Zastępcze świadectwo(-a) przewozowe EUR1 wystawia urząd celny, pod którego kontrolą znajdują się produkty.

Artykuł 19

Warunki sporządzenia deklaracji na fakturze

1. Deklaracja na fakturze określona w art. 14 ust. 1 lit. b) może zostać sporządzona:

- a) przez upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 20, lub
- b) przez każdego eksportera dla każdej przesyłki składającej się z jednej lub większej liczby opakowań zawierających produkty pochodzące, których całkowita wartość nie przekracza 6 000 EUR

2. Deklaracja na fakturze może zostać sporządzona, jeżeli dane produkty mogą być uznane za produkty pochodzące z KTZ, z Państw AKP lub ze Wspólnoty i spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.

3. Eksporter sporządzający deklarację na fakturze jest zobowiązany do przedłożenia, na każde żądanie organów celnych kraju lub terytorium wywozu, wszelkich odpowiednich dokumentów potwierdzających status pochodzenia danych produktów i spełnienia wszystkich innych wymogów niniejszego załącznika.

4. Deklaracja na fakturze może być sporządzona przez eksportera w formie pisma maszynowego, stempla bądź nadruku na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym. Deklaracja, której tekst zamieszczony został w dodatku 4, musi zostać sporządzona w jednej z wersji językowych określonych w tym załączniku oraz zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa lub terytorium wywozu. Jeżeli deklaracja jest napisana ręcznie, powinna być napisana atramentem i drukowanymi literami.

5. Deklaracje na fakturze opatrzone są oryginalnym, własnoręcznym podpisem eksportera. Jednakże od upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 20 nie wymaga się podpisu na takiej deklaracji pod warunkiem że dostarczy on organom celnym kraju wywozu pisemne zobowiązanie, że przyjmuje pełną odpowiedzialność za każdą deklarację na fakturze, która identyfikuje go tak, jakby była podpisana przez niego własnoręcznie.

6. Deklaracja na fakturze może zostać sporządzona przez eksportera, gdy produkty, do których się odnosi, są wysyłane, lub po ich wysłaniu pod warunkiem że jest przedstawiona w kraju

przywozu nie później niż dwa lata po dokonaniu przywozu produktów, do których się odnosi.

Artykuł 20

Upoważniony eksporter

1. Organy celne kraju wywozu mogą upoważnić każdego eksportera, który dokonuje częstej wysyłki produktów na podstawie przepisów niniejszej decyzji dotyczącej współpracy handlowej, do sporządzania deklaracji na fakturze niezależnie od wartości danych produktów. Eksporter ubiegający się o takie upoważnienie musi udzielić organom celnym wszelkich gwarancji niezbędnych do zweryfikowania pochodzenia produktów, jak również spełnić pozostałe wymagania niniejszego załącznika.

2. Organy celne mogą uzależnić przyznanie statusu upoważnionego eksportera od spełnienia wszelkich warunków, jakie uznają za właściwe.

3. Organy celne przyznają upoważnionemu eksporterowi numer upoważnienia celnego, który powinien znajdować się w deklaracji na fakturze.

4. Używanie upoważnienia przez upoważnionego eksportera podlega kontroli organów celnych.

5. Organy celne mogą wycofać upoważnienie w dowolnym momencie. Wycofanie upoważnienia następuje, gdy upoważniony eksporter nie daje gwarancji określonych w ust. 1, nie spełnia warunków określonych w ust. 2 lub w inny sposób niewłaściwie używa upoważnienia.

Artykuł 21

Termin ważności dowodu pochodzenia

1. Dowód pochodzenia jest ważny przez dziesięć miesięcy od daty wystawienia w kraju wywozu i musi być przedłożony w wymienionym okresie organom celnym kraju przywozu.

2. Dowody pochodzenia, które są przedstawiane organom celnym kraju przywozu po końcowej dacie ich przedłożenia określonej w ust. 1, mogą być przyjęte do celów stosowania preferencyjnego traktowania w przypadku gdy nie przedłożenie dokumentów przed ustaloną datą końcową jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami.

3. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem, organy celne kraju przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia wtedy, gdy produkty zostały im przedłożone przed wspomnianą datą końcową.

Artykuł 22

Procedura tranzytowa

Gdy produkty są wprowadzane do KTZ lub Państwa AKP innego niż kraj pochodzenia, rozpoczyna się kolejny czteromiesięczny okres ważności od dnia, w którym organy celne kraju tranzytu wprowadzą w rubryce „Uwagi” (rubryka 7) świadectwa przewozowego EUR1, co następuje:

— wyraz „tranzyt”,

— nazwę kraju tranzytu,

- pieczęć urzędową, której wzór przedstawiono Komisji zgodnie z art. 31,
- datę potwierdzeń.

Artykuł 23

Przedkładanie dowodu pochodzenia

Dowody pochodzenia przedkłada się organom celnym kraju przywozu zgodnie z procedurami stosowanymi w tym kraju. Wspomniane organy mogą zażądać tłumaczenia dowodu pochodzenia i mogą także żądać załączenia do zgłoszenia przywozowego oświadczenia przyjmującego, stwierdzającego, że produkty spełniają warunki wymagane do zastosowania decyzji.

Artykuł 24

Przywóz przesyłek partiami

Jeżeli, na wniosek importera i na warunkach określonych przez organy celne kraju przywozu, produkty zdemontowane lub nie zmontowane, w rozumieniu reguły ogólnej 2a) Zharmonizowanego Systemu, ujęte w sekcjach XVI i XVII lub pozycjach 7308 i 9406 Zharmonizowanego Systemu, przywożone są partiami, organom celnym wraz z pierwszą przesyłką przedstawiany jest jeden dowód pochodzenia.

Artykuł 25

Zwolnienia z dowodu pochodzenia

1. Produkty wysłane jako małe paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część osobistego bagażu podróżnych, przyjmuje się za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego załącznika oraz w przypadku gdy nie ma wątpliwości, co do wiarygodności takiego oświadczenia. W przypadku produktów wysyłanych pocztą takie zgłoszenie może zostać sporządzona na zgłoszeniu celnym CN22/CN23 lub na kartce papieru załączonej do tego dokumentu.

2. Przywóz, który jest okazjonalny i dotyczy wyłącznie produktów przeznaczonych do osobistego użytku odbiorców, podróżnych lub ich rodzin nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość produktów nie świadczą o handlowym przeznaczeniu.

3. Ponadto, łączna wartość tych produktów nie może przekraczać 500 EUR w przypadku małych paczek lubi 1 200 EUR w przypadku produktów stanowiących część osobistego bagażu podróżnych.

Artykuł 26

Procedura informacyjna do celów kumulacji

1. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 2 ust. 2 lub art. 6 ust. 1, dowody pochodzenia towarów w rozumieniu niniejszego załącznika w odniesieniu do materiałów pochodzących z innych KTZ, Wspólnoty lub Państw AKP przedstawia się świadectwie przewozowym EUR1 lub w deklaracji dostawcy, której wzór podany jest w dodatku 5 A, złożonej przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały.

2. W przypadku gdy zastosowanie ma art. 2 ust. 2 lub art. 6 ust. 2 dowody obróbki lub przetwarzania przeprowadzonego w innym KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP przedstawia się w deklaracji dostawcy, której wzór podany jest w dodatku 5 B, złożonej przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały.

3. Dla każdej przesyłki towarów dostawca przedkłada odrębną deklarację dostawcy, której tekst umieszcza na fakturze handlowej odnoszącej się do danej przesyłki, lub w załączniku do tej faktury lub na specyfikacji wysyłkowej lub na innym dokumencie handlowym, odnoszącym się do danej przesyłki, który opisuje dane towary dostatecznie szczegółowo, aby mogły być zidentyfikowane.

4. Deklaracja dostawcy może być sporządzona na wcześniej wydrukowanym formularzu.

5. Deklaracje dostawców podpisuje się odręcznie. Jednakże w przypadku gdy fakturę i deklarację dostawcy sporządza się z wykorzystaniem metod elektronicznego przetwarzania danych, deklaracja dostawcy nie musi być opatrzona własnoręcznym podpisem pod warunkiem że właściwy pracownik przedsiębiorstwa dostawcy może być zidentyfikowany zgodnie z wymogami organów celnych w kraju lub na terytorium, w których deklaracje dostawcy zostały sporządzone. Wspomniane organy celne mogą ustalić warunki stosowania przepisów niniejszego ustępu.

6. Deklaracje dostawcy przedkłada się do właściwego urzędu celnego w KTZ wywozu, do którego kieruje się wniosek o wystawienie świadectwa przewozowego EUR1.

7. Deklaracje dostawców i świadectwa informacyjne, które zostały sporządzone i wystawione przed datą wejścia w życie niniejszej decyzji zgodnie z art. 23 załącznika II do decyzji 91/482/EWG pozostają ważne.

8. Do celów art. 6 ust. 4 akapit pierwszy, świadectwo przewozowe EUR1 zostaje potwierdzone jednym z następujących wyrażeń w rubryce „Uwagi” (rubryka 7) świadectwa przewozowego EUR1.

„RESTITUCIÓN A LA EXPORTACIÓN NO PAGADA”, „EKSPORTRESTITUTION IKKE UDBETALT”, „KEINE AUSFUHRERSTATTUNG GEZAHLT”, „ΔΕΝ ΚΑΤΕΒΑΗΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΑΓΩΓΗ”, „EXPORT REFUND NOT PAID”, „RESTITUTION À L'EXPORTATION NON PAYÉE”, „RESTITUZIONE ALL'ESPORTAZIONE NON CORRISPOSTA”, „GEEN UITVOERRESTITUTIE BETAALD”, „RESTITUIÇÕES À EXPORTAÇÃO NÃO PAGAS”, „EI MAKSETTU VIENTITUKEA”, „EXPORTSTÖD EJ UTBETALAT”.

Artykuł 27

Dokumenty uzupełniające

Dokumentami określonymi w art. 15 ust. 3 i art. 19 ust. 3 używanymi w celu udowodnienia, że produkty objęte świadectwem przewozowym EUR1 lub deklaracją na fakturze mogą być uznane za produkty pochodzące ze KTZ, ze Wspólnoty lub z Państwa AKP i spełniają pozostałe wymogi niniejszego załącznika, mogą być między innymi:

- a) bezpośredni dowód obróbki przeprowadzonej przez eksportera lub dostawcę w celu otrzymania danych towarów, zawarty na przykład w rachunkach lub dokumentach księgowych;
- b) dokumenty potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwie AKP, w przypadku gdy dokumenty te są stosowane zgodnie z prawem krajowym;

- c) dokumenty potwierdzające obróbkę lub przetworzenie materiałów w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP, wystawione lub sporządzone w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwie AKP, w przypadku gdy dokumenty te są stosowane zgodnie z prawem krajowym;
- d) świadectwa przewozowe EUR1 lub deklaracje na fakturze potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, we Wspólnocie lub w Państwach AKP zgodnie z niniejszym załącznikiem.

Artykuł 28

Przechowywanie dowodów pochodzenia i dokumentów uzupełniających

1. Eksporter ubiegający się o wystawienie świadectwa przewozowego EUR1 przechowuje dokumenty określone w art. 15 ust. 3 co najmniej przez trzy lata.
2. Eksporter sporządzający deklarację na fakturze przechowuje kopię tej deklaracji przez co najmniej trzy lata, łącznie z dokumentami określonymi w art. 19 ust. 3.
3. Organy celne KTZ wywozu, wystawiające świadectwo przewozowe EUR1, przechowują co najmniej trzy lata wnioski określone w art. 15 ust. 2.
4. Organy celne kraju przywozu przechowują co najmniej przez trzy lata przedłożone im świadectwa przewozowe EUR1 i deklaracje na fakturze.

Artykuł 29

Niezgodności i pomyłki formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między oświadczeniami złożonymi w dowodzie pochodzenia a oświadczeniami podanymi w dokumentach, przedłożonych urzędowi celnemu w celu dopełnienia formalności wymaganych przy przywozie produktów, nie czyni *ipso facto* dowodu pochodzenia nieważnym, jeśli zostało w pełni dowiedzione, że dokument ten rzeczywiście odpowiada przedłożonym produktom.
2. Oczywiste pomyłki formalne, takie jak błędy literowe na dowodzie pochodzenia, nie powinny powodować odrzucenia dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do prawdziwości oświadczeń złożonych w dokumencie.

Artykuł 30

Kwoty wyrażone w EUR

1. Kwoty, które mają być podawane w jakiegokolwiek walucie krajowej Państwa Członkowskiego, są równoważne kwotom wyrażonym w tej walucie krajowej w pierwszym dniu roboczym października 1999 r.

2. Kwoty wyrażone w EUR i ich równowartość w walutach krajowych niektórych Państw Członkowskich podlegają przeglądowi Komitetowi Kodeksu Celnego (Sekcja Pochodzenia) na wniosek Komisji, Państwa Członkowskiego lub KTZ. Dokonując przeglądu, Komitet zapewnia utrzymanie na niezmińszonym poziomie kwot, które mają być stosowane w dowolnej walucie krajowej a ponadto rozważy celowość utrzymania skutków limitów w realnych okresach. W tym celu może on zdecydować o zmianie kwot wyrażonych w EUR.

3. Gdy produkty są fakturowane w walucie innego Państwa Członkowskiego, kraj przywozu uznaje kwotę podaną przez dane Państwo Członkowskie.

TYTUŁ V

PRZEPISY O WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

Artykuł 31

Przekazywanie informacji o pieczęciach i adresach

KTZ przesyłają do Komisji wzory stosowanych pieczęci wraz z adresami organów celnych właściwych do wystawienia świadectw przewozowych EUR1, a następnie przeprowadzają weryfikację świadectw przewozowych EUR1 i deklaracji na fakturze.

Świadectwa przewozowe EUR1 są przyjmowane do celów preferencyjnego traktowania od dnia otrzymania informacji przez Komisję.

Komisja przesyła te informacje organom celnym Państw Członkowskich.

Artykuł 32

Weryfikacja dowodów pochodzenia

1. W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszego załącznika, KTZ, Wspólnota i Państwa AKP pomagają sobie nawzajem za pośrednictwem właściwych organów celnych w zakresie sprawdzania autentyczności świadectw przewozowych EUR1 lub deklaracji na fakturze oraz poprawności informacji podanych w tych dokumentach.

Organy, których opinii się zasięga, udzielają istotnych informacji dotyczących warunków, w których produkt został wytworzony, wskazując w szczególności warunki, w których przestrzega się reguł pochodzenia w różnych KTZ, Państwach Członkowskich lub Państwach AKP, których to dotyczy.

2. Dodatkowa weryfikacja dowodów pochodzenia jest przeprowadzana wyrywkowo lub za każdym razem, kiedy organy celne kraju przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności takich dokumentów, statusu pochodzenia sprawdzanych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego załącznika.

3. W celach stosowania przepisów ust. 2, organy celne kraju przywozu zwracają świadectwo przewozowe EUR1 i fakturę, jeśli została przedłożona, lub deklarację na fakturze lub kopie tych dokumentów, organom celnym kraju wywozu, podając, w razie potrzeby, powody wnioskowania o weryfikację. Każdy dokument i każda informacja zawierające sugestię, że informacje podane w dowodzie pochodzenia są nieprawidłowe, przekazuje się wraz z wnioskiem o weryfikację.

4. Weryfikacji dokonują organy celne kraju wywozu. W tym celu mają prawo zażądać każdego dowodu lub przeprowadzić kontrolę ksiąg rachunkowych lub dokonywać innych czynności kontrolnych, jakie uznają za odpowiednie.

5. Jeżeli organy celne kraju przywozu zdecydują się zawiesić preferencyjne traktowanie wobec sprawdzanych produktów w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji, proponują one przyjmującemu zwolnienie produktów, stosując wobec nich wszelkie środki zapobiegawcze uznane za konieczne.

6. Organy celne występujące z wnioskiem o weryfikację są jak najszybciej informowane o wynikach takiej weryfikacji. Wyniki muszą wskazywać, czy dokumenty są autentyczne i czy sprawdzane produkty można uznać za pochodzące z KTZ, że Wspólnoty lub z AKP i czy spełniają inne wymagania niniejszego załącznika.

7. Jeśli w przypadkach uzasadnionej wątpliwości, brak jest odpowiedzi w ciągu dziesięciu miesięcy od dnia złożenia wniosku o weryfikację, lub jeśli odpowiedź nie zawiera wystarczających informacji do ustalenia autentyczności weryfikowanych dokumentów lub rzeczywistego pochodzenia produktów, organy celne wnioskujące o weryfikację, odmawiają uprawnienia do preferencji, o ile nie zaistnieją wyjątkowe okoliczności.

8. W przypadku gdy procedura weryfikacji lub wszystkie inne dostępne informacje wskazują, że przepisy niniejszego załącznika są naruszane, KTZ z własnej inicjatywy lub na wniosek Wspólnoty przeprowadza odpowiednie dochodzenie lub zleca przeprowadzenie dochodzenia w trybie pilnym, w celu rozpoznania i zapobiegania takim naruszeniom. Komisja może brać udział w dochodzeniach.

Artykuł 33

Weryfikacja deklaracji dostawców

1. Weryfikacja deklaracji dostawcy można dokonywać wrywkowo lub w każdym przypadku gdy organy celne kraju przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności dokumentu albo rzetelności lub kompletności informacji dotyczących prawdziwego pochodzenia danych materiałów.

2. Organy celne, którym przedkłada się deklarację dostawcy, mogą zwrócić się do organów celnych państwa, w którym złożono deklarację o wystawienie świadectwa informacyjnego, którego wzór zamieszczono w dodatku 6. Organy celne, którym przedkłada się deklarację dostawcy mogą także zwrócić się do eksportera o przedstawienie świadectwa informacyjnego

wystawionego przez organy celne państwa, w którym złożono deklarację.

Kopię świadectwa informacyjnego przechowuje się w urzędzie, który je wydał przez co najmniej trzy lata.

3. Organy celne występujące z wnioskiem są jak najszybciej poinformowane o wynikach weryfikacji. Wyniki te muszą być takie, żeby umożliwiły wyraźne ustalenie, czy deklaracja dotycząca statusu materiałów jest prawidłowa.

4. Do celów weryfikacji, dostawcy przechowują co najmniej przez trzy lata kopię dokumentu zawierającego deklarację wraz ze wszystkimi niezbędnymi dowodami wskazującymi prawdziwy status materiałów.

5. Organy celne państwa, w którym sporządzona została deklaracja dostawcy, mają prawo zażądać wszelkich dowodów lub przeprowadzić każdą kontrolę, jaką uznają za właściwą w celu weryfikacji prawidłowości deklaracji dostawcy.

6. Każde świadectwo przewozowe EUR1 wystawione lub sporządzone na podstawie nieprawidłowej deklaracji dostawcy jest uznawane za nieważne.

Artykuł 34

Rozstrzygnięcie sporów

W przypadku zaistnienia sporów w odniesieniu do procedur weryfikacyjnych określonych w art. 32 i 33, które nie mogą być rozstrzygnięte pomiędzy organami celnymi wnioskującymi o weryfikację i organami celnymi odpowiedzialnymi za przeprowadzenie weryfikacji lub gdy powstają wątpliwości interpretacyjne w odniesieniu do niniejszego załącznika, spory te przekazuje się Komitetowi Kodeksu Celnego - Sekcja Pochodzenia, ustanowionego na mocy rozporządzenia (EWG) nr 2913/92.

We wszystkich przypadkach rozstrzygnięcie sporów pomiędzy importerem a organami celnymi kraju przywozu podlega ustawodawstwu wspomnianego kraju.

Artykuł 35

Kary

Kary są nakładane na każdą osobę, która sporządza lub przyczynia się do sporządzenia dokumentu, który zawiera nieprawdziwe informacje w celu uznania preferencyjnego traktowania produktów.

Artykuł 36

Strefy wolnocłowe

1. KTZ i Państwa Członkowskie podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, żeby produkty będące przedmiotem obrotu handlowego, objęte świadectwem pochodzenia lub deklaracją dostawcy i korzystające ze strefy wolnocłowej znajdującej się na ich terytorium, nie zostały zastąpione innymi towarami i nie były poddawane innym operacjom niż normalne czynności mające na celu zapobieganie ich zepsuciu.

2. W drodze wyjątku od przepisów ust. 1, gdy produkty pochodzące przywożone są do strefy wolnocłowej w oparciu o świadectwo EUR1 lub deklarację na fakturze i podlegają obróbce lub przetworzeniu, to odpowiednie organy celne muszą wystawić na żądanie eksportera nowe świadectwo EUR1, jeżeli obróbka lub przetworzenie, jakiemu zostały poddane, jest zgodna z przepisami niniejszego załącznika.

Artykuł 37

Odstępstwa

1. Odstępstwa od niniejszego załącznika można przyjąć, jeżeli uzasadnia je rozwój istniejących gałęzi przemysłu lub tworzenie nowych gałęzi.

Oдноśne władze Państwa Członkowskiego lub KTZ notyfikują Wspólnocie wniosek o odstępowstwo wraz z uzasadnieniem wniosku zgodnie z ust. 2.

Wspólnota odpowiada pozytywnie na wszystkie wnioski, które są należycie uzasadnione zgodnie z niniejszym artykułem i które nie mogą wyrządzić poważnej szkody przemysłowi wspólnotowemu.

2. W celu ułatwienia rozpatrywania wniosków o odstępowstwo, Państwo Członkowskie lub KTZ składające wniosek dostarcza na poparcie wniosku, przy użyciu formularza zamieszczonego w dodatku 7, możliwie najpełniejszą informację obejmującą w szczególności:

- opis gotowego produktu,
- rodzaj i ilość materiałów pochodzących z państwa trzeciego,
- rodzaj i ilość materiałów pochodzących z Państw AKP, Wspólnoty lub KTZ, lub które zostały tam przetworzone,
- procesy produkcyjne,
- wartość dodana,
- liczba pracowników odnośnego przedsiębiorstwa,
- przewidywany wolumen wywozu do Wspólnoty,
- inne możliwe źródła zaopatrzenia w surowce,
- uzasadnienie wnioskowanej okresu obowiązywania odstępowstwa w świetle starań na rzecz znalezienia nowych źródeł zaopatrzenia,
- inne uwagi.

Te same reguły odnoszą się do wniosków o przedłużenie okresu obowiązywania odstępowstwa.

3. Przy rozpatrywaniu wniosków bierze się w szczególności pod uwagę:

- a) poziom rozwoju lub położenie geograficzne odnośnego KTZ;
- b) przypadki gdy zastosowanie istniejących reguł pochodzenia mogłoby w sposób znaczący wpłynąć na możliwości kontynuowania wywozu do Wspólnoty przez daną gałąź przemysłu, ze szczególnym uwzględnieniem przypadków, w których doprowadziłyby to do zakończenia działalności;

c) szczególnie przypadki gdy można wyraźnie wykazać, że ważna inwestycja w dany przemysł mogłaby zostać powstrzymana wskutek reguł pochodzenia oraz gdy odstępowstwo na korzyść realizacji programu inwestycji umożliwiłoby spełnienie tych reguł etapami.

4. W każdym przypadku przeprowadza się ocenę, czy reguły odnoszące się do kumulacji pochodzenia nie zapewniają rozwiązania problemu.

5. Ponadto, gdy wniosek o odstępowstwo dotyczy najmniej rozwiniętego kraju lub terytorium, jego rozpatrywanie przeprowadza się z przychylnym nastawieniem, uwzględniając w szczególności:

- a) społeczno - ekonomiczny wpływ decyzji, która ma zostać podjęta, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia;
- b) potrzebę stosowania odstępowstwa w danym okresie biorąc pod uwagę konkretną sytuację danego KTZ i jego trudności.

6. W trakcie rozpatrywania wniosków, w każdym pojedynczym przypadku przywiązuje się szczególną uwagę do możliwości nadawania statusu produktom pochodzącym z sąsiadujących krajów rozwijających się lub krajów najmniej rozwiniętych, pod warunkiem ustanowienia zadowalającej współpracy administracyjnej.

7. Bez uszczerbku dla ust. 1–6, odstępowstwo przyznaje się w przypadku gdy wartość dodana do produktów niepochodzących użytych w odnośnych KTZ wynosi co najmniej 45 % wartości produktu gotowego pod warunkiem że odstępowstwo nie wyrządza poważnej szkody sektorowi gospodarki Wspólnoty lub jednego lub więcej Państw Członkowskich.

8. a) Rada i Komisja podejmują kroki niezbędne w celu zapewnienia, by decyzja została podjęta tak szybko jak to możliwe, a w każdym przypadku nie później niż 75 dni roboczych od otrzymania wniosku przez Przewodniczącego Komitetu Kodeksu Celnego – Sekcja Pochodzenia. W tym kontekście, decyzję Rady 2000/399/WE ⁽¹⁾ stosuje się *mutatis mutandis*.

b) Jeżeli decyzja nie zostanie podjęta w terminie określonym w lit. a), wniosek uważa się za przyjęty.

9. a) Odstępowstwo jest ważne przez okres trwający z reguły pięć lat.

b) Decyzja o odstępowstwie może przewidywać przedłużenie okresu jego obowiązywania bez potrzeby podejmowania nowej decyzji przez Komisję, pod warunkiem że odnośne Państwo Członkowskie lub KTZ na trzy miesiące przed zakończeniem każdego okresu przedłoży dowód, że nadal nie jest w stanie spełnić warunków niniejszego załącznika, od których wprowadzono odstępowstwo.

Jeżeli zostaje wniesiony sprzeciw przeciwko takiemu przedłużeniu, Komisja bada go jak najszybciej i podejmuje decyzję przedłużeniu odstępowstwa. Komisja postępuje zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 8. W celu uniknięcia przerw w stosowaniu odstępowstwa, stosuje się wszelkie niezbędne środki.

⁽¹⁾ Decyzja Rady z dnia 16 czerwca 2000 r. w sprawie procedury dotyczącej odstępowstw od reguł pochodzenia wymienionych w Protokole nr 1 do Umowy o Partnerstwie AKP (Dz.U. L 151 z 24.6.2000, str. 16).

- c) W okresach wymienionych w lit. a) i b), Wspólnota może dokonać oceny warunków wprowadzenia odstępstwa, jeżeli okaże się, że zaszły ważne zmiany w odniesieniu do istotnych czynników określających decyzję o przyznaniu odstępstwa. Po zakończeniu oceny, Wspólnota może postanowić o zmianie warunków swojej decyzji w odniesieniu do zakresu odstępstwa lub innych wcześniej ustanowionych warunków.

TYTUŁ VI

CEUTA I MELILLA

Artykuł 38

Warunki specjalne

1. Wyrażenie „Wspólnota” użyte w niniejszym załączniku nie obejmuje Ceuty i Melilli. Wyrażenie „produkty pochodzące ze Wspólnoty” nie obejmuje produktów pochodzących z Ceuty i Melilli.
2. Przepisy niniejszego załącznika stosuje się *mutatis mutandis* przy ustalaniu, czy produkt może być uznany za pochodzący z KTZ, jeśli został przywieziony do Ceuty i Melilli.
3. W przypadku gdy produkty całkowicie uzyskane w Ceucie, Melilli, Państwach AKP lub we Wspólnocie podlegają procesom obróbki lub przetwarzania w KTZ, uznaje się je za uzyskane całkowicie w KTZ.
4. Obróbka lub przetwarzanie przeprowadzone w Ceucie, Melilli, Państwach AKP lub we Wspólnocie uznaje się za dokonane w KTZ, gdy materiały podlegają dalszej obróbce lub przetworzeniu w KTZ.
5. Do celów zastosowania przepisów ust. 3 i 4, niewystarczające czynności wymienione w art. 5 nie są uznawane za obróbkę lub przetworzenie.
6. Ceutę i Melillię uznaje się za jedno terytorium.

TYTUŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 39

Przegląd reguł pochodzenia

1. Rada bada, w każdym przypadku gdy z wnioskiem takim wystąpią odpowiednie władze kraju, terytorium lub Wspólnoty,

stosowanie przepisów niniejszego załącznika i ich skutki ekonomiczne pod kątem dokonania wszelkich niezbędnych zmian lub dostosowań.

Rada bierze między innymi pod uwagę skutki rozwoju technologicznego dla reguł pochodzenia.

Podjęte decyzje wykonywane są jak najszybciej.

2. Wszelkie techniczne zmiany niniejszego załącznika przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną ustanowioną w art. 5 decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. W tym celu Komisja jest wspomagana przez Komitet Kodeksu Celnego określony w art. 247a rozporządzenia (EWG) nr 2913/92 ⁽¹⁾, a okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące. Powyższa procedura nie ma zastosowania do art. 6 ust. 4 i 5 niniejszego załącznika.

Artykuł 40

Dodatki

Dodatki do niniejszego załącznika stanowią jego integralną część.

Artykuł 41

Stosowanie załącznika

Wspólnota i KTZ podejmą kroki niezbędne dla stosowania niniejszego załącznika.

Artykuł 42

Okres przejściowy dotyczący sporządzania formularzy EUR2

1. Do dnia 31 grudnia 2002 r. właściwe organy celne Wspólnoty przyjmują formularze EUR2, wystawione w kontekście niniejszej decyzji, jako ważny dowód pochodzenia w rozumieniu niniejszego załącznika.

2. Wnioski o ponowną weryfikację formularza EUR2 przyjmują właściwe organy kraju wywozu w okresie dwóch lat od sporządzenia odnośnego formularza EUR2. Weryfikacji dokonuje się zgodnie z tytułem V niniejszego załącznika.

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 (Dz.U. L 311 z 12.12.2000, str. 17).

Dodatek 1

Uwagi wprowadzające do wykazu w dodatku 2

Uwaga 1:

Wykaz ustala dla wszystkich produktów warunki, które muszą być spełnione, aby produkt mógł być uważany za poddany wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 4 dodatku 2.

Uwaga 2:

- 2.1. Pierwsze dwie kolumny wykazu opisują uzyskany produkt. Pierwsza kolumna podaje numer pozycji lub numer działu używany w Zharmonizowanym Systemie, a druga kolumna podaje stosowany w tym systemie opis towarów w odniesieniu do danej pozycji lub działu. Dla każdego wpisu w pierwszych dwóch kolumnach, podana jest reguła w kolumnach 3 lub 4. W przypadku gdy wpis w pierwszej kolumnie jest poprzedzony przez „ex”, oznacza to, że reguły z kolumny 3 lub 4 stosuje się tylko do części tej pozycji, którą opisuje się w kolumnie 2.
- 2.2. Gdy w kolumnie 1 zebrano kilka numerów pozycji lub gdy podano w niej numer działu, a opis produktów w kolumnie 2 sformułowano ogólnie, to odpowiednia reguła w kolumnie 3 lub 4 odnosi się do wszystkich produktów, które w Zharmonizowanym Systemie są sklasyfikowane w pozycjach tego działu lub w jakiegokolwiek z pozycji zgrupowanych w kolumnie 1.
- 2.3. W przypadku gdy różne reguły wykazu stosuje się do różnych produktów w ramach jednej pozycji, to każdy akapit zawiera opis tej części pozycji, do której odnoszą się reguły w sąsiadujących kolumnach 3 lub 4.
- 2.4. W przypadku gdy wpisowi w pierwszych dwóch kolumnach odpowiada reguła wymieniona zarówno w kolumnie 3 jak i 4, eksporter może wybrać alternatywnie zastosowanie albo reguły określonej w kolumnie 3 albo reguły określonej w kolumnie 4. Jeśli żadna reguła pochodzenia nie jest podana w kolumnie 4, należy zastosować regułę określoną w kolumnie 3.

Uwaga 3:

- 3.1. Przepisy art. 4 załącznika III dotyczące produktów, które uzyskały status pochodzenia i zostały następnie użyte do wytworzenia innych produktów, stosuje się niezależnie od tego, czy status ten został uzyskany w fabryce, w której użyto tych produktów, czy w innej fabryce we Wspólnocie lub w KTZ.

Przykład:

Silnik z pozycji 8407, dla którego reguła stanowi, że wartość materiałów niepochodzących, które mogą być włączone, nie może przekraczać 40 % ceny ex works, jest wykonany z „innej stali stopowej z grubsza ukształtowanej przez kucie” z pozycji ex 7224.

Jeżeli ta odkuwka została wykonana w kraju, z niepochodzącej wlewki, to odkuwka nabyła już status pochodzenia w oparciu o regułę dotyczącą pozycji ex 7224 w wykazie. Może ona potem być zaliczona jako pochodząca przy obliczaniu wartości silnika, niezależnie od tego, czy został on wyprodukowany w tej samej fabryce czy w innej fabryce we Wspólnocie. Wartość niepochodzącej wlewki nie jest więc brana pod uwagę przy sumowaniu wartości użytych materiałów niepochodzących.

- 3.2. Reguła znajdująca się w wykazie określa minimalny, wymagany stopień obróbki lub przetworzenia, a przeprowadzenie dalszej obróbki lub przetworzenia także powoduje nadanie statusu produktowi pochodzącego; przeprowadzenie obróbki lub przetworzenia w mniejszym rozmiarze nie daje statusu produktowi pochodzącego. A zatem, jeśli reguła przewiduje, że materiały niepochodzące mogą być używane na pewnym etapie wytwarzania, to użycie takich materiałów na wcześniejszym etapie wytwarzania jest dozwolone, a używanie takich materiałów na późniejszym etapie nie jest dozwolone.
- 3.3. Bez uszczerbku dla przepisów uwagi 3.2, gdy reguła stanowi, że mogą być użyte „materiały z jakiegokolwiek pozycji”, to materiały objęte tą samą pozycją co produkt mogą być również użyte, jednak z uwzględnieniem specyficznych ograniczeń, jakie mogą być również zawarte w regule. Jednak pojęcie „wytwarzanie z materiałów objętych jakąkolwiek pozycją, włącznie z innymi materiałami z pozycji...” oznacza, że mogą być użyte tylko materiały sklasyfikowane w tej samej pozycji taryfowej co produkt o innym opisie niż opis produktu podany w kolumnie 2 wykazu.
- 3.4. Gdy reguła podana w wykazie określa, że produkt może być wytwarzany z więcej niż jednego materiału, oznacza to, że może być używany jeden lub więcej materiałów. Nie jest konieczne, żeby wszystkie były użyte.

Przykład:

Reguła dla tkanin z pozycji HS 5208–5212 określa, że mogą być użyte włókna naturalne, a wśród innych materiałów mogą być również używane materiały chemiczne. Nie oznacza to, że muszą być używane obydwa; można użyć jednego z nich lub obu.

- 3.5. Gdy reguła z wykazu określa, że produkt musi być wytwarzany z konkretnego materiału, to warunek ten oczywiście nie wyklucza stosowania innych materiałów, niespełniających z powodu ich właściwości wymagań tej reguły. Patrz również uwagi 6.2 i 6.3 poniżej odnoszące się do tekstyliów).

Przykład:

Reguła dla przetworów spożywczych z pozycji 1904, która wyraźnie wyklucza użycie zbóż lub ich pochodnych, nie zabrania użycia soli mineralnych, chemikaliów i innych dodatków, które nie są produkowane ze zbóż.

Powyższe nie ma zastosowania do produktów, które chociaż nie mogą być wytworzone z konkretnych materiałów wymienionych w wykazie, mogą być wytworzone z materiałów tego samego rodzaju na wcześniejszym stopniu przetworzenia.

Przykład:

W przypadku artykułu odzieżowego z ex działu 62 wykonanego z materiałów nietkanych, jeżeli dla tej klasy wyrobów dozwolone jest używanie tylko nie pochodzącej przędzy, nie jest możliwe użycie jako materiału wyjściowego tkaniny, nawet jeżeli tkaniny ze względu na swoją naturę nie mogą być wykonane z przędzy. W takich wypadkach materiał wyjściowy występowałby na ogół na etapie przed zastosowaniem przędzy, to jest na etapie włókna.

- 3.6. Jeżeli przedstawiona w wykazie reguła przewiduje dwie lub więcej maksymalne wartości procentowe dla maksymalnej wartości materiałów nie pochodzących, które mogą być zastosowane, to tych nie można sumować. Innymi słowy, maksymalna wartość wszystkich użytych nie pochodzących materiałów nie może nigdy przekroczyć największego podanego procentu. Ponadto poszczególne procenty nie mogą zostać przekroczone w odniesieniu do szczególnych materiałów, do których mają zastosowanie.

Uwaga 4:

- 4.1 Określenie „włókna naturalne” jest używane w wykazie w odniesieniu do włókien innych niż włókna sztuczne lub syntetyczne i jest ograniczone do etapów poprzedzających przędzenie, włącznie z odpadami, i jeżeli nie wyszczególniono inaczej; określenie „włókna naturalne” obejmuje włókna, które były gręplowane, czesane lub inaczej przetwarzane, ale nie przędzone.
- 4.2. Określenie „włókna naturalne” obejmuje włosie końskie z pozycji 0503, jedwab z pozycji 5002 i 5003, jak również włókna wełniane, cienką lub grubą sierść zwierzęcą z pozycji 5101–5105, włókna bawełniane z pozycji 5201–5203 i inne roślinne włókna z pozycji 5301–5305.
- 4.3. Określenia „pulpą włókiennicza”, „materiały chemiczne” i „materiały papiernicze” są stosowane w wykazie do opisywania materiałów nie sklasyfikowanych w działach 50–63, które mogą być używane do wytwarzania włókien sztucznych, syntetycznych, papierniczych lub przędz.
- 4.4. Określenie „cięte włókna chemiczne” jest używane w wykazie w odniesieniu do syntetycznych lub sztucznych kabli, włókien ciętych lub odpadów z pozycji 5501–5507.

Uwaga 5:

- 5.1. W przypadku produktów klasyfikowanych w pozycjach taryfowych w wykazie, które mają odniesienie do niniejszej uwagi, warunków ustalonych w kolumnie 3 tego wykazu nie stosuje się do jakichkolwiek podstawowych materiałów włókienniczych, użytych do ich wytworzenia, które stanowią razem 10 % lub mniej łącznej masy wszystkich zastosowanych materiałów włókienniczych (patrz również uwagi 5.3 i 5.4).
- 5.2. Jednak tolerancja, wymieniona w uwadze 5.1, może być stosowana tylko do produktów mieszanych, które zostały wykonane z dwóch lub więcej podstawowych materiałów włókienniczych.

Poniższe materiały są podstawowymi materiałami włókienniczymi:

- jedwab,
- wełna,
- gruba sierść zwierzęca,
- cienka sierść zwierzęca,
- włosie końskie,
- bawełna,
- materiały do produkcji papieru i papier,
- len,
- konopie,
- juta i inne tekstylne włókna łykowe,
- szał i inne włókna przędne z rodzaju agawy,
- włókno kokosowe, z konopi manilskich, z ramii i inne roślinne włókna tekstylne,
- syntetyczne włókna ciągłe,
- sztuczne włókna ciągłe,
- włókna przewodzące prąd,

- syntetyczne włókna cięte z polipropylenu,
- syntetyczne włókna cięte z poliestru,
- syntetyczne włókna cięte z poliamidu,
- syntetyczne włókna cięte z poliakrylonitrylu,
- syntetyczne włókna cięte z poliimidu,
- syntetyczne włókna cięte z politetrafluoroetyleny,
- syntetyczne włókna cięte z polifenylenu sulfonowego,
- syntetyczne włókna cięte z polichloru winylu,
- pozostałe syntetyczne włókna cięte,
- sztuczne włókna cięte z wiskozy,
- pozostałe sztuczne włókna cięte,
- przędza z poliuretanu uzupełniona elastycznymi segmentami z polieteru skręconego lub nie,
- przędza z poliuretanu uzupełniona elastycznymi segmentami z poliestru skręconego lub nie,
- produkty objęte pozycją 5605 (przędza metalizowana) zawierające pasmo składające się z rdzenia wykonanego z folii aluminiowej lub rdzenia wykonanego z warstewki tworzywa sztucznego powlekanego proszkiem aluminiowym lub nie, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, umieszczone i przyklejone przy pomocy przezroczystego lub kolorowego spoiwa między dwie warstewki tworzywa sztucznego,
- pozostałe produkty z pozycji 5605.

Przykład:

Przędza objęta pozycją 5205 wykonana z włókien bawełnianych objętych pozycją 5203 i z syntetycznych włókien ciętych z pozycji 5506 jest przędzą mieszaną. Dlatego też nie pochodzące włókna cięte syntetyczne, które nie spełniają reguł pochodzenia (czego wymaga wytwarzanie z materiałów chemicznych lub z pulpy włókienniczej), mogą być używane do 10 % masy przędzy.

Przykład:

Wełniana tkanina objęta pozycją 5112 wykonana z przędzy wełnianej z pozycji 5107 i z syntetycznej przędzy z włókien ciętych z pozycji 5509 jest tkaniną mieszaną. Dlatego przędza syntetyczna, która nie odpowiada regułom pochodzenia (czego wymaga wytwarzanie z materiałów chemicznych lub z pulpy włókienniczej), lub przędza wełniana, która nie odpowiada regułom pochodzenia (czego wymaga wytwarzanie z włókien naturalnych, niegępiowanych lub nieczesanych lub inaczej przygotowanych do przędzenia) lub kombinacja tych dwóch może być użyta do 10 % masy tkaniny.

Przykład:

Tkanina włókiennicza pluszowa z pozycji 5802 wykonana z przędzy bawełnianej z pozycji 5205 i tkaniny bawełnianej z pozycji 5210 jest produktem mieszanym tylko wtedy, gdy sama tkanina bawełniana jest tkaniną mieszaną sporządzoną z przędzy objętej dwiema oddzielnymi pozycjami lub jeżeli użyte przędze bawełniane są mieszaninami.

Przykład:

Jeżeli dana tkanina włókiennicza pluszowa została wykonana z bawełnianej przędzy objętej pozycją 5205 i z syntetycznej tkaniny z pozycji 5407, to oczywiście użyte przędze są dwoma odrębnymi podstawowymi materiałami tekstylnymi i zgodnie z tym pluszowa tkanina włókiennicza jest produktem mieszanym.

- 5.3. W przypadku produktów zawierających „przędzę wytworzoną z poliuretanu uzupełnioną elastycznymi segmentami z polieteru skręcanego lub nie, tolerancja ta wynosi 20 % w odniesieniu do tej przędzy.”
- 5.4. W przypadku produktów zawierających pasmo składające się z rdzenia wykonanego z folii aluminiowej lub rdzenia wykonanego z warstewki tworzywa sztucznego powlekanego proszkiem aluminiowym lub nie, o szerokości nieprzekraczającej 5 mm, umieszczonego i przyklejonego między dwie warstewki tworzywa sztucznego, tolerancja ta wynosi 30 % w odniesieniu do tego pasma.

Uwaga 6:

- 6.1. W przypadku wyrobów włókienniczych oznaczonych na wykazie przypisem odnoszącym się do niniejszej uwagi wprowadzającej, materiały wykończeniowe i dodatki włókiennicze, które nie spełniają reguły określonej w wykazie w kolumnie 3 dla odnoszących produktów konfekcjonowanych mogą być użyte, pod warunkiem że ich waga nie przekroczy 10 % całkowitej wagi wszystkich włączonych materiałów włókienniczych.

Materiały wykończeniowe i dodatki włókiennicze są objęte działami 50–63. Podszewki i międzypodszewki nie są uważane za materiały wykończeniowe i dodatki.

- 6.2. Wszystkie niewłókiennicze materiały wykończeniowe oraz dodatki lub inne użyte materiały zawierające wyroby włókiennicze nie muszą spełniać warunków wymienionych w kolumnie 3, nawet jeśli wychodzą poza zakres uwagi 3.5.
- 6.3. Zgodnie z uwagą 3.5, wszystkie nie pochodzące niewłókiennicze materiały wykończeniowe oraz dodatki lub inne produkty nie zawierające żadnych wyrobów włókienniczych, mogą być używane swobodnie w przypadku gdy nie mogą być one wykonane z materiałów wymienionych w kolumnie 3.
- Na przykład jeżeli reguła podana w wykazie stwierdza, że przędza musi być użyta do wytworzenia konkretnego wyrobu włókienniczego np. bluzki, nie stanowi to przeszkód dla użycia przedmiotów metalowych, takich jak guziki, ponieważ nie mogą być one wykonane z materiałów włókienniczych.
- 6.4. W przypadku gdy ma zastosowanie norma procentowa, wartość materiałów wykończeniowych i dodatków włókienniczych musi być wzięta pod uwagę przy wyliczaniu wartości zawartych materiałów nie pochodzących.

Uwaga 7:

- 7.1. Do celów pozycji ex 2707, 2713–2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403 „operacjami specyficznymi” są:
- a) destylacja próżniowa;
 - b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania ⁽¹⁾;
 - c) krakowanie;
 - d) reformowanie;
 - e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
 - f) proces obejmujący wszystkie następujące operacje: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym, neutralizacja środkami alkalicznymi, odbarwienie i oczyszczenie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, ziemiemi aktywowanymi, aktywowanym węglem drzewnym lub boksytem;
 - g) polimeryzacja;
 - h) alkilowanie;
 - i) izomeryzacja.
- 7.2. Do celów pozycji 2710, 2711 i 2712 „procesami specyficznymi” są:
- a) destylacja próżniowa;
 - b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania;
 - c) krakowanie;
 - d) reformowanie;
 - e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
 - f) proces obejmujący wszystkie następujące operacje: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwienie i oczyszczenie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, ziemiemi aktywowanymi, aktywowanym węglem drzewnym lub boksytem;
 - g) polimeryzacja;
 - h) alkilowanie;
 - ij) izomeryzacja;
 - k) tylko względem olejów ciężkich klasyfikowanych w pozycji ex 2710, odsiarczanie wodorem dające redukcję przynajmniej 85 % zawartości siarki w obrabianych produktach
(metoda ASTM D 1266–59 T);
 - l) tylko względem produktów sklasyfikowanych w pozycji 2710, odparafinowywanie innym procesem niż filtrowanie;
 - m) tylko względem olejów ciężkich objętych pozycją nr ex 2710, traktowanie wodorem przy ciśnieniu większym niż 20 barów i temperaturze większej niż 250 °C przy użyciu katalizatora, innego niż dla efektu odsiarczania, gdy wodór stanowi czynnik aktywny w reakcji chemicznej. Dalsze traktowanie wodorem olejów smarujących objętych pozycją ex 2710 (np. wykańczanie metodą wodorową lub odbarwianie), szczególnie w celu ulepszenia koloru lub stabilności, nie będzie jednak uważane za operację specyficzną;

⁽¹⁾ Patrz dodatkową notę wyjaśniającą 4b) do działu 27 Nomenklatury Scalonej.

- n) tylko w odniesieniu do olejów opałowych objętych pozycją ex 2710, destylacja atmosferyczna pod warunkiem że mniej niż 30 % objętości tych produktów zostanie oddestylowane, łącznie ze stratami przy 300 °C metodą ASTM D 86;
 - o) tylko względem olejów ciężkich innych niż oleje napędowe do silników i oleje opałowe objętych pozycją ex 2710, obróbka przy pomocy elektrycznych wyładowań snopiatych wysokiej częstotliwości.
- 7.3. Do celów pozycji ex 2707, 2713–2715, ex 2901, ex 2902 i ex 3403, proste operacje takie jak czyszczenie, dekantacja, odsalanie, oddzielanie od wody, filtrowanie, barwienie, znakowanie, uzyskiwanie danej zawartości siarki poprzez wymieszanie produktów o różnej zawartości siarki, wszelkiego rodzaju kombinacje tych lub podobnych operacji nie nadają pochodzenia.
-

Dodatek 2

**Wykaz procesów obróbki lub przetworzenia, które muszą być dokonane na materiałach
niepochodzących, aby wytworzone produkty uzyskały status pochodzenia (*)**

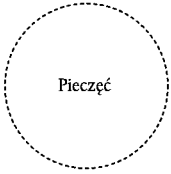
(*) Dodatek zostanie jak najszybciej opublikowany w Dzienniku Urzędowym.

Dodatek 3

Świadcstwo przewozowe EUR1

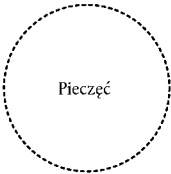
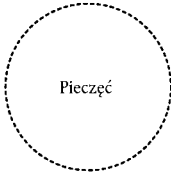
1. Świadcstwa przewozowe EUR1 sporządza się na formularzu, którego wzór jest zamieszczony w niniejszym dodatku. Formularz drukuje się w jednym lub więcej językach, w których sporządzona jest decyzja. Świadcstwa sporządza się w jednym z tych języków i zgodnie z przepisami prawa krajowego kraju wywozu; jeśli są one sporządzone odręcznie, należy je wypełniać atramentem i drukowanymi literami.
2. Każde świadectwo ma wymiary 210x297 mm; tolerancja wynosząca do minus 5 mm lub plus 8 mm na długości jest dozwolona. Papier używany na świadectwo musi być biały formatu nadającego się do pisania, nie może zawierać ścieru drzewnego i musi ważyć nie mniej niż 25 g/m². Ma on wydrukowany w tle zielony wzór giloszujący, powodujący to, że każde sfalszowanie metodą mechaniczną lub chemiczną stanie się widoczne.
3. Kraje wywozu mogą zachować prawo do samodzielnego drukowania świadectw lub mogą je drukować za pośrednictwem zatwierdzonych drukarni. W tym ostatnim przypadku każde świadectwo musi zawierać informację o takim upoważnieniu. Każde świadectwo posiada nazwę i adres drukarni lub znak, za pomocą którego drukarnia może być zidentyfikowana. Posiada ono mieć również numer seryjny, drukowany lub nie, za pomocą którego może być zidentyfikowane.

ŚWIADECTWO PRZEWOZOWE

1. Eksporter (nazwa, pełny adres, kraj)	EUR1 Nr A 000.000	
	Przed wypełnieniem tego formularza patrz uwagi na odwrocie	
	2. Świadection jest stosowane w preferencyjnym handlu pomiędzy: i (Wpisać odpowiednie kraje, grupy krajów lub obszary)	
3. Odbiorca (nazwa, pełny adres, kraj) (wypełnianie nieobowiązkowe)	4. Kraj, grupa krajów lub obszar, w którym produkty są uważane za pochodzące.	5. Kraj, grupa krajów lub obszar przeznaczenia.
6. Szczegóły dotyczące transportu (wypełnianie nieobowiązkowe)	7. Uwagi	
8. Liczba porządkowa; znaki i numery; ilość i rodzaj opakowań; opis towarów ⁽¹⁾	9. Masa brutto (kg) lub inna jednostka miary (litry, m³ itd.)	10. Faktury (wypełnianie nieobowiązkowe)
11. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Oświadczenie potwierdzone Dokument eksportowy ⁽²⁾ Formularz Nr Urząd Celný: Kraj emisji: Kraj występujący: Miejsce, data: (Podpis)		12. OŚWIADCZENIE EKSPORTERA Ja, niżej podpisany oświadczam, że towary opisane powyżej spełniają warunki potrzebne do wystawienia tego świadectwa. Miejsce, data (Podpis)

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę wyrobów lub stwierdzić „luzem”.

⁽²⁾ Wypełnić tylko jeśli wymagają tego przepisy kraju wywozu.

13. Wniosek o weryfikację, do	14. WYNIK WERYFIKACJI
Prosi się o weryfikację autentyczności i rzetelności niniejszego świadectwa. Miejsce, data Pieczęć (Podpis)	Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że świadectwo (*) ☐ zostało wystawione przez wskazany Urząd Celny i że informacje w nim zawarte są rzetelne ☐ nie spełnia wymogów co do autentyczności i rzetelności (patrz załączone uwagi). Miejsce, data Pieczęć (Podpis) (*) Wstawić X w odpowiednią kratkę.

UWAGI

- Świadectwa nie mogą zawierać wymazań lub wyrazów wpisanych nad innymi wyrazami. Wszystkie zmiany muszą być dokonane przez skreślenie nieprawidłowych informacji i dodanie wszelkich koniecznych poprawek. Każda taka zmiana musi być paraflowana przez osobę, która wypełnia świadectwo i potwierdzona przez organy celne kraju lub obszaru wystawiającego świadectwo.
- Miedzy pozycjami wpisanymi do świadectwa nie może być odstępów i każda pozycja musi być poprzedzona numerem. Bezpośrednio pod ostatnią pozycją musi być narysowana linia pozioma. Każde niewykorzystane miejsce musi być zakreślone w taki sposób, aby uniemożliwić późniejsze uzupełnienia.
- Towary muszą być opisane zgodnie z praktyką handlową i podaniem wystarczającej liczby szczegółów, żeby umożliwić ich zidentyfikowanie.

WNIOSEK O WYSTAWIENIE ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO EUR1

1. Eksporter (nazwa, pełny adres, kraj)	EUR1 Nr A 000.000		
3. Odbiorca (nazwa, pełny adres, kraj) (wypełnianie nieobowiązkowe)	Przed wypełnieniem niniejszego formularza patrz uwagi na odwrocie.		
	2. Wniosek o wystawienie świadectwa, jakie jest stosowane w preferencyjnym handlu między i (Wpisać odpowiednie kraje, grupy krajów lub obszary)		
	4. Kraj, grupa krajów lub obszar, w którym produkty są uważane za pochodzące	5. Kraj, grupa krajów lub obszar przeznaczenia.	
6. Szczegóły dotyczące transportu (wypełnianie nieobowiązkowe)	7. Uwagi		
8. Liczba porządkowa, znaki i numery; ilość i rodzaj opakowań ⁽¹⁾; opis towarów	9. Masa brutto (kg) lub inna jednostka miary (litry, m³ itd.)	10. Faktura (wypełnianie nieobowiązkowe)	

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę wyrobów lub stwierdzić „luzem”.

DEKLARACJA EKSPORTERA

Ja, niżej podpisany eksporter towarów wymienionych na odwrocie,

OŚWIADCZAM że towary spełniają warunki wymagane do wystawienia załączonego świadectwa;

WYSZCZEGÓLNIAM poniżej okoliczności, które umożliwiły, że towary spełniają powyższe warunki:

.....

.....

.....

.....

ZAŁĄCZAM następujące potwierdzające dokumenty ⁽¹⁾

.....

.....

.....

.....

ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ do przedłożenia, na żądanie właściwych organów, każdego dokumentu, jakiego te organy zażądają w celu wystawienia załączonego świadectwa i zobowiązuje się, jeżeli to będzie konieczne, do wyrażenia zgody na każdą kontrolę moich rachunków i na każde sprawdzenie procesów wytwarzania wyżej wymienionych towarów, przeprowadzone przez wymienione organy;

PROSZĘ o wystawienie załączonego świadectwa na te towary.

Miejsce, data

.....
(Podpis)

⁽¹⁾ Na przykład: dokumenty importowe, świadectwa przewozowe, faktury, deklaracje producenta itp., dotyczące produktów użytych do wytworzenia towarów ponownie wywożonych w tym samym stanie.

Dodatek 4

DEKLARACJA NA FAKTURZE

Deklaracja na fakturze, której tekst zamieszczony jest poniżej, musi zostać sporządzona zgodnie z przypisami. Jednak przypisy nie muszą być zamieszczone.

Wersja hiszpańska

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera nº ... ⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... ⁽²⁾.

Wersja duńska

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr ... ⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... ⁽²⁾.

Wersja niemiecka

Der Ausführer (Zoll-Bewilligungs-Nr ... ⁽¹⁾), der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anders angegeben, präferenzbegünstigte ... Ursprungswaren sind ⁽²⁾.

Wersja grecka

Ο εξαγωγέας των προϊόντων του καλύπτεται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπαριθμ. ... ⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησηακής καταγωγής ... ⁽²⁾.

Wersja angielska

The exporter of the products covered by this document (customs authorisation No ... ⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... preferential origin ⁽²⁾.

Wersja francuska

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ... ⁽¹⁾), déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... ⁽²⁾.

Wersja włoska

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ... ⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ⁽²⁾.

Wersja holenderska

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... ⁽¹⁾) verklaart, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Wersja portugalska

O, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira nº ... ⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... ⁽²⁾.

Wersja fińska

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ... ⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... ⁽²⁾ alkuperäituotteita.

Wersja szwedzka

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ... ⁽¹⁾) försäkrar att deessa varor, om inte annat tidligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

..... ⁽³⁾
(Miejsce i data)

..... ⁽⁴⁾
(Podpis eksportera; dodatkowo czytelny podpis osoby podpisującej deklarację)

⁽¹⁾ Jeśli deklaracja na fakturze jest sporządzona przez upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 20 załącznika III, numer upoważnienia tego eksportera musi być umieszczony w tym miejscu. Jeśli deklaracja na fakturze nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, wyrazy w nawiasach są opuszczane lub miejsce pozostawia się niewypełnione.

⁽²⁾ Wskazać pochodzenie produktów. Jeżeli deklaracja na fakturze odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu art. 38 załącznika III, eksporter musi wyraźnie je wskazać na dokumencie, na którym sporządzono deklarację przy użyciu symbolu „CM”.

⁽³⁾ Oznaczenia te można pominąć, jeżeli informacja na ten temat jest umieszczona na dokumencie.

⁽⁴⁾ Patrz art. 19 ust. 5 załącznika III. W przypadku gdy nie jest wymagany podpis eksportera, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu powoduje również zwolnienie z obowiązku podania nazwiska podpisującego.

Dodatek 5 A

DEKLARACJA DOSTAWCY PRODUKTÓW MAJĄCYCH STATUS PREFERENCYJNEGO POCHODZENIA

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wyszczególnione na niniejszej fakturze⁽¹⁾

zostały wyprodukowane w⁽²⁾ i spełniają reguły pochodzenia w handlu preferencyjnym pomiędzy KTZ a Wspólnotą Europejską.

Zobowiązuję się przedstawić organom celnym, na ich życzenie, dowody potwierdzające niniejszą deklarację.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie wypełniony i zgodny z poniższymi przypisami stanowi deklarację dostawcy. Przypisy nie muszą być w nim zamieszczone.

⁽¹⁾ — Jeżeli to dotyczy tylko niektórych towarów wymienionych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać i oznaczyć, a oznaczenie to wpisać w deklaracji w sposób następujący: „....., wymienione na niniejszej fakturze i oznakowane, zostały wyprodukowane”

— Jeżeli użyty został inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 26 ust. 3 załącznika III), nazwę tego dokumentu podaje się zamiast wyrazu „faktura”.

⁽²⁾ Wspólnota, Państwo Członkowskie, państwo AKP lub KTZ. W przypadku gdy podaje się państwo AKP lub KTZ, umieszcza się także odniesienie do Urzędu Celnego Wspólnoty będącego w posiadaniu odnośnego(-ych) dokumentu(-ów) EURO.1 z podaniem numeru świadectwa (świadectw) oraz, jeżeli to możliwe, odpowiedniego numeru zgłoszenia celnego.

⁽³⁾ Miejsce i data.

⁽⁴⁾ Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie.

⁽⁵⁾ Podpis.

Dodatek 5 B

DEKLARACJA DOSTAWCY PRODUKTÓW NIEPOSIADAJĄCYCH STATUSU PREFERENCYJNEGO POCHODZENIA

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wyszczególnione na niniejszej fakturze ⁽¹⁾

zostały wyprodukowane w ⁽²⁾

i obejmują następujące składniki lub materiały nieposiadające pochodzenia AKP, KTZ lub wspólnotowego dla handlu preferencyjnego:

..... ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾

.....

.....

..... ⁽⁶⁾

Zobowiązuję się przedstawić organom celnym, na ich życzenie, dowody potwierdzające niniejszą deklarację.

..... ⁽⁷⁾ ⁽⁸⁾

..... ⁽⁹⁾

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie wypełniony i zgodny z poniższymi przypisami stanowi deklarację dostawcy. Przypisy nie muszą być w nim zamieszczone.

⁽¹⁾ — Jeżeli dotyczy to tylko niektórych towarów podanych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać lub oznaczyć, a oznaczenie to wpisać w deklaracji deklaracji w sposób następujący: „....., wymienione na niniejszej fakturze i oznakowane, zostały wyprodukowane”
— Jeżeli użyty został inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 26 ust. 3 załącznika III), nazwę tego dokumentu podaje się zamiast wyrazu „faktura”.

⁽²⁾ Wspólnota, Państwo Członkowskie, AKP lub KTZ.

⁽³⁾ W każdym przypadku należy podać opis. Opis musi być odpowiedni i dostatecznie szczegółowy, aby umożliwić ustalenie taryfowej klasyfikacji towarów.

⁽⁴⁾ Wartość celną podaje się tylko wtedy, gdy jest to wymagane.

⁽⁵⁾ Kraj pochodzenia podaje się tylko wtedy, gdy jest to wymagane. Podane pochodzenie musi być pochodzeniem preferencyjnym, a każde inne pochodzenie określa się jako „państwo trzecie”.

⁽⁶⁾ „i zostały poddane następującemu przetwarzaniu we [Wspólnocie] [Państwie Członkowskim] [państwie AKP] [KTZ] [].....”, należy dodać do opisu przeprowadzonego przetwarzania, jeżeli informacja ta jest wymagana.

⁽⁷⁾ Miejsce i data.

⁽⁸⁾ Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie.

⁽⁹⁾ Podpis.

Dodatek 6

Świadectwo informacyjne

- 1) Formularz świadectwa informacyjnego podany w niniejszym dodatku wykorzystuje się i drukuje w jednym lub większej ilości języków, w których sporządzona jest niniejsza decyzja i zgodnie z przepisami prawa krajowego kraju wywozu. Świadectwa wypełnia się w jednym z tych języków; jeżeli sporządza się je odrębnie, muszą być one wypełnione atramentem i wielkimi literami. Są one opatrzone numerem seryjnym, drukowanym lub nie, który umożliwia ich identyfikację.
- 2) Świadectwo informacyjne ma wymiary 210 mm x 297 mm, tolerancja wynosząca do minus 5 mm lub plus 8 mm na długości jest dozwolona. Papier używany na świadectwo musi być biały formatu nadającego się do pisania, nie może zawierać ścieru drzewnego i musi ważyć nie mniej niż 25 g/m².
- 3) Organy administracyjne mogą zastrzec sobie prawo do drukowania świadectw we własnym zakresie lub mogą korzystać ze świadectw drukowanych przez upoważnione drukarnie. W tym ostatnim przypadku każde świadectwo musi zawierać informację o takim upoważnieniu. Każde świadectwo musi mieć nazwę i adres drukarni lub znak, za pomocą którego drukarnia może być zidentyfikowana.

WSPÓLNOTY EUROPEJSKIE

1. Dostawca ⁽¹⁾		ŚWIADECTWO INFORMACYJNE ułatwiające wystawienie ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO dla handlu preferencyjnego między WSPÓLNOTĄ EUROPEJSKĄ a KTZ	
2. Odbiorca ⁽¹⁾			
3. Przetwórca ⁽¹⁾		4. Państwo, w którym dokonano obróbki lub przetwarzania	
6. Urząd celny przywozu ⁽¹⁾ 7. Dokument przywózowy ⁽²⁾ Formularz Nr Seria Data		5. Do użytku służbowego	
TOWARY WYSLANE DO PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO PRZEZNACZENIA			
8. Znaki, liczby, ilość i rodzaj opakowań	9. Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów numer pozycji/podpozycji (kod HS)	10. Ilość ⁽³⁾	
		11. Wartość ⁽⁴⁾	
UŻYTE TOWARY PRZYWOŻONE			
12. Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów numer pozycji/podpozycji (Kod HS)	13. Kraj pochodzenia	14. Ilość ⁽³⁾	15. Wartość ⁽²⁾ ⁽⁵⁾
16. Rodzaj wykonanej obróbki lub przetwarzania			
17. Uwagi			
18. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Oświadczenie potwierdzone: Dokument: Formularz Nr Urząd celny Data Pieczęć urzędowa (Podpis)		19. OŚWIADCZENIE DOSTAWCY Ja, niżej podpisany oświadczam, że informacja podana w niniejszym świadectwie jest rzetelna. (Miejsce) (Data) (Podpis)	

⁽¹⁾ ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ Patrz przypisy na odwrocie.

WNIOSEK O WERYFIKACJĘ Niżej podpisany funkcjonariusz celny prosi o weryfikację autentyczności i rzetelności niniejszego świadectwa informacyjnego. (Miejsce i data) Pieczęć urzędowa (Podpis urzędnika)	WYNIK WERYFIKACJI Przeprowadzona przez funkcjonariusza celnego weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo informacyjne: a) zostało wydane przez wskazany urząd celny i, że informacje zawarte w niniejszym świadectwie są rzetelne (*) b) nie spełnia wymagań co do autentyczności i rzetelności (patrz załączone uwagi). (*) (Miejsce i data) Pieczęć urzędowa (Podpis urzędnika) (*) Niepotrzebne skreślić.
--	---

ODNOŚNIKI

(¹) Nazwisko osoby lub nazwa przedsiębiorstwa i pełen adres.

(²) Informacja nieobowiązkowa.

(³) Kg, hl, m³ lub inne miary.

(⁴) Opakowanie uważa się za tworzące całość z towarem w nim zawartym. Jednakże ten przepis nie ma zastosowania do opakowania, które nie jest opakowaniem zwykłego typu dla pakowanego artykułu oraz opakowań o rzeczywistej wartości użytkowej, które są trwałe, poza ich funkcją jako opakowanie.

(⁵) Wartość musi być wykazana zgodnie z przepisami dotyczącymi reguł pochodzenia.

Dodatek 7

Formularz wniosku o odstępstwo

1. Nazwa handlowa produktu gotowego 1.1. Klasyfikacja celna (Kod HS)	2. Przewidywana roczna wielkość wywozu do Wspólnoty (waga, ilość sztuk, metry lub inna jednostka)
3. Nazwa handlowa materiałów państwa trzeciego Klasyfikacja celna (Kod HS)	4. Przewidywana roczna ilość użytych materiałów państw trzecich
5. Wartość materiałów państwa trzeciego	6. Wartość wyrobów gotowych
7. Pochodzenie materiałów państwa trzeciego	8. Przyczyny, dla których zasada pochodzenia produktów gotowych nie może być spełniona
9. Nazwa handlowa materiałów pochodzących z państw AKP, WE lub KTZ	10. Przewidywana roczna ilość użytych materiałów AKP, WE lub KTZ
11. Wartość materiałów AKP, WE lub KTZ	12. Obróbka lub przetwarzanie przeprowadzone w WE lub KTZ na materiałach państwa trzeciego bez uzyskania pochodzenia
13. Wnioskowany okres obowiązywania odstępstwa od do	
14. Szczegółowy opis procesów obróbki lub przetworzenia w państwach AKP:	15. Struktura kapitałowa odnośnej firmy
	16. Kwota inwestycji dokonanych/przewidywanych
	17. Zatrudnienie rzeczywiste/oczekiwane
18. Wartość dodana w wyniku obróbki lub przetwarzania w państwach AKP: 18.1. Koszty pracy: 18.2. Koszty ogólne:	20. Możliwe wydarzenia likwidujące potrzebę odstępstwa
19. Inne możliwe źródła zaopatrzenia w materiały	21. Uwagi

UWAGI

1. Jeżeli rubryki w formularzu nie są wystarczające, aby umieścić wszystkie istotne informacje, można dołączyć do formularza dodatkowe strony. W takim przypadku w odpowiedniej rubryce należy wpisać: „patrz Załącznik”.
2. Jeżeli to możliwe, do formularza należy dołączyć próbki lub inny materiał poglądowy (rysunki, projekty, katalogi itd.) odnośnie do produktu finalnego i użytych materiałów.
3. Formularz należy wypełnić dla każdego produktu objętego wnioskiem.

Rubryka 3, 4, 5, 7: „Państwo trzecie” oznacza każdy kraj niebędący państwem AKP Wspólnoty lub KTZ.

Rubryka 12: Jeżeli materiały państwa trzeciego są poddawane obróbce lub przetworzeniu we Wspólnocie lub w KTZ bez otrzymania pochodzenia, przed dalszym przetwarzaniem w państwie AKP wnioskującym o odstępstwo należy wskazać obróbkę lub przetworzenie przeprowadzone we Wspólnocie lub KTZ.

Rubryka 13: Datami, jakie należy wskazać jest początek i koniec okresu, w którym świadectwo EUR1 może być wystawione w ramach odstępstwa.

Rubryka 18: Wskazać albo udział procentowy w wartości dodanej w odniesieniu do ceny ex works produktu lub wartość dodaną wyrażoną w walucie na jednostkę produktu.

Rubryka 19: Jeżeli istnieją alternatywne źródła zaopatrzenia w materiał, należy je wskazać i, jeśli to możliwe, podać powody kosztowe, lub inne, niekorzystania z nich.

Rubryka 20: Wskazać dalsze możliwe inwestycje lub zróżnicowanie dostawców, powodujące, że odstępstwo jest niezbędne tylko w ograniczonym okresie czasu.

ZAŁĄCZNIK IV

WARUNKI WPROWADZENIA NA RYNEK WSPÓLNOTY PRODUKTÓW NIEPOCHODZĄCYCH Z KTZ, ALE BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM SWOBODNEGO OBROTU W KTZ ORAZ METODY WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ**Artykuł 1****Transport bezpośredni**

1. Ustalenia przewidziane na podstawie przepisów art. 36 niniejszej decyzji stosuje się wyłącznie do produktów spełniających wymogi niniejszego załącznika, przewożonych bezpośrednio między terytorium KTZ i Wspólnoty, bez wjeżdżania na jakiekolwiek inne terytorium. Jednakże produkty tworzące jedną przesyłkę mogą być transportowane przez inne terytorium niż KTZ i w miarę możliwości mogą być one przeładowane lub czasowo składowane na takim terytorium pod warunkiem że towary pozostają pod dozorem organów celnych w kraju tranzytu lub składowania i nie zostały one poddane innym czynnościom niż wyładunek, ponowny załadunek lub jakiejkolwiek czynności wymaganej dla zachowania ich w dobrym stanie.

2. Dowody, że warunki określone w ust. 1 zostały spełnione przedstawia się właściwym organom celnym poprzez okazanie:

- a) jednolitego dokumentu przewozowego obejmującego przewóz z kraju lub terytorium wywozu przez kraj tranzytu; lub
- b) świadectwa wystawionego przez organy celne kraju tranzytu:
 - i) podającego dokładny opis produktów;
 - ii) wskazującego datę wyładunku i ponownego załadunku produktów oraz, o ile ma to zastosowanie, nazwy statków lub inne użyte środki transportu; oraz
 - iii) potwierdzające warunki, na jakich produkty pozostawały w kraju tranzytu, lub
- c) w przypadku braku powyższych, jakiegokolwiek dokumentu uzupełniającego.

Artykuł 2**Świadectwo wywozowe EXP**

1. Dowody zgodności z przepisami art. 36 niniejszej decyzji przedstawia się w świadectwie wywozowym EXP, którego wzór znajduje się w Dodatku.

2. Świadectwo wywozowe EXP jest wystawiane przez organy celne KTZ wywozu, na wniosek złożony na piśmie przez eksportera lub na odpowiedzialność eksportera, przez jego upoważnionego przedstawiciela.

3. W tym celu eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel wypełnia świadectwo wywozowe EXP, którego wzór znajduje się w Dodatku. Formularze te wypełnia się zgodnie z przepisami niniejszego załącznika. Jeżeli sporządza się je odręcznie, wypełnia się je atramentem i drukowanymi literami. Opis produktów musi być podany w rubryce do tego przeznaczonej, bez pozostawienia żadnych wolnych wierszy. W przypadku gdy pole nie zostało wypełnione całkowicie, należy narysować linię poziomą poniżej ostatniej linijki opisu, przekreślając tym samym puste miejsce.

Wnioski o świadectwa wywozowe EXP muszą być przechowywane co najmniej przez trzy lata przez organy celne kraju lub terytorium wywozu.

4. Eksporter ubiegający się o wystawienie świadectwa wywozowego EXP jest zobowiązany do przedłożenia na każde żądanie organów celnych KTZ wywozu, w którym wystawiane jest świadectwo wywozowe EXP, odpowiednich dokumentów potwierdzających, że produkty, które mają być wywiezione kwalifikują się do wydania świadectwa wywozowego EXP.

Eksporterzy są zobowiązani przechowywać dokumenty uzupełniające określone w niniejszym ustępie przez co najmniej trzy lata.

5. Świadectwo wywozowe EXP wydają organy celne KTZ wywozu, jeżeli produkty można uznać za znajdujące się w swobodnym obrocie i spełniają one inne wymogi art. 36 niniejszej decyzji.

6. Organy celne wystawiające świadectwo podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu sprawdzenia poprawności wniosku. W tym celu, mają prawo domagać się wszelkich dowodów i przeprowadzać kontrole ksiąg rachunkowych eksportera lub dokonywać innych czynności kontrolnych, jakie uznają za odpowiednie. Organy celne wystawiające świadectwo zapewniają także, by formularze określone w ust. 3 były należycie wypełnione. W szczególności sprawdzają, czy rubryka przeznaczona na opis produktów została wypełniona w taki sposób, żeby wykluczyć jakąkolwiek możliwość wprowadzania fałszywych wpisów.

7. Data wystawienia świadectwa wywozowego jest wskazana w rubryce 11 świadectwa.

8. Świadectwo wywozowe EXP wystawiane jest przez organ celny i od chwili faktycznego dokonania wywozu lub jego zapewnienia, udostępniane eksporterowi.

Artykuł 3**Wystawienie duplikatu świadectwa wywozowego EXP**

1. W przypadku kradzieży, zgubienia lub zniszczenia świadectwa wywozowego EXP eksporter może złożyć wniosek do organów celnych, które go wystawiły, o wystawienie duplikatu w oparciu o dokumenty wywozowe znajdujące się w ich posiadaniu.

2. Duplikat wystawiony w ten sposób musi być potwierdzony jednym z następujących wyrazów:

„DUPLICADO”, „DUPLIKAT”, „ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ”, „DUPLICATE”, „DUPLICATA”, „DUPLICATO”, „DUPLICAAT”, „SEGUNDA VIA”, „KAKSOISKAPPALE”.

3. Potwierdzenie określone w ust. 2 wstawia się do rubryki 7 „uwagi” duplikatu świadectwa wywozowego EXP.

4. Duplikat, na którym musi być umieszczona data wystawienia oryginalnego świadectwa wywozowego EXP, staje się skuteczny od tej daty.

Artykuł 4

Ważność świadectw wywozowych EXP

1. Świadectwo wywozowe EXP jest ważne przez 4 miesiące od daty wystawienia w KTZ wywozu i musi być przedłożone w wymienionym okresie organom celnym kraju przywozu.

2. Świadectwa wywozowe EXP, które są przedstawiane organom celnym kraju przywozu po końcowej dacie ich przedłożenia, określonej w ust. 1 mogą być przyjęte do celów stosowania ustaleń, w przypadku gdy nieprzedłożenie dokumentów przed ustaloną datą końcową jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami.

3. W innych przypadkach przedłożenia świadectw z opóźnieniem, organy celne kraju przywozu mogą przyjąć świadectwa wywozowe wtedy, gdy produkty zostały im przedłożone przed upływem wspomnianej daty końcowej.

Artykuł 5

Przedłożenie świadectwa wywozowego EXP

Świadectwo wywozowe EXP przedkłada się organom celnym kraju przywozu zgodnie z procedurami stosowanymi w tym kraju. Wspomniane organy mogą zażądać przetłumaczenia świadectwa wywozowego EXP i mogą także żądać załączenia do zgłoszenia przywozowego oświadczenia importera stwierdzającego, że produkty spełniają warunki wymagane do wykonania decyzji.

PRZEPISY O WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

Artykuł 6

Wzajemna pomoc

1. KTZ przesyłają do Komisji wzory stosowanych pieczęci wraz z adresami organów celnych właściwych do wystawiania świadectw wywozowych EXP, jeżeli różnią się one od zawartych w art. 31 załącznika III. KTZ przeprowadzają ponowną weryfikację świadectw wywozowych EXP.

Świadectwa wywozowe EXP są przyjmowane do celów stosowania przepisów od dnia otrzymania informacji przez Komisję.

Komisja przesyła te informacje organom celnym Państw Członkowskich.

2. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszego załącznika, KTZ i Wspólnota pomagają sobie wzajemnie, za pośrednictwem właściwej administracji celnej, przy sprawdzaniu autentyczności świadectw wywozowych EXP i poprawności informacji podanych w tych dokumentach.

Artykuł 7

Weryfikacja świadectw wywozowych EXP

1. Kolejne weryfikacje świadectw wywozowych EXP są dokonywane wyrywkowo lub w każdym przypadku wtedy, gdy organy celne kraju przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności takich dokumentów lub zgodnie z przepisami art. 36 niniejszej decyzji.

2. W celu wykonania przepisów ust. 1, organy celne kraju przywozu zwracają świadectwo wywozowe EXP, odpowiednie dokumenty handlowe lub kopie tych dokumentów organom celnym kraju wywozu podając, tam gdzie sytuacja tego wymaga, powody wszczęcia dochodzenia. Wszelkie dokumenty i uzyskane informacje zawierające sugestie, że podane informacje podane w świadectwie wywozowym EXP są niewłaściwe, przekazuje się wraz z wnioskiem o weryfikację.

3. Weryfikację przeprowadzają organy celne KTZ wywozu. W tym celu mają one prawo zażądać każdego dowodu lub przeprowadzić dowolną kontrolę ksiąg rachunkowych lub inną kontrolę, jaką uznają za właściwą.

4. Jeżeli organy celne kraju przywozu zdecydują się zawiesić stosowanie ustaleń dotyczących odnośnych produktów w oczekiwaniu na wyniki weryfikacji, to proponują one przyjmującemu zwolnienie produktów, stosując wobec nich wszelkie środki zapobiegawcze uznane za konieczne.

5. Organy celne występujące z wnioskiem o weryfikację są jak najszybciej informowane o wynikach weryfikacji. Wyniki te muszą wyraźnie wskazywać na to, czy dokumenty są autentyczne i czy odnośne produkty mogą zostać uznane za spełniające przepisy art. 36 niniejszej decyzji.

6. Jeżeli w przypadkach uzasadnionych wątpliwości nie uzyska się odpowiedzi w ciągu 10 miesięcy od daty wniosku o weryfikację, lub jeżeli odpowiedź nie zawiera wystarczających informacji dla ustalenia autentyczności odnośnego dokumentu, lub produkty, które mają być wywiezione kwalifikują się do wystawienia świadectwa wywozowego EXP, organy celne występujące z wnioskiem odmawiają stosowania uzgodnień, z wyłączeniem wyjątkowych okoliczności.

7. W przypadku gdy procedura weryfikacji lub wszystkie inne dostępne informacje wskazują, że przepisy niniejszego załącznika są naruszane, KTZ, z własnej inicjatywy, lub na wniosek Wspólnoty przeprowadza odpowiednie dochodzenie lub zleca przeprowadzenie dochodzenia w trybie pilnym, w celu rozpoznania i zapobiegania takim naruszeniom. Komisja może brać udział w dochodzeniach.

8. W przypadku pojawienia się sporów dotyczących procedur weryfikacji nie udaje się rozstrzygnąć pomiędzy organami celnymi wnioskującymi o weryfikację a organami celnymi odpowiedzialnymi za przeprowadzenie weryfikacji lub w przypadku gdy powstaje problem interpretacji niniejszego załącznika, spory te przekazuje się Komitetowi Kodeksu Celnego, powołanego na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 2454/93.

9. We wszystkich przypadkach rozstrzyganie sporów pomiędzy importerem a organami celnymi kraju przywozu podlega ustawodawstwu wspomnianego kraju.

*Artykuł 8***Kary**

Kary nakładane są na każdą osobę, która sporządza lub przyczynia się do sporządzenia dokumentu, który zawiera nieprawidłowe informacje, aby produkty kwalifikowały się do korzystania z przewidzianych ustaleń.

handlu z zastosowaniem świadectwa wywozowego EXP i które w trakcie przewozu korzystają ze strefy wolnocłowej położonej na ich terytorium, nie zostały zastąpione innymi towarami i nie zostały poddane zabiegom innym niż normalne czynności mające na celu zapobieganie pogorszeniu się ich stanu.

*Artykuł 9***Strefy wolnocłowe**

KTZ i Państwa Członkowskie podejmują wszelkie niezbędne czynności dla zapewnienia, aby produkty będące przedmiotem

*Artykuł 10***Załączniki**

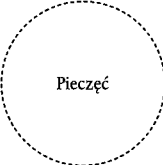
Dodatek do niniejszego załącznika stanowi jego integralną część.

Dodatek

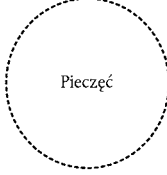
Świadectwo przeładunkowe EXP.1

1. Świadectwa przeładunkowe EXP.1 sporządza się na formularzu, którego wzór znajduje się w niniejszym załączniku. Formularz należy wydrukować w jednym lub w większej ilości języków, w których sporządzono decyzję. Świadectwa sporządza się w jednym z tych języków i zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wywozu; jeśli są one sporządzone odręcznie, należy je wypełniać atramentem i drukowanymi literami
2. Każde świadectwo ma wymiary 210 mm x 297 mm, tolerancja wynosząca do minus 5 mm lub plus 8 mm na długości jest dozwolona. Papier używany na świadectwo musi być biały, formatu nadającego się do pisania, nie może zawierać ścieru drzewnego i musi ważyć nie mniej niż 60 g/m². Ma on wydrukowany w tle zielony wzór giloszący powodujący, że każde sfalszowanie metodą mechaniczną lub chemiczną stanie się widoczne.
3. Właściwe organy KTZ wywozu mogą zastrzec sobie prawo do drukowania świadectw we własnym zakresie lub mogą korzystać ze świadectw drukowanych przez upoważnione drukarnie. W tym ostatnim przypadku każde świadectwo musi zawierać informację o takim upoważnieniu. Każde świadectwo musi mieć nazwę i adres drukarni lub znak, za pomocą którego drukarnia może być zidentyfikowana. Musi ono mieć również numer seryjny, drukowany lub nie, za pomocą którego może być zidentyfikowany

ŚWIADECTWO PRZELADUNKOWE

1. Eksporter (nazwa, pełny adres, kraj)	EXP.1 Nr A 000.000	
	Przed wypełnieniem formularza patrz uwagi na odwrocie.	
	2. Świadcstwo jest stosowane w preferencyjnym handlu pomiędzy: i (Wpisać odpowiednie kraje, grupy krajów lub obszary)	
3. Odbiorca (nazwa, pełny adres, kraj) (wypełnianie nieobowiązkowe)	4. Kraj, grupa krajów lub obszar, w którym produkty są uważane za pochodzące	5. Kraj, grupa krajów lub obszar przeznaczenia.
6. Szczegóły dotyczące transportu (wypełnianie nieobowiązkowe)	7. Uwagi	
8. Liczba porządkowa, znaki i numery; ilość i rodzaj opakowań ⁽¹⁾; Opis towarów	9. Masa brutto (kg) lub inna jednostka miary (litry, m³ itd.)	10. Faktury (wypełnianie nieobowiązkowe)
11. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Oświadczenie potwierdzone ⁽²⁾ Dokument eksportowy Formularz Nr Urząd Celny: Kraj lub obszar występujący: Data: (Podpis)		12. OŚWIADCZENIE EKSPORTERA Ja, niżej podpisany oświadczam, że towary opisane powyżej spełniają warunki potrzebne do wystawienia tego świadectwa. Miejsce, data (Podpis)

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę wyrobów lub stwierdzić „luzem”.⁽²⁾ Wypełnić tylko jeśli wymagają tego przepisy kraju wywozu.

13. Wniosek o weryfikację, do	14. WYNIK WERYFIKACJI
Prosi się o weryfikację autentyczności i rzetelności tego świadectwa. (Miejsce i data) Pieczęć (Podpis)	Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że świadectwo (*) ☐ było wystawione przez wskazany Urząd Celny i że informacje w nim zawarte są rzetelne ☐ nie spełnia wymogów co do autentyczności i rzetelności (patrz załączone uwagi). (Miejsce i data) Pieczęć (Podpis) _____ (*) Wstawić X w odpowiednią kratkę.

UWAGI

- Świadectwa nie mogą zawierać wymazań lub wyrazów wpisanych nad innymi wyrazami. Wszystkie zmiany muszą być dokonane przez skreślenie nieprawidłowych informacji i dodanie wszelkich koniecznych poprawek. Każda taka zmiana musi być paraflowana przez osobę, która wypełnia świadectwo i potwierdzona przez organy celne kraju lub obszaru wystawiającego świadectwo.
- Miedzy pozycjami wpisanymi do świadectwa nie może być odstępów i każda pozycja musi być poprzedzona numerem. Bezpośrednio pod ostatnią pozycją musi być narysowana linia pozioma. Każde nie wykorzystane miejsce musi być zakreślone w taki sposób, aby uniemożliwić późniejsze uzupełnienia.
- Towary muszą być opisane zgodnie z praktyką handlową i podaniem wystarczającej ilości szczegółów, żeby umożliwić ich zidentyfikowanie.

WNIOSEK O WYSTAWIENIE ŚWIADECTWA PRZEŁADUNKOWEGO

1. Eksporter (nazwa, pełny adres, kraj) (wypełnianie nieobowiązkowe)	EXP.1 Nr A 000.000	
3. Odbiorca (nazwa, pełny adres, kraj) (wypełnianie nieobowiązkowe)	2. Wniosek o wystawienie świadectwa, jakie ma być stosowane w preferencyjnym handlu między i (należy wpisać odpowiednie kraje, grupy krajów lub obszary)	
6. Szczegóły dotyczące transportu (wypełnianie nieobowiązkowe)	4. Kraj, grupa krajów lub obszar, w którym produkty są uważane za pochodzące	5. Kraj, grupa krajów lub obszar przeznaczenia
8. Liczba porządkowa, znaki i numery; ilość i rodzaj opakowań ⁽¹⁾; Opis towarów	7. Uwagi	
	9. Masa brutto (kg) lub inna jednostka miary (litry, m³ itd.)	10. Faktury (wypełnianie nieobowiązkowe)

⁽¹⁾ Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę wyrobów lub stwierdzić „luzem”.

DEKLARACJA EKSPORTERA

Ja, niżej podpisany eksporter towarów wymienionych na odwrocie,

OŚWIADCZAM, że towary spełniają warunki wymagane do wystawienia załączonego świadectwa;

WYSZCZEGÓLNIAM poniżej okoliczności, które umożliwiły, że towary spełniają powyższe warunki:

.....

.....

.....

.....

ZAŁĄCZAM następujące potwierdzające dokumenty ⁽¹⁾:

.....

.....

.....

.....

ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ do przedłożenia, na żądanie odnośnych organów, każdego dokumentu, jakiego te organy zażądają w celu wystawienia załączonego świadectwa i zobowiązuję się, jeżeli to będzie konieczne, do wyrażenia zgody na każdą kontrolę moich rachunków i na każde sprawdzenie procesów wytwarzania wyżej wymienionych towarów, przeprowadzone przez wymienione organy;

PROSZĘ o wystawienie załączonego świadectwa na te towary.

.....
(Miejsce i data)

.....
(Podpis)

⁽¹⁾ Na przykład: dokumenty przywozowe, świadectwa przewozowe, faktury, deklaracje producenta itp., dotyczące produktów użytych do wytworzenia towarów ponownie wywożonych w tym samym stanie.

ZAŁĄCZNIK V

CENTRA KORESPONDENCYJNE EURO INFO (CKEI)

Zadania CKEI

W odniesieniu do KTZ, zadaniami Centrów Korespondencyjne Euro Info (CKEI) są:

- rozpowszechnianie informacji wspólnotowej firmom z KTZ,
- zbieranie i przysyłanie do Centrów Euro Info (CEI) informacji z KTZ, które mogą być przydatne dla europejskich małych i średnich przedsiębiorstw,
- odpowiadanie na pytania, natury ogólnej, prawnej, administracyjnej i statystycznej dotyczące Unii Europejskiej, zadawane przez firmy z KTZ,
- odpowiadanie na pytania natury ogólnej, prawnej, administracyjnej i statystycznej dotyczące KTZ, zadawane przez Wspólnotę.

Aby uzyskać możliwie największą wzajemność w wymianie informacji, Komisja zapewnia firmom wspólnotowym dostęp do tego typu informacji i tych samych usług doradczych/wspierających w stosunku do zaoferowanych przez Wspólnotę firmom z KTZ.

Instrumenty i usługi

Następujące instrumenty i usługi zostają udostępnione albo nabyte przez Centra Korespondencyjne, aby umożliwić prawidłowe wykonywanie ich pracy:

- a) dokumentacja: wykaz wybranych dokumentów tworzących podstawowy zbiór biblioteczny (do nabycia); warunki i koszty nabycia;
- b) specjalne oprogramowanie (do nabycia) w celu tworzenia akt konkretnych spraw i zarządzania nimi oraz przeszukiwania wcześniejszych akt, a także istniejących dokumentów i baz danych;
- c) bazy danych: wykaz dostępnych banków danych (za które pobiera się opłaty); warunki i koszty połączeń;
- d) szkolenia: kursy do samodzielnej nauki (do nabycia), harmonogram sesji szkoleniowych (z zakresu ściśle określonych spraw wspólnotowych, funkcjonowanie CEI), płatne sesje szkoleniowe w zakresie użytkowania baz danych i coroczne konferencje wszystkich CEI i CKEI (w przypadku wszystkich wymienionych działań koszty podróży i zakwaterowania pokrywa CKEI);
- e) dostęp do rzeczników administracji centralnej w celu uzyskania odpowiedzi na zapytania w sprawach dotyczących Wspólnoty;
- f) dostęp do bazy danych „Kapitalizacja” za pośrednictwem sieci VANS: baza danych użytkowana przez CEI zawiera pytania i odpowiedzi głównie dotyczące spraw Wspólnoty;
- g) poczta elektroniczna: CKEI mają dostęp do systemu poczty elektronicznej, w szczególności we własnym środowisku sieci CEI.

Procedury ustanawiania

1. Wniosek o ustanowienie centrum i wybór struktur gospodarza kierują do Komisji właściwe organy kraju lub terytorium za pomocą kanałów przewidzianych w art. 59 niniejszej decyzji.
2. CKEI i Komisja zawierają umowę przewidującą, między innymi, zapewnienie wystarczających zasobów ludzkich, materialnych i środków finansowych.

Kryteria wyboru struktury gospodarza

Przy wyborze struktur podmiotu ubiegającego się o udział w CKEI bierze się pod uwagę następujące kryteria:

- doświadczenie struktur wnioskodawcy w zakresie działalności pomocniczej i doradczej; rzeczowe podejście do małych i średnich przedsiębiorstw,
- reprezentatywność w odniesieniu do sektora działalności w kraju lub terytorium wnioskującym,
- znajomość problematyki europejskiej,
- gotowość i możliwość zapewnienia wzajemności świadczenia usług na rzecz firm z KTZ i Wspólnoty,
- zakres niezależności finansowej,
- gotowość przyjęcia do pracy w centrum osób z dobrą znajomością języka angielskiego lub francuskiego i doświadczeniem w obsłudze komputera,
- zapewnienie sprzętu komputerowego i telekomunikacyjnego zgodnego ze specyfikacją,
- zobowiązanie do obsługi wszystkich małych i średnich przedsiębiorstw na równych prawach bez dyskryminacji z uwagi na status lub przynależność do danego sektora, tam gdzie stosowne, w powiązaniu z siecią EIC lub CKEI.